

TEVIŠKES ŽIBURIAI

Nr. 12 (65)

TORONTO, Ontario, 1951 m. Kovo (March) mėn. 22 d.

Kaina 10¢

1704
The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Prisikėlimas

Kas mums atris akmenį nuo kapo angos?
Mork. 16,3.

Didis žmogus yra panašus į aukštą kalną. Iš kurios pusės į jį nežiūrėti, jis vis atrodo didin-
gai. Ir didieji įvykiai turi visuo-
tinę, viršlaikinę prasmę. Jų tu-
rinys laiko srovėje neišsisemia,
bet vis suspindi naujų minčių
šviesa. Ir Kristaus atpikimo žy-
gis, Jo kančios istorija turi virš-
laikinę prasmę ir neišsėmiamo
turtinio žymę. Jo gyvenime at-
randame šviesą, jo gyvenimą, Jo
kančioje — savąją kančią. Jo da-
lioje savosios tautos dalia. Nuo-
staba, kad ir mūsų likimas ir
šventasis tridienis, kurį sekė Ve-
lykų rytas turi tikro panašumo,
tam tikros analogijos.

Ketvirtadienio išdavimas

Didysis ketvirtadienis yra di-
džiosios meilės ir nedėkingiausio
išdavimo diena. Meilės Sakra-
mento ir 30-ties sidabrinių isto-
rijos diena. Skaudžiu disonansu
šitos dienos įvykiai suskamba ir
mūsų netolimojo praetį. Turėjo
ir mūsų Tėvynė ne vieną Judą,
kuris ją išdavė ir paruošė prie-
šui kelią. Judo Iskarioto likimas
žinomas: "Už neteisios algą jis,
tiesa, išsigijo dirvą, bet pasirokė
pusiau perplyšo" (Ap. D.I.18).
Mes to nelinkime saviesiems ju-
dams — juos tėtėsis Dievas ir
istorijos teismas. Kristų suėmus,
pabėgo apaštalai. Panašiai pasi-
elgė ir mūsų prieteliai. Jie vėl-
gė mūsų duoną, sakėsi esą drau-
gai, o pavojaus valandą mus pa-
liko ir pabėgo. Ne vienas ir šian-
dien su Pilotu nusiplauna ran-
kas, macydamas žūstančią tautą
ir sako: "Aš nesu kaltas dėl šito
kraujo; jūs žinokitės" (Mat. 27,
24). Jūs žinokitės! Išdavimu ir
apleidimu prasidėjo mūsų Tė-
vynės kalvarijos.

Penktadienio Kryžius

"O jūs visi, kurie praeinate
pro šė, žiūrėkite į matykite, ar
yra skausmas, oanašis mano
skausmui" (Jer. Raud. I,2). Šiuos
pranašo Jeremijo žodžius Bažny-
čia taiko nukryžiuotajam Išga-
nytojui. Po kenčiančiojo Jėzaus
kryžiumi matome įvairaus elge-
sio žmonių. Kaip nevienodai jie
dalyvauja Kristaus kančioje!
Vieni žaidžia, burtus meta (ka-
reiviai), kiti tyčiojasi (parizie-
jai ir Rašto žinovai), treti kenčia-
jai ir Rašto žinovai), treti kenčia-

su kenčiančiu Išganytoju (Jo
Motina, būrelis moterų, apaš-
tas Jonas). Baigėsi Kalvarijos
kaino kruvinoji atpikimo auka,
tik nesibaigė ir iki pasaulio pa-
baigos nesibaigęs mistinio Kris-
taus kūno, atskirų jo narių — as-
menų ir tautų — kentėjimai. Pa-
kelkime akis į nukryžiuotą Tėvy-
nę, į agonijoje besiblaškantį
mūsų Motiną! Ir po jos kryžiumi
panašus elgesys, kaip ir Kalvari-
jos kalne. Yra šokančių ir bur-
tus metančių. Tai tie, kuriems te-
rūpi linksminis ir turtėti. Tai
Mamonos ir Bacho vergai, Ro-
mos kareiviai, po kryžiumi žai-
džią kauliukais. Yra tokių, kurie
krauju plūstančioje Lietuvoje ir
čia tremtyje tyčiojasi iš tautos
kančių. Tai prisilakeliai ir prie-
šo bendradarbiai, nelaimingieji
savo motinos kankintojai. Ačiū
Dievui, absoliuti dauguma tikrų
jų Tėvynės sūnų ir dukterų nei-
na šitų išsigimėlių pėdomis. Jie
kenčia su kenčiančia tauta ir pra-
našo žodžiais sako: "Didelis, kaip
jūra yra tavo skausmas" (Jer.
Raud. 2,13).

Šeštadienio bandymas

Atpikimo kančia savo viršūnė
pasiekė penktadienio Kryžiuje,
kai didžioji Auka išliko tarp
Dangaus ir Žemės. Ir mūsų ken-
tėjimai eina crescendo ir decre-
cendo keliu. Ar jie jau peržengė
kulminacinį tašką? Jei taip, tai
gyvename šeštadienio bandymų
metą. Ir šitas metas yra pats pa-
vojingiausias. Ne trumpa kančia
žmogų palauija, bet jos užsietis-
mas, vilties nustoymas. Šeštadie-
nis tai buvusių vilčių sudūžimas.
Šeštadienis tai Dievo teisybės ir
gerio pergalės laukimas ir nesu-
laukimas. Šeštadienis tai žmogiš-
kasis nekantrumas. Žmogui vis
rodosi, kad Viešpaties laikrodis
perdaug vėlinasi. Jis nesivėlina,
tik užsuktas visai amžinybei.
Mes norėtume jau dabar matyti
piktadarių nubaustus, teisingu-
ma triumfuojantį. Didysis Vieš-
paties teismas įvyks, gėris ir tie-
sa triumfuos. Tik ne mūsų ga-
lioje jį paskubinti, jam laiką pa-
skirti.

Tragiškiausias sulūpimas —
sulūpimas prie pergalės slenks-
čio. Ir tačiau niekada žmogus
nėra taip arti prie laimėjimo,

kaip tada, kai sako: viskas pra-
laimėta. Atsiminkime: šeštadie-
nis yra daug arčiau prie pris-
ikėlimo ryto, negu penktadienis
ar ketvirtadienis. Nepalūžti pas-
kutiniame kančių etape bežen-
giant prie Prisikėlimo dienos —
mūsų dabarties uždavinys.

Prisikėlimo rytas

Viešpaties kūnas išsėjos į kape.
Jo kapo angą priešai užrito di-
deliu akmeniu, pridėjo antspau-
dus, pastatė sargybas. Jie manė
galutiniai jį nugalėję ir sunaik-
inę. Mūsų Tėvynės likimą prie-
šas taip pat mano galutiniai už-
antspaudavęs. Jos sienas apstatė
stipriomis sargybos, tuos, kurie ją
myli, žudo ir tremia. Baisia prie-
spaudos uola užtvėrė duris į lais-
vę ir nepriklausomybę. Matyda-
mi ją apleistą, daugelis jos vai-
kų kartu su moterimis, ėjusio-
mis prie Kristaus kapo, dejuoja:

"Kas mums atris akmenį nuo ka-
po angos?" Viešpaties visagalė
ranka jau buvo nublokusi ak-
menį nuo kapo angos, o jos dar
bėdojo. Išganytojas kėlėsi ir sar-
gyba su baime pabėgo. Prisikėli-
mas įvyko. Jis kėlėsi pergalė-
jės mirtį, priešų klastą ir neapy-
kantą. Jį įkurtoji Karalystė —
Bažnyčia gyvuos iki pasaulio pa-
baigos. Kelsis ir mūsų pavergtoji
Tėvynė, sutruks ir jos vergijos
paučiai, Visagalio Dievo ranka ir
mūsų pasiaukojimas išbloks krau-
gerį okupantą iš Kryžių šalies
laukų. Jei švesdamas šitas Vėly-
kas dar nematome jos prisikė-
limo, tai juntame priartėjimo
valandą. Paklausykime, ką mūsų
paguoda sako Dieviškasis
Mokytojas: "Palaiminti, kurie
liūdi, nes jie bus paguosti. Pala-
minti, kurie alksta ir trokšta tei-
sybės, nes jie bus pasotinti" (Mat.
5,5,6).

Dr. J. Gutas.

BRITAI IRANE PRALAIMI

Anglo-Iranian Oil Company
sulaukė labai kritiškų dienų, grei-
siančių kompanijai milžiniška
katastrofa. Mat, Irano parlamen-
to žibalo komisija nutarė pasiū-
lyti parlamentui žibalo pramo-
nės nacionalizavimą. Parlamento
klaukimas išsprendė nelauktai
greit, dar kovo 15 d. priimdama
atitinkamą įstatymą. Įstatymas
buvo priimtas vienbalsiai. Prieš
50 metų įkurta Anglo-Iranian
bendrovė turi baigti savo dienas,
o D. Britanija turi netekti didžiū-
lio kiekio naftos.

Nėra abejonės, kad tai visais
Maskvos spaudimu, kuri visada
priklausojo Iranui, kad jis aprū-
pinąs nafta karo ištroškusius va-
kariškus agresorius. Nutarimas
padarytas po savaitės žuvus nuo
fanatiko mūzmono rankos
premjerui Ali Razmarai.

Praktiškai nacionalizacija dar
neįgyvendinta, nes vyriausybė
tokias milžiniškas įmones per-
imti nėra pasiruošusi nei finan-
siškai, nei technškai. Perėmimas
numatomas už poros mėnesių,
bet ir tai vargu ar bus galimas
ir tada.

D. Britanija Iranui pasiūlė
notą, kurioje gina kompanijos
reikalą, nurodydama, kad Iranui
pat pridedamom fotokopijom 36
pažymėjimų iš jų paleistųjų len-
kų karių. Tą patį rodo 1942 m.
Sovietų užsienio r. min. laiškas
lenkų ambasada laikinoje sos-
tineje Kuibiševė, kur kalbama
apie atleidžiamus iš stovyklų
lenkų karius.

Visi tie dokumentai dabar bus
išspausdinti JTO leidinyje.

— Londonas. — D. Britanija
nutarė savanoriais į kolonijinę
armiją priimti ir visus spalvuo-
tuosius bei kitus neeuropiečius.

VLIK pareiškimas

I pasiteiravimus, ar VLIKui
yra žinoma naujai steigama or-
ganizacija "Lietuvos rezistencij-
jos santarvė" (LRS), ar ji yra
kuriamą VLIKui pritarant ir
kas ją kuria, — ELTA yra įga-
liota paaiškinti.

1. Taip, apie "Lietuvos rezis-
tencijos santarvę" VLIKas turi
žinių. Bet jos steigėjai dėl tos
organizacijos nėra taręsi su VLI-
ku, nei jo informavę.

2. "Lietuvos rezistencijos san-
tarvės" steigėjų tarpe yra dau-
gelis tų pačių asmenų, kuri eank
čia buvo organizavę VLAK ir
BDPS delegatūras.

3. Bet kurią skyrium varomą
ir nesuderintą veiklą Lietuvos
laisvinimo srityje — taigi ir "Lie-
tuvos rezistencijos santarvės" —
tenka laikyti Lietuvos reikalui
nepageidaujamu jėgų skaldymu.

ELTA.

Ekskomunikavo Bažnyčios griovėjus

Kovo 17 d. Šv. Tėvas paskel-
bė ekskomunikuojąs visus katali-
kus, kurie prisidėjo prie Prahos
arkivyskupo Beran išstėmimo ir
apskritai prie Bažnyčios prie-
spaudos Čekoslovakijoje. Tai jau
antras ekskomunikas čekoslova-
kams ir penktas iš viso šio popie-
žiaus. Anksčiau ekskomunikos
buvo paskelbtos arkivyskupo
Stepinac ir kardinolo Mindszent-
y persekiojantys, visiems akty-
viems komunistams pasaulyje ir
Čekoslovakijos tautinės bažny-
čios kūrėjams.

Arkivyskupas Beran esąs iš-
stėmtas į Romaitalio pilį, pri-
klausančią arkivyskupams, ir nu-
baustas \$1000 iš "valstybei ne-
palankų nusistatymą". Jis nesąs
saugomas, bet neturįs teisės iš
Romaitalio išvykti.

Kanada suvaržė kreditus pirkimams

Kaip priemonę prieš infliaci-
ją, Kanados vyriausybė kovą 14
d. paskelbė suvaržymą kreditu
perkant automašinas ir namų
reikmenis. Naujoji tvarka įveda
nuo kovo 19 d. pirmadienio.
Perkant naujus arba vartotus
automobilius arba kitas moto-
rizuotas susisiekimo priemones,
nuo tos dienos turės būti įmoka-
ma nemažiau 50% sumos, o li-
kusioji dalis galės būti išdestyta
nebe 18 mėn., kaip iki šiol buvo,
bet tik 12 mėn.

Perkant kitas reikmenis, ku-
rias šis potvarkis liečia, kaip šal-
dytuvus, skalbiamas mašinas,
krosnis ir pan., turės būti įmo-
kama nebe 20% vertės, bet treč-
dalis visos sumos, o likusioji da-
lis galės būti paskirstoma 1 mt.

Apžvalgininkui vis dar tenka
pradėti nuo Azijos, nes pasauli-
nė žaizda čia tebėra atvira ir
naują padėtį gali sukurti kiek-
vienas naujas pajudėjimas. O
kas ten dedasi, niekas nepajėgia
įžvelgti.

Korėjoje JT kariuomenė vis
dar yra priversta slinkti pirmyn
beveik be jokių kovų. Kai diplo-
matai nesėdėjo, reikėjo išlaikyti
vadovybės būty pravarų padėsi-
ti, rasti šio kio tokiu pasipriešini-
mo, bet raudonieji vis tebesi-
traukia nesikaudami. Jie atida-
vė be kovų ne tik Seulą, bet ir
Hongchong, negyvenantį net Chun-
chon bazės, kur tikrai buvo lau-
kiama paskutinio pasipriešini-
mo prieš 38 paralelę arba net lau-
kiama didžiojo puolimo pradžios.
JT karinės vadovybės žiniomis
čia buvo sukaupta apie 1/4 mili-
jono karių. Pagaliau ir rytų fron-
te raudonieji pradėjo trauktis.

38 paralelė nuo Chunchon yra
mažiau kaip už 10 mylių. Oficiali-
ai sakoma, kad MacArthur tur-
rį pilnus įgaliojimus ją peržengti,
jei karinis reikalas to reika-
lauja, tačiau šiuo metu tarp JT
operacijose dalyvaujančių valsty-
bių bei Vašingtono ir tarp jo
bei MacArthur štabo vyksta gy-
vi pasitarimai ir dar sunku spėti,
kaip bus nuspręsta. Galimas
dalykas, kad bus žygiuojama
bent koki 80 mylių į šiaurę, kur
yra puikios natūralinės salygos
gynimosi linijai sudaryti, bet
kad vėl būtų bandoma išvalyti
visą šiaurės Korėją yra labai
abejotina.

Korė. Kinija Korėjos reikalų
visiškai tyli, o viduje vykdo bol-
ševikišką kraštams būdingą apsi-
valymus nuo nepalankių ele-
mentų. Ypatingai šiaurės teroras
sautėja pietinėse srityse, kur te-
bėra dar gyva antikomunistinių
partizanų veikla ir kur laukiama
Čiangkaišeko bandymų išsikelti.

Kreditas perkant knygas palie-
kamas nesuvaržytas ir knygų
pardavimo suvaržymas, įvestas
šių metų pradžioje, atšaukiamas
ir nuo kovo 19 d. pardavimo
agentai su enciklopedijų ir kitų
leidinių siūlymais vėl galės vaik-
ščioti po miestus nuo durų prie
durų.

— Otava. — Eilė metalų ofi-
cialiai paskelbta gyvybinės reikš-
mės metalais. Laukiama, kad ne-
truks bus pradėtas jų normavi-
mas.

— London, Ont. — Žinoma
Labatt alaus firma Korėjoje
esantiems kariams padovanavo
3.440 dėžių alaus. Jos būsia nu-
vežtos kartu su balandžio mėn.
ten išvykstančiu nauju karių
transportu.

Tai, kova su "sabotažnikais" ir
kariniai pasiruošimai rodo, kad
Mao nemano ramiai sėdėti.

Irane sovietai įrodė sugebą
veikti britiškais metodais — sa-
vo tikslams pasinaudoti vietos
pajėgom. Pasaulis laukė Irane
tarptautinių ginkluotų kompli-
kacijų, laikę galimu antruoju ne-
ramumų židiniu Azijoje, o Soviet-
ai britus — antrą sektį amerikie-
čiai — nusprendė nustumti
nuo Tolimųjų Rytų žibalo ra-
miomis priemonėmis ir iraniečių
nacionalistų rankomis. Jei ap-
sukriesiems britams nepasiseks
savo interesų išgelbėti — ne pas-
kutinį momentą, bet po kokio
mėnesio ar pusmečio — rezultate
beabejo įsitemps santykiai, pails
žibalo pramonė, o ją atstatyti
ateis... rusai.

Europa Paryžiaus konferenci-
jai jau mažai vilčių bereiškia, nes
joje ir per praeitą savaitę nepa-
daryta jokios pažangos. Gromy-
ko užsispyres reikalauja 4 kon-
ferencijos darbotvarkėn pirmuo-
ju punktu įrašyti Vokietijos gink-
lavimo klausimą, o vakariečiai
sutinka jį svarstyti tik kaip vie-
ną iš visos eilės klausimų, ap-
sprendžiančių vakarų ir rytų
santykius.

V. Vokietijos vyriausybė pri-
siuntė Paryžius paruošiamajai
konferencijai notą, kurioje pasi-
sako už abiejų Vokietijų suvieni-
mą, bet pastato visą eilę sąlygų,
kurias priėmus pasikeistų visas
R. Vokietijos veidas: grąžinti
normalius teismus, paleisti poli-
tinius kalinius, vad. rytų trem-
tiniams leisti grįžti į jų gyventa-
sias vietas, panaikinti įstatymą,
baudžiantį už skirtingų nuo komu-
nistų partijos nuomonę užsie-
nio reikalais, panaikinti slapta-
ją policiją. Be viso to nebūsią
psichologinių sąlygų abiejų da-
lių susivienijimui.

Apsiginklavimo klausimu Vak.
Vokietija betgi nepadarė jokio
žingsnio ir guodžiasi neutralio-
mo propaganda, šūkiu: "Jokio
karo, kuriame dalyvautų Vokie-
tija, jokios taikos be Vokietijos".
Šitas sąjūdis tik praeitą savaitę
turėjo 3 d. konferenciją ir garsi-
nais savo pusę turįs 80% tautos.

Sovietų politikoj vokiečių at-
žvilgiu pastaruoju metu įvyko
staigus postūkis. Ne taip senai So-
vietų vyriausybė kryžiaujosi
paleidusi visus karo belaisvius,
nebelaukanti nei vieno, išskyrus
karo nusikaltėlius, o dabar staiga
visą Vokietiją užplūdo belaisvių,
esantių Rusijoje, laišakai. Beabe-
jo, ir tai bus priemonė santy-
kiams su vokiečiais pagerinti.

Sovietai ir satelitai turi nema-
lunumų su bruzdėjimo reiški-
niais viduje. Vokietijoje Torgau
nesenai pakarta 14 rusų karini-

ku, tikrai ar tariamai dalyvavu-
sių samokse prieš Staliną ir ki-
tus bolševikiškus vadus. Jų sei-
mos išstremtos į Sibirą. Praeitą
savaitę griežtų priemonių prieš
"titoistinius" reiškinis ėmėsi
Albanijos valdžia. Beabejo, tai
turi ryšio su užpraeitą savaitę
Tiranės rusų atstovybėje su-
sprogdinta bomba. Čia vykdomi
prezidento atsisakymo pareigų vice
premjeris Spiro Spano ir pramo-
nės ministeris Rita Markon.
Daug kas bėga į Italiją.

Italijos premjeras de Gasperi
ir užsienio reikalų min. Grafas
Sforza viešėjo 3 dienas Londone,
kur buvo tartasi svarbiausia
Triesto ir taikos sutarties revizij-
os klausimais. Kokio susitarimo
pasiekta ir kokių žygių bus
toliau imamasi, neskelbiama, bet
abu ministrai viešai priminė
italų palankumą vakariečių se-
nesniajai deklaracijai, kad Triest-
tą reikia grąžinti Italijai. Iš britų
pusės nebuvo nei to priminta.

Ispanijoje užpraeitą savaitę
vykę neramumai ryšy su Barce-
lonos streiku jau nebesikartoj-
jo. Vyriausybė juos griežtai už-
gniaužė. Tačiau diktatoriui tai
beabejo įrodė, kad ir suspausta
tauta kartais gali savo žodį pasa-
kyti. Gal būtų tai bus pakankama
pamoka susirūpinti skurdu, dėl
kurio su Ispanija Europoje retas
kraštas galėtų konkuruoti.

Atlanto Sąjungoje svarstomas
administracijos aparato supras-
tinimo ir sukoncentravimo klau-
simas. Kanada yra pasiūliusi,
kad Taryba būtų viena ir kad ga-
lėtų spręsti visus klausimus, kad
nereikėtų, kaip iki šiol, rinktis
kelių vadųby ministerių konfe-
rencijoms atskirai. Iki šiol, mat,
atskirai rinkdavosi užsienio r.
min., krašto apsaugos, finansų ir
tt. Be to, yra mintis Sąjungos Ta-
rybą perkelti į Paryžių, prie
Eisenhowerio štabo. Bet šio pro-
jekto neremia pats Eisenhoweris
ir prieš jį stoja griežtai britai.

JAV lipo krašto išteklių mo-
bilizavimo bei kainų ir atyginii-
mų kontrolės aparatus. Turima
vilčių, kad darbininkų atstovai i
tuos organus grįš.

JAV spauda daug rašo apie da-
bar vykstančią šnipų bylą bei
apie tai, kaip atominės paslaptys
buvo išduotos rusams. O žmogus
sau galvoji, kodėl ten bylos ke-
liamos tik po 7-8 metų, kodėl ne-
girdėti bylų dabartiniais šni-
pams, kurie dabar paslaptis va-
gia ir parduoda. Nejaugi jų ne-
bėra? O gal ir jų veiklą teismas
įvertins tik po 5 ar 10 metų?

Kanada ruošiasi siųsti dau-
giu karių į Korėją, bet neskelbia
galių dalykas, kad bus
siunčiama nebe 1 batalijonas, bet
visa brigada.

Vergų darbas Sovietų Rusijoje

Dabar Čilėje Santiago mieste
vykstančiuose JTO ūkinės ir So-
cialinės Tarybos posėdžiuose JA
V-bių atstovas Walter M. Kot-
chnig apkaltino Sovietų Rusiją,
kad ji įsivedusi vergų darbo sto-
vyklas, kurias padariusi reikš-
mingu savo ūkinės sistemos
veiksniu. Dėl to atstovas Kot-
schnig pasiūlė, kad Ūkinė ir So-
cialinė Taryba visame pasaulyje
pravestų priverstino darbo įstai-
gų tyrimą.

Sovietų Rusijoje, kalbėjo Kot-
schnig, pagal vienu apskaičiavi-
mus esą mažiausia 2-3 milijonai
nelaimingųjų, kurie politiniais ar
ūkiniais sumetimais yra pa-
smerkti į kalėjimus ar koncent-
racijos stovyklas ir yra priversti
dirbti jose paciose arba arti jų,
kaip tai esą numatyta 1933 m.
rugpjūčio 1 d. ir kt. pan. įstatymų.
Pagal kitus skaičiavimus tokių
priverstino darbo vergų esą 5-7
arba net 13 milijonų, o kaikas
priskaičiuojas 20 milijonų.

JAV vyriausybė kaltinanti So-
vietų Sąjungą įvedus priverčia-
mojo arba pataisomojo darbo sis-
temą, naudojama kaip baumė
nepalankaus politinio nusistaty-
mo žmonėms ir kaip naudingą
ūkinę sistemą.

Dr. Kotschnig skundą parėmė
tarptautinės unijų federacijos

atstovė Miss Toni Sender, kuri
pateikė Tarybai dokumentų,
gautų per pabėgėlius iš komuni-
stinių kraštų po šio karo.

Dokumentų tarpe yra 75 pusla-
pių 1937 m. gegužės 27 d. instruk-
cijos Uchta Pečora darbo sto-
vyklų vadovams NKVD-istams.
Šioji knygtutė rodo, kad pagrin-
dinis maisto davyns tiesiekia
1.300 kolorijų ir tik pilnai atlie-
kantiems darbo normą skiriama
kiek daugiau. Kartu pabrėžiama,
kad šunų davyns siekia 1.183 ka-
lorijų dienai. Tai yra sistemos
brutalomai bausis įrodymai, pa-
reiskė panelė Sender. Žmogaus
sulyginimas su gyvuliu.

Darbo stovyklų tinklas Soviet-
ų Sąjungoje pavaizduojamas čia
pat pridedamom fotokopijom 36
pažymėjimų iš jų paleistųjų len-
kų karių. Tą patį rodo 1942 m.
Sovietų užsienio r. min. laiškas
lenkų ambasada laikinoje sos-
tineje Kuibiševė, kur kalbama
apie atleidžiamus iš stovyklų
lenkų karius.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

SĄVAITRAŠTIS

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of CanadaPrenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kituose kraštuose metams \$4.50, pusmečiui \$2.50Įmokejė nemaziau \$10.00 skaitomi garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telefonas EM 3-4265

Lietuvai laisvinti vėjus

Dažnai skaitome spaudoje, kad lietuviai esą nerangūs paaugokti vieną kitą centą tėvynę laisvinti iš raudonųjų jungo. Tiesa, vienas kitas pamiršo tuos gerus pažadus, kuriuos sugėdėjo bebūnant Vokietijoje. Bet aš dabar ir nesistebiu, kad taip yra. Štai pavyzdys: Vasario 16 progą panorau įteikti 5 dol. Tautos Fondui. Klau sėdėjus pažįstamą, kur tą kuklią auką galėčiau palikti. Niekas negalėjo atsakyti. Einu į Baltijos restoraną pasiteirauti. Klausiu p. Stasį Senferį. Jisai pakirpė galva ir taip pat negalėjo atsakyti. Tuomet jis, pagalvojęs, patarė man tuos \$5 palikti pas jį, o jisai jau pasistengsias patarpininkauti.

Kovo 10 d. užėinu vėl į Baltijos restoraną paimiti kvito. Ir kagi?! Stasys Senferis, nusiminęs, man paaiškino, kad jis teiravęsis net pas "Tėviškės Žiburių" administratorių ir tasai negalėjęs jam suteikti atsakymo. Jis išėmė iš kastos \$5 ir grąžino man. Tai, jums ir vėjus!

As maniau, kad Amerikoje šis reikalas geriau patvarkytas. Ir štai jums ištraukos iš "Draugo": "... Gražiai išleistame Čikagos Lietuvių Tarybos leidinyje š. m. vasario 16 d. progą iš ten patalpintų skelbimų galima sužinoti, kur galima nusipirkti įvairių dalykų, jų tarpe ir kai kieno nemėgiama (be reikalo!) automobilių, ar televizijos aparatų, bet, deja, ten negalima rasti nurodymo, kur Čikagos gyventojams — lietuviams galima bet kuriuo metu

įteikti auką Tautos Fondui..." Nejaugi esame taip negabūs organizatoriai? Ir taip, ir ne! Kas čia kaltas? Kaip matome, šia liga serga ne vien Kanados lietuviai, jai serga ir Čikagos, rasi, ir kitų miestų lietuviai. Kodėl toks apsnūdimas? Gi be pinigų Lietuvos neišlaisvinsime!

Kodėl taip yra? Man atrodo, kad mūsų užhipnotizavo, kaip tą gyvatę, doleris. Mės mokame dolerius rinkti sau, bet ne tėvynėi vaduoti, mes galime namus nusipirkti, bet pamirštame Tautos Fondą, kursai nori palengvinti mūsų broliams raudonųjų vergijoje. Mes pamirštame pareigą mūsų tautai, mūsų išvargusiai tautai. Už tai faip eina ir Lietuvai laisvinti vėjus.

Toronto mes turime eilę lietuviškų įstaigų, organizacijų, įmonių. Turime pagaliau lietuvių kleboniją. As nenoriu tikėti, kad jie, šiam svarbiam reikalui, atsisakytų patarnauti. Dar yra gera proga parinkti auką Tautos Fondui prie bažnyčios, kur sekundieniais susitelkia didelė minia.

Pranas Kaunas.

Red. pastaba: Nerandąs, kam įteikti auką T. Fondui, prieš kurį laiką vienas tautietis lankėsi ir "T2" redakcijoje bei administracijoje. Tai aiškūs įrodymai, kad T. F. agentūra Toronto ir kitose vietose kuogrečiau įkurtina. O ji jau ras, kas galėtų aukas priimti bet kuriuo laiku. "T2" administracija tam taip pat pasiryžusi savo patarnavimus teikti.

Komunistinis voratinklis Kanadoje

(Tęsinys iš praeito nr.)

VADOVYBĖS PAKAITALAS

Neskaitant politinio biuro ir bet kokio kito didesnio partijai vadovaujancio vieneto, visada vadovavimui yra paruoštas antros eilės organizacinis vienetas. Kai tik kuris vadovaujas asmuo būna internuojamas, arba turi išvykti iš krašto, jo vieta tuoj yra užimama kito asmens, kuris tam reikalui jau is anksto yra paskirtas. Šitokia vadovavimo sistema, lygiai kaip ir visa, i cėles suskirstyta, partijos struktūra yra priimta pogrindžio veiklai ir pasirodė gana sėkminga Prancūzijoje, Belgijoje ir kituose Europos kraštuose. Paskutinių trijų metų laikotarpį kiekvienas Kanados komunistas, kuris turėjo galimybių išvykti Europon, ten rinko visas smulkias informacijas apie slaptosios veiklos taktiką ir grįžęs privalėjo pranešti partijai. Čia turiu pabrėžti, kad iš tikrųjų jokia organizacija, būdama netaip jau gausi ir išblaškyta, negalėtų pasiekti tokių rezultatų, kaip komunistų partija. Visi tie, kurie aktyviai dalyvavo pogrindžio veikloje, tuo metu, kai as palikau partiją, praėjusius metų liepos mėn., galbūt nesudarė daugiau, kaip trečdalį, ar ketvirtadalį visų 12.000 narių, kurie turi partijos korteles.

PARTIJOS GALIA — JOS AKTYVAS

As esu tikras, kad karui prasiadėjus mažiausia pusė Kanados komunistų vengtų kovoti partijos pusėje prieš savo kraštą. Daugelis iš jų, as tikiu, susidurtų su ta pačia dilema, su kuria man teko susidurti prasidėjus karui Korėjoje. Nežiūrint jų politinių bei ekonominių įsitikinimų, jie pagalivau veidas į veidą susidurtų su ta žiauria ir siela sukretinančia tikrove, kad komunistas iš tikrųjų nėra toks, kokį jie vaizdavo prieš tai. Jie pamatytų, kad visi tie melai, kuriuos jie kartą priėmė iš širdies ir sąžinės įsitikinimų, iš tikrųjų nėra tiesieji kelio į geresnę pasaulį. Daug kam pasidarys aišku, kad tai nėra tie

patys principai, kurių partija iš jų reikalauja, bet atsisakymas bet kokių principų. Daugelis iš jų pamatys, kaip as kad viešai pareiškiau, palikdamas partiją, kad yra negalima remti politikos, kuri iš vienos pusės palaiko agresyvų karą, o iš kitos — šaukia pasauliui taiką. Jie pamatys ta realią tikrovę, kad būti komunistu bet kuriame krašte, galbūt, išskyrus Sov. Rusiją, reiškia būti savo krašto išdaviku.

Yra didelė klaida spręsti apie partijos pajėgumą iš jos narių skaičiaus. Beveik ½ milijono kanadiečių priklauso įvairiom rasių ir mažumų organizacijom, dažnai pagal savo gimtąją kalbą, ir jos visos praktikuoja ir prisitaiko partijos linijai. Man norisi dar kartą pabrėžti, kad karo su Rusija atveju kiekvienas Kanados komunistas, kuris liks komunistu, privalės stoti Rusijos pusėje ir pasidaryti aktyvin Kanados priešu.

VADAI SVYRUOTI NEGALI

Kaip jau kartą minėjau, as turėjau vadovauti pramonės sabotažiniam antrojoje savo didumo provincijoje. As tiksliai nežinau, ką as bučiau daręs ir kaip visa tai vykdęs. Nėra abejonės, kad Buck, Ryerson ir kiti politinio biuro nariai turi visas detales apie imones, kuriose turės būti pradėti streikai, gadinamos masinių dalyis ir kokie įrankiai bei metodai bus vartotini. Tačiau saugumas yra viena iš didžiausių partijos savybių. Net centro komiteto susirinkimuose yra nesulaikoma taisyklė, kad niekas nestato klausimų apie bet kokius ateities planavimus. Niekas nekamba net bendriausiais terminais apie sabotažą, špionazą, ar penktosios kolonos veiklą armijoje. Tačiau kai reikia kas apsvaistyti, partija neatsižvelgia nei į laiką, nei į nuovargį. Kai as paskutinį kartą dalyvavau Centro Komiteto posėdyje Toronto, mes kalbėjom daugiau negu 30 valandų dviejų dienų posėdžiuose. Buvo kalbama tik šio nusiadams: "apsaugoti partijos aparatą" reiš

Linkėjimai tragedijojė
Trisdešimt trečioji Lietuvos nepriklausomybės sukaktis rado ypatingą palankumą JAV kongrese. Jos išvakarėse, vasario 14 d., daugumoje sekančią dieną, Atstovų Rūmų 11 narių pasakė nuosirdžias kalbas ar tarę žodį patriotiškė dokumentas. Aišku, tų kalbų turinys daugumoje kartojasi lietiian praeiti, Lietuvos laimėjimus ir dabarties siautėjimą sovietų. Žodžiai, jautriai vaizduoja nūdienę tragišką lietuvių tautos būtį. Tačiau, apgailestina, kad jie nesiekė toliau eilinio piliečio puoselėjamų vilčių ir žiauriosios vergijos pasmerkimo... J. von Ribbentrop 1939. VIII. 23 pasirašytasis agresijos aktas buvo pasmerktas demokratinio pasaulio, imtinai JAV.

Kasgi nutiko antrajam pasauliniam karui pasibaigus? Ar atsitiktinai sovietai nuriudėjo ligi Elbės? Rytų ir Vidurio Europa buvo dovanota jiems. Pabaltijis, buvęs laisvojo pasaulio pakraštis, atsidūrė už kelių geležinių užtvarų. Ribbentropo palikimas demokratijai de facto buvo pripažintas. Iki šio meto nesulaukta oficialaus jį pasmerkiančio veiksmo ir reikalavimo, kad pavergtoms tautoms būtų grąžinta laisvė, kurią antrą kartą sovietai išplėdė demokratų laimėjimais.

Vienuliuka mielų kalbėtojų smerkia agresiją, bet ji buvo sutartina su demokratiniu pasauliu numatyta Jaltos. Vienuliuka vyrų vyriškai pasisako už Atlanto pakte paskelbtas laisves, kurios anksčiau palaidotos negu paskutinieji kariai žuvo aname kare. Vienuliuka, mūsų bičiulių smerkia tiraniją, tačiau tas pats Kongresas iki šio meto nėra ratifikavęs genocido konvencijos, kurios įgyvendinimas mažiausia abejotinas. Jis abejotinas, nes demokratų pirštai teliečia geležinę užtvarą, o oficialių stebėtojų akys — 15 km ratu aplink Maskvą. Abejotinas, nes tuomet nusikaltėlis yra juo, kaip yra įstatymų persekiojamas ir baudžiamas. Dabar nusikaltėlis yra teisėju, įstatymdaviu (JTO), pastatymų bendrininku konferencijoje. Ir jis tokiu galėtų likti amžiams, jei ne rikiuojamos divizijos, kylanti grėsmė dar nepa-

T. G. MCMANUS.
Vertė V. Kol.

DĖMESIO CENTRE KARIUOMENĖ

Korėjos karas dar nebuvo prasiadėjęs tuo metu, kai as dalyvavau Centro Komiteto posėdyje, kuris man buvo paskutinis. Ottawa dar neregistravo vyrų specialiai JT brigadai. Tačiau jau ir tuo laiku vienu iš svarbiausių uždavinių, kaip Tim Buck pabrėžė, buvo "didesnis ir glaudesnis partijos narių sukoncentravimas armijoje".

As negalėjau tiksliai pasakyti apie komunistų išgalėjamą armijoje, nes, kaip minėjau, partijos diskusijose visada vengiama minėti vardus bei skaičius. Bet as tikrai galiu pasakyti, kad kariuomenės eilėse yra begalės komunistų, kurie gauna visas instrukcijas tiesiai iš partijos ir jie praeinėja partijai apie armijos apmokymą, stiprumą ir morale. Netoli kariuomenės stovyklų visur yra specialūs partijos skyriai (Pembroke, netoli Petawawa, Brandon netoli Shilo, Saskatchewan netoli Dundurn ir kt.). Partijos nariai kariuomenėje stengiasi gauti išėjimų leidimą nakties metu, arba nakvoja už stovyklos ribų, kad susitikti su savo ryšininkais. Ypač paskutiniame metu yra atkreipta didžiausias dėmesys, kad partijos nariai kariuomenėje būtų kiek galima geriau užmaskuoti ir neįtarti. Didžiausia komunisto karuo nudiemė būtų viešai ką nors pasisakyti kareivinėse. Jų uždavinys yra stengtis būti pavyzdžiu kitiems kariaims ir savo elgesiu siekti pa-

Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį mini

Jungtinių Amerikos Valstybių Kongresas

vergtam pasauliui. Laisvame pasaulyje dešimtmečiai klausytume gražių raminių, kurie neigėms nei vieno sovietų pasmerkto mirti lietuviu. Mūsų bičiuliai žino, kad jų žodžiai neisplėš iš sovietinio budelio nei vienos aukos. Jie tik padrasina mus, kai laisvėje negėbame organizuotis į PLB kovoję tesėti, o taip pat tuos, kurie ten tėvynėje, siegiamoje mirties šešėliu, nugarde kilnius žodžius, taria: pasaulis praregėjo...

Tik taip tegalime sutikti tą didžią dovaną, kuri lietuviams miela ir visiems įsidėmėtina.

Hon. Adolph J. Sabath, Illinois atstovas, 1951. II. 14: "Ir vėl varguos metai praslinko kovojančiai lietuvių tautai, kuri be pasigailėjimo Kreliaus naikinama". "Is torija mus moko, kad narsios tautos valia negali būti palaužta, nors be pasigailėjimo ją slopinę diktatorių vergija... Galima užgniauti, i šviesą netikintis gali panyti jos nesant, bet vėl žaizdras pamažu įsižiėbis ir suliepsnos plačiau, kaip anksčiau liepsnojo". Jis baigia kilniais linkėjimais.

Hon. Kenneth B. Keating, New York atstovas, 1951. II. 15: "Toji laisvė mylinti šalis, trumpą laikotarpį tebeuvis suverenai, nusitebino savo draugus ir laisvąjį pasaulį. Nepriklausomybės tarpsnį prisimindama tartum legenda, net sprespaudos metu tvirtėja". "Rusai yra padarę nepaprastą nusikaltimą mažai 3 mil. tautai, kai 0,5 ar net 1 mil. mirė badu, nužudyta, nukankinta, išvežta i mirties stovyklas Arktikoje. Genocidas, be pasigailėjimo įgyvendintas, tapo rusų tautinės politikos gaire, nes jie žino, kad kova už laisvę teisė iki gyvensavo žemėje".

"Mes tegalime būti nustebinti ir sujaudinti prisiminę tos tautos narių asmenišką išsižadėjimą. Gi čia, mūsų krašte, kai mes gerai apsierengę gyvenanti šiltoje butuose, galime savęs klausiti ar pajėgtume bent dalį ištverti vedoti kovą rusų sprespaudoje (Pabrukė G.G.) O tokią pasipriešinimo kovą veda narsi, užjaustina tauta, turėdama tik vilties".

"Mes, kaip tauta, negalime išvengti istorijos sprendimo, kurį pelnėme būdami atsakingi už akulumą ir suvedžiojamą II pasaulinio karo metu, kai leidome Rusijai apspresiti Pabaltijo likimą". (Pabrukė G.G.)

Toliau kalbėtojas reiškia vilties, kad Lietuva su Pabaltijo seserimis vėl džiaugsis pelnyta laisve.

Hon. John Lesinski, jr., Michigan atstovas, 1951. II. 15 pateikė išspausdinti "Congressional Record" LAIC laisiką, kuriame tarp kitko iškelta mintis, jog nūdienė kova prieš bolševizmą apima ne vien pavergtųjų išlaisvinimą, bet ir pasaulio laisvę.

Hon. John C. Kluczynski, Illinois atstovas, 1951. II. 15 ilgesnėję kalboje, be klaidų, objektyviai tačiau drąsiai ir suletkai apžvelgia Lietuvos politinę raidą pastarojo karo metu ir jam pasibaigus. Matyti, jog autorius nepabugo konsultuoti autoritetingus šaltinius. Toji kalba labai gerai pagrįsta atpasakotais faktais.

"Lietuva yra jėga okupuota ir neteisėtai Sovietų valdoma. Laisvąjį Lietuvą tapo sovietine kolonija. Lietuvos ūkiską, kultūrinę ir politinę gyvenimą, sukuriant laisvojo pasaulio pavyzdžiui, sovietai sunaikino. Žmogaus teisės ir esminės laisvės užgniauztos.

kelimo laipsnyje. Savo draugų akys je turi pasirodyti ištikimais Kanados piliečiais, nekenčiančiais Rusijos ir nepasitikinčiais Žinoma, pasitaiko, kad vienas kitas patenka partijos nemišlonėn. Kartą Centro kom. posėdy Tim Buck ilgai kalbėjo apie daromas klaidas ir su nepasitenkinimu minėjo faktus, kad daugelis karių išsiduoda draugams esą kairiaisaisiais".

Partija savo leidiniuose yra paskelbusi, kad ji turi vadovus direktorius įvairiom sritim: uni-

Nuosavybės teisė panaikinta. Lietuviai grasami, persekiojami, suimami, kalinami ir išvežami i vergų darbo stovyklas Sibire i šiaurinės Rusijos dykumose".

"Lietuvos okupantai yra pažeidę tarptautines nepuolimo ir genocido konvencijas. Pagal tarptautinius įstatymus neišaukta okupacija jėga laisvos valstybės, persekiojimas ir naikinimas nekalto tautos yra didysis nusikaltimas. Is to seka, kad Sovietai yra pažeidę ne vien Lietuvą ar lietuvių tautą, bet visą kultūringą pasaulį". (Pabr. G.G.)

"Be patikrinimo laisvos Lietuvos negali tvirti kitos mažos valstybės Europoje". Tarčiau ne vien — mažos, bet negali būti sukurta ir didesnių valstybių bendruomenė.

Kalbėtojas vykusiai pateikia "NY Times" ištrauką, kurioje kalbama apie Atlantic ir JTO nuostatų taikymą sovietų pavergtoms tautoms.

Kalba baigiama: "Lietuvių kova už savą laisvę yra kova už laisvę dar nepavergto pasaulio... Lietuviai kovoja priešaisines eilese. Jie reikalingi demokratijai paramos arti ir iš toliau".

"Lietuviai maldauja visas laisvę mylinčias tautas padėti kovoti prieš pabaisą, naikinančią tautas, laisvės ir žmonių priešą, diktatoriškumą ir raudonąjį despotišką imperializmą".

Hon. Peter W. Rodino, New Jersey atstovas, 1951. II. 15 prisimena 1948 m. iš Lietuvos pogrindžio gautą laisiką, kuriame pasmerkiamas Teherano, Jaltos, Potsdamo ir San Francisco palikimo negerovės. Prisimėms įrašą Jeruzalėje: "1940-50. Viešpatie, gelbėk Lietuvą", tęsia: "Tuks tanciai lietuvių Amerikoje randa laisvę ir žmonišką pragyvenimą, kurio negali suteikti jų tėviškė. Tačiau jie nepamiršo Lietuvoje esančių brolių, kurių lemtis žymiai nelaimingesnė dėl Maskvos atneštų kančių. Jie niekuomet jų nepamirš ir visuomet pasiryžę kovoti su demokratinio pasaulio priešu".

Hon. Thaddeus M. Machrowicz, Michigan atstovas, 1951. II. 15, išdėstęs N. Lietuvos laimėjimus, sovietų ir vokiečių pavergimą, baigia: "Siekdami įgyvendinti pasaulyje taiką, mes negalime to padaryti, neatstatę pavergtųjų laisvės ir nepriklausomybės. To nepadarius negalima tikėti i pastovią ir teisingą taiką". (Pabr. G.G.)

Hon. Joseph W. Martin, jr., Massachusetts atstovas, 1951. II. 15 tarp kitko paminė: "Lietuva, atsidūrusi už geležinės uždangos, negali paskelbti savo nepriklausomybės... Nelaimingoji tauta kasdieną melžiasi, prašydamas išlaisvinimo... Cia, Amerikoje, lietuvių palaiko gyvą dvasią kovoję už tautos aspiracijas. Tegu jos tampa tikrove".

Hon. Leo E. Allen, Illinois atstovas, 1951. II. 15, patiekdamas Rockfordo lietuvių susirinkimo nutarimą, prabyla: "Jau metas, kad ši tauta (amerikiečiai) imtųsi veiksmingų priemonių ginti lietuvių tautą, ginkluotą antpuoliu metu netekusią laisvės, o nūdien reikalinga paramos. As skatinu Kongresą ir State Department imtis atitinkamų priemonių užgniauzti terorui ir sprespandai. (Pabr. G.G.)

Hon. Roy W. Wier, Minnesota atstovas, 1951. II. 15, atkreipęs ypatingą dėmesį i religinį persekiojimą Lietuvoje, baigia: "As dedu dideles viltis, jog mūsų užsienio politika toliau tęs protestą žygi dėl Lietuvos pavergimo, o artimoje ateityje griežtai pareikalaus Sovietų išlaisvinti

jaunimui. Tų vadovų pavardės akyse je turi pasirodyti ištikimais Kanados piliečiais, nekenčiančiais Rusijos ir nepasitikinčiais Žinoma, pasitaiko, kad vienas kitas patenka partijos nemišlonėn. Kartą Centro kom. posėdy Tim Buck ilgai kalbėjo apie daromas klaidas ir su nepasitenkinimu minėjo faktus, kad daugelis karių išsiduoda draugams esą kairiaisaisiais".

Partija savo leidiniuose yra paskelbusi, kad ji turi vadovus direktorius įvairiom sritim: uni-

GEDIMINAS GALVA

Lietuva is komunizmo kilpos...

(Pabr. G.G.)

Hon. John W. Mc Cormack, Massachusetts atstovas, 1951. II. 15, prisimena W. Shakespeare žodžius: "Nors grobikai dar valaridėlę ir viešpatauja, bet dangus teisingas, o laikas blogi griauina".

"As, šia proga, noriu pareikšti pagarbą atspariai, narsiai tautai daug patarnavusiai žmoniškajam teisingumui ir laisvei. As gerai nuvokių, kad milžiniški tautiniai ir tarptautiniai klausimai užsitar navę didelio dėmesio, tačiau būtu nedovanotina, jei mes paskubomis nepadarytume mūsų seseriai respublikai nuosirdaus įnašo, kurio ji pilnai užsitarnavo".

"Pirmojo pasaulinio karo suritėje ji neteko Vilniaus..."

"Lietuviai daug patarnavo garbingai krikščioniškai kultūrai, kuria Europa rėmėsi niūriais ir audringais tarpiniais. Maldauju Dievą, kad vėl ateitų metas išivaduoti iš sprespaudos ir tiranijos... Mes tikime, kad Vytis vėl atleiks, geltona, žalia, raudona spalvos vėl plevesuos. O tuomet Lietuva pjaus pribrendusių derlių ir miskus, kurie nūdien patriotų krauju laistomi".

Hon. Ray J. Madden, Indiana atstovas, 1951. II. 15, istoriškai politinėje kalboje nušvietė Lietuvos reikalą, o baigdamas perkaitė Indianos gubernatoriaus Henry F. Schricker raštą, kuriuo 1951. II. 16 skelbiama Lietuvos Respublikos diena.

Hon. Edith Nourse Rogers, Massachusetts atstovė, 1951. II. 15, atpasakojusi Lietuvos okupa-

cijos eiga prisimena Sumner Wells 1940. VII. 23 spaudai pareiškima, kuriame patvirtinama, jog JAV nepripažins sovietinės okupacijos, vertina "Voice of America" informacijos svarbą lietuvių kalba. Baigdamas pareiškia: "As prisidedu prie lietuvių gyvenančių šioje šalyje, siekiančių iškovoti laisvę atskiriant komunizmą ir Rusijos viešpatavimą..."

Vienuliuka mūsų bičiulių deda viltis. Kaurikie jų neboja save pakaltinti už tragikos tarptautinės politikos pasekas. Deja, praregėta, kai demokratiškam pasauliui išskyla žūtbutinė kova už savąją laisvę. Iki šio metu buvo raminta. Ramino F. D. Roosevelt, H. S. Truman, guodė State Department pareigūnai. "Lietuvos žemelė gaivinama ne rasa, bet lietuvišku krauju".

Džiugu, kad nūdienis pabudimas Kongrese pradeda gaivinti mintį, jog JAV imsis aiškios politikos pavargtajam pasauliui išlaisvinti. Tas kelias yra vienintelis, vedantis i tikslą ir teisingumą. Mes turime būti dėkingi atstovams už to kelio tiesimą. Nėra vidurio tarp vergijos ir laisvės, tarp dorovingumo ir nedorovingumo, tarp tiesos ir melo, tarp ryžto ir susmukimo. Tuo metu, kai mūsų "vada" JAV stengiasi daugytį tautinę mintį prietaisais, taip pat daro nusikaltimą tautai. Amerikiečiai, kurie siekia mums talkininkauti, nori matyti mums subrendusius, kovings ir gerai organizuotus ne žodžiais, šūkliais, bet veikla. Mūsų metu nei vienas karys neturi teisės nuosaliai tūnoti ar savanaudiškai progomis naudotis. Tuo metu visi turi būti įrikiuoti i kovos gretas. Nūdien, kai lietuvių tauta nėra suka kryžių, mes esame kovos lauke.

Iš gyvenimo okupanto replėse

1950 LTSR Valstybinio plano rezultatai

LTSR Statistikos valdyba paskelbė pranešimą, kuriuo blankiais išsireiškimais ir procentų suskaičiavimais norma ištinkinti bolševikus padariusi didelė pažanga. Bendrosios gamybos planą LTSR įvykdžiusi 105,5%. Pramonė, kurios gaminiai buvo išvežti i TSRS — 102,5%, vietinės — 106,1%; produkcija, lyginant su 1949, padidėjusi 26%. Tačiau visa eilė sričių plano, LTSR neįspildė:

Vilniaus — vinių, plytų, kalkių, čerpių, padarinės miško medžiagos išvežimo, malkų išvežimo, piauotos miško medžiagos ir nevalyto spirito gamybos planų.

Kauno — vielos, vinių, pasagų, emaliuotų, aliumininių ir cinkuotų indų, čerpių, padarinės miško medžiagos ir malkų išvežimo, kojinių ir puskojinių, sviesto gamybos planų.

Šiaulių — stiklo, gipso, padarinės miško medžiagos ir malkų, lininių audinių, veltinių, konservų, sviesto, alaus ir cukraus gamybos planų.

Klaipėdos — superfosfato, kalkių, čerpių, miško, faneros, medvilninių vėpalų, trikotažo baltiniams ir sviesto gamybos planų.

Vilniaus miesto — lovų, aliumininių indų, faneros, kojinių ir puskojinių, trikotažo baltiniams, avalynės, kietos odos, chromo, avikailių, bealkoholinių gerimų ir augalinio aliejaus gamybos planų.

LTSR Statistikos valdyba savo sausio 30 d. komunikate tvirtina, kad "1950 vyko tolesnis valstiečių — pavienininkų jungimasis i kolchozus. Baigiantis metams respublikoje buvo i kolchozus susijungę daugiau kaip 90% valstiečių ūkių"

Prekių apyvartos planas esąs įvykdytas 99%. Prekybą šiuo metu Lietuvoje varo: LTSR Prekybos ministerija, Respublikinė gastronominių parduotuvių kontora, Vyriausioji universaliųjų Parduotuvių Valdyba, Geležinkelių transporto restoranų valdyba, Lietuvos Vartotojų Kooperatyvų sąjunga, Žvejų Vartotojų Kooperatyvų sąjunga, Gamybinė Kooperacija, Invalidių Kooperacija, Darbininkų Aprūpinimo skyriai... Darbininkų i tarnautojų LTSR parduotuvė nuo 1949 m. 11%. "Besimokančių mokyklose skaičius išaugo. Kultūros švietimo įstaigų tinklas 1950 metais palyginant su 1949 padidėjo — masinių bibliotekų 40%, klubų — 4%, skaityklų — 5%... Lovų skaičius gydymo įstaigose

padidėjo lyginant su 1949 — 7% ir tt.

Visa bėda, jog 1949 metais jie procentais paskaičiavo, jog buvo geriau tiek procentų negu 1948 ir tt. daina be galo. Iš virsaus skamba gražiai. Viskas procentuoliai auga, plečiasi, o tikrumoje — Lietuva eksploatuojama, kaip dar nei naciai nebuvo sugebėję.

Savaip minėjo Klaipėdos sukaktį

Bolševikai neleidė mimėti lietuviams Klaipėdos atvadavimo 1923 metais. Jie tačiau kuo plačiausiai išpūtė antrąjį "išlaisvinimą" 1945 sausio 28 d., rusams pradėjus generalinę žiemos ofenzivą. Bolševikų propagandos mašina triūbijio Stalino "nuopelnus" Lietuvai sugrąžinant vientinteli uostą, kuris dabar yra pavestas Sovietų agresingojo laivyno povandenine baze.

Anykščiams tai jau klius...

"Tiesos" nr. 24 labai smarkiai puolamas Anykščių rajonas, už sabotažą kolchozų sėjos pasirengime. Kai kur net nepradėta kultū!(!) O tarybiniai darbuotojai to visko nematą. Gi rusai (šnipai) dalinami iš sėjos fondu(!), patys vagia, kaip tai atsitiko su drg. P. Bedov "Gegužės Pirmosios" kolchoze. Daugelio kolchozų kalvės neturi net geležies ir anglies. Anykščių kooperatyvas, kurio vedėjas Šiaučiuonas, taip gi nesirūpinąs išgauti noragų, verstuvų, anglies ir kitų būtinų prekių. Anykščių traktorių stotis patengusi planą atremontuoti 16 sovietinių traktorių, o atremontavusi tik 3. Bloga vadovybė esanti to visko priežastis! Vykdomasis Anykščių komitetas dėlto esąs kaltas.

Naujas biologas LTSR

Vasario 22 d. Vilniaus universiteto Fizikos-Matematikos didžiojoje auditorijoje Naugarduko 22. P. Petryla gynė disertaciją "mokslių kandidato laipsniam" igyti. Oponentais buvo prof. J. Dagsys ir Zemes ūkio Akademijos doc. P. Svetika. Disertacijos tema — "Uoginės kultūros". A.

Dramos mėgejai aktyvūs

Jie stato ne tik sovietinę propagandą, bet ir lietuvių autorių veikalukus: Igralinos "M. Melnikaitės" kolchozas — Zemaitės "Petra Kumele", "Stalino" kolchozas, tos pačios Z. "Marti". Anykščių gimnazijos mėgejai J. Gustaičio ir J. Chlivickio pjesė "Obelys žydės" — parašyta jau sovietinės okupacijos metu.

Kun. Dvaranas, MIC, tebera gyvas ir dirba Kaune.

KANADA KONTINENTŲ KARO FRONTE

(Tęsinys iš praeito nr.)

Laike paskutinio karo šiaurės fronto nekėlė rūpestio, nes kitą pusę Arktikos buvo draugiška Sovietų Sąjungai. Tačiau karui baigiantis atėjo problema ir Arktikos reikšmė jau tiek buvo išryškėjusi, kad dar neišsiskleidžius atominės dulkės virš Hirošimos ir Nagasaki, abu draugiški kaimynai šoko su nepasitikėjimu prie užpakalinio durų. Prasidėjo nervingas triušas šiaurėje. „Anglo - Amerika“ įsteigė galinę bazę prie Hudson Bay, Churchill...

„Kanada užleisdžia teritoriją ir savo armiją Amerikai, paruošimui agresijos“ (Izvestija, 1947. II. 18). „Sovietų Sąjungai reikalauja Norvegijos lengvatų įsteigimui bazės Špicbergeno saloje“ (New York Times, 1947. III. 4).

Turėdama apsaugą vien iš flankų, Kanada ėmėsi pergrupuoti savo pajėgas su koncentracija centrinėje ir šiaurinėje srityje. Savisaugos kritika reikiant „mes esame plačiai atidari iš viršaus“, 1946 m. įsteigta jungtinė, Amerikos ir Kanados bazė prie Hudsono, kurią mini „Izvestija“, tyrinėjant Arktikos sąlygas su rengti bendri žemės ir jūros manevrai (Musk Ox). Pradžioje 1947 m. Kanados oro pajėgų koordinacija paskirstyta dviem centrinėms bazėms: Trenton, Ontario ir Edmonton, Alberta. Tad vėl sudaryti du vidiniai gynybos trikampiai, sujungti su šoninė apsaugos sistema. Edmontono bazės koordinuojamos link Hudsono ilankos, Arktikos archipelago, Mackenzie slėnio ir Alaskos, kairiojo sektoriui remia Pacifiko trikampį. Trenton baras Hudson ilankoje jungiasi prie Edmontono kraštinės ir toliau dengdama Labradorą, Niufundlandą, prisijungia prie Š. Atlanto gynybos trikampio.

Salia to, pravesti tyrinėjimai šiaur. sričių apgyvendinimui, plečiamos karo pramonės žaliavų kasyklos (gauru uranijaus), šakojami šiaurės geležinkeliai, pastatytos hidroelektrinės ant Jukono, Churchill, Moose, Ottawa ir Saguenay upių, „kažkoki darbai“ Labradore rodo, kad Kanada pradėjo žygi į šiaurę. Tai priklauso prie gynybos problemos. Radijo koregavimo, meteorologinės stotys, radaro punktai neria vis tankesnį tinklą Arktikos saus žemio palyginiuose. Tačiau dabartinį palyginimą viso to su anapuse dar geriau nutylėti...

Gresmingoji zona

Kontinentams susidūrus tiesioginiai, pagrindiniai ruožai liūti pro šiaur. Atlantą sovietai nelabai drįstų. Čia anglosaksai, kaip savo kieme. Mažiausia pavojus užkabinti sparnus būtų, vis dėlto, plačių centrinių kelių, kuriuo bombonešiai labiausiai priartėtų į centrą, nesutikdami pakeliui svarbesnių aktyvios apsaugos bazių. Tačiau kol kas šiaur. raktas TU-4 žingsnis, nepergreitas ir be naikintuvų apsaugos, gal būtų nelabai ir ta kryptimi trauktų. Tikras dalykas, kad kyla mėgintų mušti į Alaską. Jau

STASYS SUTKAITIS.

Taigi, bus šimet karas ar ne?

Italijos ministeris pirmininkas M. de Gasperi pareiškė, kad ateinančią vasarą pasausis prieš tašką, kuriame reikės galutinai apsispręsti, kur pasukti — pradėti karą arba pasukti į taikos kelią.

Kuo de Gasperi savo nuomonę remia, jis nepasakė, bet žurnalistas jau nagrinėja ir randa tikrai įsidėmėtinų reiškinių. Pirmiausia pastebima, kad Rytų Vokietijos vad. „Bereitschaft“ jau gavo sunkiuosius ginklus, kad Lenkijoje sunormuotas naudojimas benzino, o Vokietijoje užmesta komunistinė propaganda, kurios vietoje propaguojama taika ir vienybė visų vokiečių. Berlyno taikos kongrese visa Vokietijos problema buvo paremta suvienijimo šūkiu — laisvi rinkimai ir neutralizacija, net nebūtinai su komunistiniu viską.

Tuo tarpu JAV šiuo metu ne šūkių ieško, bet sprendžia, kaip suorganizuoti karinę pajėgą, kurią turint būtų galima drąsiau kalbėti ir tam tikrų reikalavimų pareikšti. Tačiau, kokie būtų bus tie reikalavimai, Vašingtonas tuo tarpu dar nesako arba pats dar nežino.

Kiti komentatoriai tuo pačiu metu randa daug argumentų, ku-

rie kalba, kad Sovietai pulsi vis dėlto neišdrįs, kad jie dar nėra galutinai pasirodę, nes jų viltis yra vad. žaibo karas, kuris turėtų daug frontų, o šandien sovietams visus juos atlaikyti būtų neįmanoma.

Specialistai mano, kad pradėdama žaibo karą, Sovietų Rusija pulsi Skandinaviją, Vakarų Europą iki pat Ispanijos, šiaurės Afriką nuo Sueso iki Dakaro, Artimuosius Rytus, per Kiniją abi Indijas ir Japoniją, pagaliau Alaską ir Kanadą tuo pat metu stengdamosi suparalizuoti laivų judėjimą Atlanto vandenyne pavandeninių laivų puolimais, o JAV gyvenimą — miestų puolimais iš oro.

Kaikas net apskaičiuoja, kiek reikėtų karinių pajėgų tokiam užsimojimui vykdyti — 250 sovietinių divizijų ir 20-30.000 karo lėktuvų. Tuo tarpu Sovietų Rusijai dar trūkėtų 75 divizijų. Po trejetos mėnesių ji galėtų turėti visų 100 divizijų daugiau. Tačiau turima galvoje, kad tuo pačiu metu demokratų jėgos daug, kad satelitų kariuomenės dar nebėra nesutvarkytos, neperginkluotos ir nevisur patikimos, dėl to manoma, kad Maskva dar ne-

Velykos — prisikėlimo diena visuose šventėse. Kristuje! Tai triumfo šventė, kuri apima dieviškąją krikščionijos istoriją; tai grožio atgimimas, nešas gyvenimo.

Žmonija tebeina kruvinu Karalių keliu, nešdama nepakeičiamą gyvenimo kryžių. Pasaulis pavargo belaukdamas prisikėlimo naujam gyvenimui. Linkime, kad Dievo Sūnus, kurio Prisikėlimą šiandien šventė visos krikščioniškosios pasaulis, paliešutė dorėdėlį širdis, uždegdamas jas teisingumo ir solidarumo taika.

Ramybė jums — štai Kristaus linkėjimas pasauliui. Bet kur toji ramybė? Dar neužgijusios praėto karo žaizdos, o tautos jau terorizuojamos nauju pasauliniu karu: kardai galandami, durtuvai smailinami, atominės bombos bandomos. Atrodo, kad žmonės nori nugalėti Dievo rūstybę, bet ne apturėti Jo atleidimą.

Kalbama apie teisingumą, o

tuo tarpu triumfuoją smurtas su Kaifais ir Pilotais. Zodis „demokratija“ tarnauja pabaltintų karsų priedangai.

Ar tai prisikėlimo šventė lietuvių tautai, kenciančiai po raudonojo tirono padu? Ar tai ramybės Velykos lietuviams, kurių namai tušti, židiniai užgesę, bažnyčios išniekintos? Ar tai džiaugsmo diena tremtiniais, vargstantiems svetimuose kraštuose?

Pažvelkime į šių dienų tragiką realybę. Ant laiko prarastos stovi Kryžius, kurį supa kregždžių pulkai ir motinų ašaros. Po jo kojomis ištvirtusi minia šaukia: nukryžiuoti! Ar tai ne grūmimasis aklo su reginčiu, žmogaus su Dievu? Ar tai ne Judo Iskarijoto pragaištis, įsiutusias minios, trokštančios Nekaltojo kraujo, siautimas? Jų kumščiui-se tvyks brolžudybė, o ant kaktų prakeikimas.

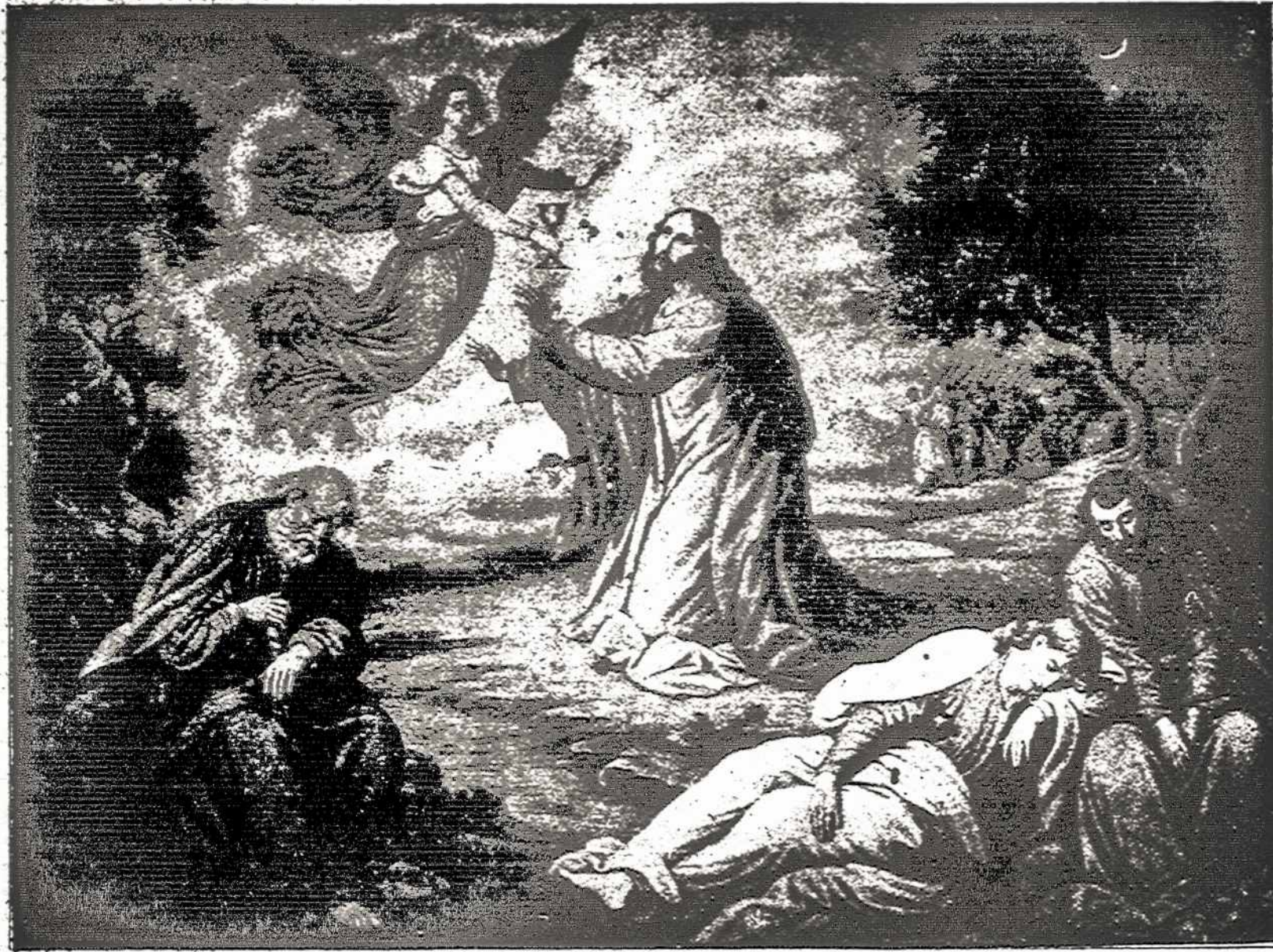
Tolimas ir liūdnas Kristaus balsas sako: „Mano ranka buvo

ištiesta malonei, kaip švelnutis gelės žiedas, o suspaudė tik skausmą. Mano kojos vengė siauro takelio, o turėjo eiti erškėčiuotu keliu. Mano pasipriešinimas buvo meilė, ir už tai buvau nukryžiuotas. Tavyje, žmogau, dega neapykanta, ir užtat kali mane prie kryžiaus. Su pasibaurėtinu šykštumu laikai suspaudęs trisdešimt sidabrinių ir nori turėti ramybę“.

Taip žmonija išėjo prieš Kristų. Nors jaučia savo silpnumą negalėdama Jo paneigti, tačiau nenori Jo sekti.

Kultūringasis pasaulis dar turi kitą ginklą prieš tamsybių galybes: maldą. Velykų dieną visose bažnyčiose milijonai širdžių pakils maldoje prie Aukščiausiojo maldaujant, kad Dievo neigėjai atvertų akis, kad pavergtos tautos rastų įkvėpimą ir jėgų prisikelti naujam laisvės gyvenimui ir kad pasaulis išvengtų naujo kraujo praliejimo.

B. Mikalauskas.

„Ir paėjęs truputį tolyn, jis puolė kniūbsčius, meldamas ir sakydamas: Mano Tėve, jei galima, tegul ta taurė praeina pro mane; tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip tu“.

(Mat. 26,39)

Kariai po vandeniu

Kaip jau skaitėme „T. Ziburiose“, italai su savo gyvosiosios torpedomis „apčiuopiamai“ atkreipė anglų dėmesį į šį karo būdą. Tik anglai jį patobulino. Po įvairių bandymų jie vietoje torpedos formos pavandeninės torpedos 1943 m. pasistatė miniatiūrinį pavandeninį laivą „X-craft“. Šis laivas turėjo vos 48 pėdas ilgio ir penkis su puse per skersmenį storiausioji vietoje. Du labai jautrius periskopus, su kuriais vos dviem coliais kyšant iš vandens, galima buvo gauti pilną aplinkos vaizdą. Vienas iš jų atstojė radijo anteną. Iglau — keturi žmonės, vienas jų naras — plaukėjas, aprūpintas panašiai ir italų gyvųjų torpedų igulas. Jis gali operuoti po vandeniu deka

deguonies aparato visiškai nepriklausomai nuo laivo. Paprastai nariai yra sujungti su laivu oro vamzdžiais ir telefonu. Šie per eito karo pavandeniniai kariai — nariai judėdavo visai savistoviai. Anglų kalboje juos vadina „the frogmen“ žmonės-varlės. Pavadinimas kilo iš jų kuprotos išvaizdos ir lyg didžiulių varlių judėjimo vandenyje.

„X-craft“ uždavinys buvo įsibrauti į priešo uostas, prikabinti prie stovinių uoste laivų sprogstamas pagal nustatytą laiką užtaisus ir saugiai pasitraukti. Italų gyvosios torpedos buvo ekonomiškos ir efektyvios, tačiau jų veikimo radiusas, atsižvelgiant į mažą torpedos varomosios medžiagos išteklį, buvo labai ribotas. Paprastai ir „X-craft“ pavandeninis laivas nuvilkdavo kaip galima arčiau taikinio. Tada jau jis pats su būdiniu išorė naru judėdavo. Naro pareiga buvo ne vien tik pritvirtinti sprogstamas užtaisus prie priešo laivo, bet jis buvo atsakingas dėl minų perplaukiant minų užtvartas ir daugeliu atvejų jam su žnyplėmis reikėjo praskinti kelią per pavandeninius tinklus.

„X-craft“ pasididžiavimas — vokiečių didžiulės kovos laivas Tirpitz, susprogdintas šiaurės Norvegijos Kaafjord fiorde 1943 m. rugsėjo 22 d. Paleistas prie fiordo įėjimo „X-craft“ turėjo pereiti stiprius minų laukus ir vėliau praplaukti stipriai saugomą fiordą 50 mylių iki taikinio. Kelionė ir abu galus truko 10 dienų. Per šį laiką kiekvieną dieną 23 val. iš 24 val. išbuvo po vandeniu. Pritvirtinti sprogstamas užtaisus jiems sekėsi gerai, nes anglai naudojo magnetą. Laimingai pavyko pasprukti ir atgal į jūrą. Sprogmenimis sprogdus vokiečių kovos laivas Tirpitz tuojuos paskeno.

Tirpitz ir kiti anglų mažųjų pov. laivų ir italų gyvųjų torpedų nuskandinti ar sužaloti laivai lengvai būtų galėję apsiginti, jei sargybos būtų seke vandenį visai prie laivo. Tiesiai iš viršaus toks pavandeninis laivelis ar torpeda

Idomios lažybos
Žinomas Los Angeles finansininkas Andrew T. Jergins pareiškė statas lažybos \$100.000, kad Sovietų Rusija šiais metais karo nepradės ir statas \$200.000, kad karą pradės 1952 m.

— Kopenhaga. — Pirmą kartą istorijoje Grenlandijoje įvedami mokesčiai Danijai. Į Grenlandiją įvežamos prekės Danų vyriausybė nutarė uždėti muitus, kurių per metus susidarys apie \$300.000. Šioje didžiausioje pasaulio saloje yra 30.000 gyvent.

dienos metu aiškiam vandenyje galima lengvai pastebėti, bet, kaip praktika parodė, laivų sargybos niekuomet neseka vandens kelių pėdų atstume nuo laivo. Dviem dienomis prieš aliantų invaziją kariai po vandeniu operuodami iš mažųjų „X-craft“ bazių jau valė Prancūzijos pakrantes nuo minų ir įvairių kitokių karsių įrengimų. Kariai-nariai galėjo išvykti ir vėl grįžti į savo bazes po vandeniu.

„X-craft“ turi 3 pėdų aukščio, dviejų su puse pločio ir keturių pėdų ilgio išėjimo patalpą, kuri po vandeniu įeinant ir išeinant pripildoma vandeniu. Dirbdami labai pavojingos sąlygos (stiprus pavandeninis sprogimas gali užmušti narą iki mylios atstumo) kariai-nariai iš 120 asmenų Prancūzijos pakrantėse invazijos metu neteko tik dviejų užmuštų ir 10 sužeistų. Ir karui pasibaigus jie vyrai dar ilgai buvo pavojingame darbe, šalinant iš uostų priemėtas minas. Pav. Bremene per 600 darbo dienų išvalė 20 milijonų kv. pėdų plotą, nuklaidami po vandeniu daugiau kaip 1300 mylių. Iš uosto dugno jie iškėlė arba padarė nepavojingomis 150 minų, 50 lėktuvnešinių, 121 sprogstama laiko užtaisą ir vieną V2 sviedinį. Darbo pavojus didelis, nes niekas nežino kurio metu laiko mina gaus sprogti. Vokiečiai naudojo užtaisus, kurie sprogdavo nuo vienos valandos — iki 80 dienų po užvedimo. Uostuose visuomet daug dumblo, narams tekdavo dirbti ir judėti dažnai įklampus iki pažastų ir visiškoje tamsoje. Todėl ir šiai tarnybai labai retą priima.

Yra manoma, kad bet kokiam ateities kare kariai po vandeniu vaidins labai didelį vaidmenį. Atgabentas pov. laivo ar lėktuvo toks mažas pov. laivelis gali padaryti daug žalos, pav. kad ir į didž. ežerus paleistas. Ypač ap rūpinantis atomo sprogstama jėga. Vokiečiai baigiantis karui buvo paleidę į vandenį taip vadinamus „jūros šunis“. Rusai gali būti laivo. Tiesiai iš viršaus toks pavandeninis laivelis ar torpeda

P. Br.

Nuo vasario 1 d. į Kanadą gali visi emigruoti

Europa emigruoti pasirodusių žmonių turi daug daugiau, negu kad imigraciniai kraštai yra pasiryžę priimti. Visi emigruoti norintieji dažniausia svajoja apie JAV ir Kanadą. Iki šiol abu šie kraštai visas pirmenybes teikė tremtiniais, esantiems anksčiau UNRRA, o vėliau IRO globoje. JAV dar ir dabar taip elgiasi ir kitokių imigrantų įsileidžia tik pagal nustatytas kvotas, o iš buvusių priešo kraštų visai neišsileidžia. Kanada į imigraciją visą laiką žiūrėjo, ne kaip į tremtinių problemos sprendimą, bet pirmiausia kaip į aprūpinimą kraštui reikalinga darbo jėga. Iš tremtinių betgi ji išsileido tik tuos, kurie po garsiųjų skrininių liko IRO globoje, o kitus labai retais atvejais įsileisdavo. Betgi dabar padėtis yra visiškai pasikeitusi.

Nuo 1951 m. vasario 1 d. į Kanadą imigruoti iš Europos leidžiama visiems, be skirtumų tautybės, religijos ir nežiūrint ar kas turi vad. IRO globą ar jos neturi.

Žiūrėdami tik, kad jie atitiktų Kanados imigraciniams reikalavimus. Atseit, dabar be jokių kliūčių gali imigruoti Kanadon ir vad. „išskringiuotieji“ lietuviai tremtiniai arba tie, kurie niekad IRO globos neturėjo, pav. buvo pripažinti vokiečiais (Volks deutsche), buvo repatrijavę ir tt.

Imigruoti galima trejopu keliu. Pirmiausia, kaip ir anksčiau, kiekvienas gali atvykti, jei turi čia giminių arba pažįstamų, kurie kviečia. Imigracijos įstaigos tokiais atvejais yra labai palankios ir jokių kliūčių nebeieško. Nes Kanada užsimojo įsileisti šiais metais net 150.000 imigrantų, kurių didelei daliai pati valdžia net skolina pinigų kelionei apmokėti. Valdžia gi daug patogiausiu kuo daugiau įsileisti tokių, kurių kelionę kas kitas apmoka. Dėl to tai šiomis palengvėjusiomis sąlygomis reikėtų pasinaudoti visiems, kas tik turi kokios progos.

Antroji galimybė tremtiniais atvykti į Kanadą yra prisirašymas prie grupių, renkamų darbams atskirose ūkio šakose. Šiuo metu yra sudaromos grupės dirbti prie cukrinių runkelių auginimo. Į jas priimami: 1. nevedę vyrai ir moterys, 2. bevaikės šeimos, 3. šeimos, turinčios tik vieną vaiką, 4. šeimos turinčios 2 ir daugiau vaikų, jei dirbti galinčių skaičius yra bent 3 ar daugiau. Žmonos ir vaikai virš 15 metų laikomi darbingais, o savarankiškai imigruoti tinkancio kandidatai amžiaus riba yra 18-50 metų.

Sių imigrantų kelionės išlaidas apmokės Kanados valdžia, bet imigrantai turės įsipareigoti prie cukrinių runkelių dirbti du sezonus, atseit, nebus laisvi 2 metus.

Trečioji galimybė imigruoti tokių pačių kategorijų žmonėms, taip pat nežiūrint ar jie turi ar neturi IRO globą, yra patekti į

tarpą tų, kuriuos Kanados valdžia verbuoja iš anksto nenustatytiems darbams, taip pat apmokėdama kelionės išlaidas, kurias betgi reikės grąžinti iš uždarbio per 2 metus. O darbai jiems bus nurodyti jau atvykus į Kanadą.

Sie visi turi turėti po \$30 kiekvienas vokiškomis markėmis, skaitant oficialiu kursu. Tai suma, už kurią turės būti apmokėta kelionė nuo Kanados uosto, kuriame išlips, iki darbovietės ir padengtos pirmųjų dienų pragyvenimo išlaidos. Reikalaujami suma turės būti įmokėta konsulatui gavus vizą.

Vokietijoje visais imigracijos reikalais rūpinasi Kanados misija, esanti Karlsruhe, Wuerth. Ten ir tenka kreiptis visiems, kurie norėtų šia galimybe pasinaudoti. Pirmiausia reikia parašyti laišką, pareiškiant, kad norėtų vykti Kanadon, pasinaudodami šia schema, nurodyti vardą ir pavardę, gimimo datą, specialybę ir tikslų savo adresą. Laišką rašyti ir adresuoti šitaip: Canadian Government Immigration Mission Karlsruhe, Wuerth, Lutz Hotel Building, Kriegstr. 94.

Kaip atsakymą, prašytas gaus du formuliarius, kuriuos reikia užpildyti ir skubiai pasiųsti atgal tuo pačiu adresu.

Kokiam darbu kas bus paskirtas, teoriškai spręsti toji pati Karlsruhe imigracinė komisija, praktiškai daugelis galės ir į kitus darbus pakliūti. Bet nepamirštin, kad per 2 metus tokie imigrantai turės mokėti pervedimo per vandenyną išlaidas, tad bus imigracijos kontrolėje, ne laisvi.

— o —
Kaip galima, kad mes nesame pasirodę savo tautiečiams padėti nors šiomis galimybėmis pasinaudoti, nes tebesame neorganizuoti, neturime vieno centro, kuris galėtų valdžios įstaigose patarpininkauti, nesusipratimus išaiškinti arba net ir suorganizuoti kokį fondą iš kurio būtų teikiama paskolos tiems, kurie norėtų vykti į Kanadą, bet neturi reikalaujamų \$30 galvų.

Mūsų tautiečių, ypač mažalietuvių, buv. repatriantų ir karių Vokietijoje yra nemažai. Į JAV jie išvykti negali, nes neliečia imigracinis įstatymas. Mes visi suprantame, kad Vokietijoje jiems likti ir pavojinga dėl gresiančių naujų įvykių ir perdaug varginama kurtis tarp milijonų bedarbių, o negalime padaryti nieko. Juo skaudžiau, kad negalime to daryti vien dėlto, kad jau antri metai neišbrendame iš organizacinės painiavos. Kuo mes pasiaiskinsim prieš ten vargstančius brolius?

Šį reikalą mes jau senai nurodėme, kai konkrečių galimybių dar nesimatė. Dabar jos jau virto dienos klausimu. O mūsų centrinis LOKas vis dar „tebeposedžiauja“ ir „sunkiai“ rinkiminių įteikimų kategorijų žmonių. Jie nebūtų taip liūdna — linksmą feljetoną galėtum parašyti.

Propagandos grumtynės grietėja

Vis smarkiau išibėgėjant JAV pramonei, vis gausėjant kariuomenei, amerikiečiai drąsiau ir drąsiau kelia savosios demokratijos balsą. „Voice of America“, anksčiau daugelio vadintas „Amerikos šnabždėtuvas“, šiais metais atrodė pilnai išsivys ir padidino vertą įstaigą. Šių metų pradžioje įvedus suomių, pasikui lietuvių programas, artimiausioji ateityje bus prijungtos ir mūsų šiaurės kaimynų dvi kalbos ir tuo pačiu metu lietuvių programa bus jau transliuojama 30 minučių kasdien. Numatomos dar dviejų kalbų programos, kurios — nenurodomos. Kongresui priėmus Trumano prašomą 97 milijonų šiam radijui dolerių fondą, tuoj pat bus nepaprastai sustiprintos „VA“ pertransliuotųjų keturios stotys Europoje, kad sovietų trukdymo 300 stotų nepajėgtų jų daugiau kliudyti. Tikimasi, jog papildoma sovietų pavergtų tautų informacijai neturukus pradės „Radio Free Europe“, kurio svarbiausias vadinamasis bangomis siųstas raudonasis Miunchene. Esama gandų, jog baltų programos bus įvestos ir čia. „Laisvosios Europos Radijas“, kuris yra finansuojamas Amerikos kapitalistų, bus vedamas europiečių pabėgėlių, žurnalistų. Šiuo atveju ypač ap-

gaila, kad mes jau senai nurodėme, kaip konkrečių galimybių dar nesimatė. Dabar jos jau virto dienos klausimu. O mūsų centrinis LOKas vis dar „tebeposedžiauja“ ir „sunkiai“ rinkiminių įteikimų kategorijų žmonių. Jie nebūtų taip liūdna — linksmą feljetoną galėtum parašyti.

Amerikos didžiosios korporacijos, prieš kurias sovietų propaganda ypačiai pučia, paskutinę savaitę sudarė Biznio Patariamąją Komisiją prie JAV Informacijos programos. Jos vadovu paskirtas „General Electric“ valdybos pirmininkas P. D. Reed. Užsienio reik. ministerija, sako, jog greit, tokius pat komitetus prie jos paskirs Amerikos uni-jos, radijas, filmų bendrovės ir spauda.

A.

Hamilton, Ont.

TAUTIEČIAI!

Lietuvi, ar tau negaila vargstančio lietuvių?

Dar nedaug praėjo laiko, kai mes apleidome tremtinių stovyklas Europoje (Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje). Gerai prisimename tas sąlygas, kuriose mes ten gyvenome ir kaip mes tada vertinome ir branginome kiekvieną mūsų išstietą pagalbos ranką. Didelė dauguma mūsų turėjome laimės palikti tremtinių stovyklas ir pradėti laisvą gyvenimą šiame kontinente. Bet ne užmirškime, kad dar virš 10.000 mūsų brolių ir seserų — lietuvių yra priversti pasilikti tose pačiose stovyklose, arba gyventi iš svetimųjų malonės. Pasilikusiųjų materialinė padėtis, turimomis žiniomis, yra pasunkėjusi, nes tarptautinės organizacijos susiaurino savo šalpos darbą. Pasilikusieji Europoje lietuvių — tremtinių su išstietomis rankomis ir prašančiomis akimis kreipia į mus visus savo žvilgsnių ir klausia: "Argi Jūs mus pamiršote?" Mūsų visų, kaip vieno, atsakymas: Ne, mes Jūs nepamiršome, Jūs esate mūsų bendros šeimos nariai! Todėl pateisinkime tų atsakymą ir pagal galimybes paremkime juos, ištieskite vargstantiems ir trūkumuose gyvenantiems pagalbos ranką.

KLB Hamiltono ap. valdyba, padedama visų lietuviškųjų organizacijų Hamiltono, nutarė praversti šalpos vaju Europoje likusiems tremtiniams — lietuviams paremti. Bus renkamos aukos: pinigais, rūbais, apavu maistu ir kt. Kiekvienas geros širdies lietuvis prašomas bent kuo prisidėti prie vajuos ir pagal išgales paaukoti tremtiniams. Aukų vajuos pravedimui Hamiltonas paskiriamas ir rajonus ir pas kiekvieną miestą gyvenančių lietuvių atsilankys rinkėjai ir paims aukas, išduodami pakvitavimus ir įtraukdami į aukų lapus. Aukotojai prašomi aukojamus daiktus paruošti, juos surišant ar supakuojant, kad būtų patogiau juos surinkti į bendrąjį surinkimo punktą. Tikime, kad rūbai ar apavas bus aukojami tik tokie, kurie dar tinka dėvėjimui.

Dar daug mieste gyvena lietuvių, kurių adresai nėra valdybai žinomi, ar jie yra pasiekiami ir gali atsitikti, kad rinkėjai, dėl aukščiau minėtų priežasčių neatsilankys paimiti aukos, tuo atveju, prašomi visi tuojau pranešti savo adresus arba aukojamus daiktus atgabenti į valdybos būstinę — 18 Barton Str. W. telefonas 3-8593. Jeigu kam nors bus ne-

LONDON, Ont.

Rekolekcijos

Kovo 9-11 d. Londono ir apylinkės lietuviams buvo praverstos rekolekcijos. Jas vedė Tėvas J. Vaisnys, SJ. Vakaraus prisirinkdavo žmonių pilna salė. Konferencijos buvo pilnos gyvų pavyzdžių iš gyvenimo. Buvo daromos trumpos pertraukos, kurių metu choras ir visuomenės giedojimo Marija, Marija ir Kryžiaus šventas. Kovo 10 d. vakare du kunigai klausė išpažinčių Sv. Petro katedroj iki 10 val. nakties. Kovo 11 d. buvo mišios ir paskutinė konferencija.

Rekolekcijų metu buvo platunami "Laiškai Lietuviams". Surinkta 25 prenumeratos. Garbė mūsų visuomenininkei Reginai Gesnerytei, rinkusiai prenumeratas.

WELLAND, Ont.

Wellando ir apylinkės lietuvių Nepriklausomybės šventės proga suaukojo ir pasiuntė Tautos Fondo atstovai Kanadoje \$300.00. Tenka pasidžiaugti, kad šūkis — "Vienos dienos uždėsis — tautos reikalams!" — Wellando apylinkėje bus įgyvendintas.

Apylinkėje, kurioje gyvena tik 150 lietuvių (su vaikais), Tautos reikalams nuo 1949 m. pradžios iki dabar paaukojo \$680.96. Jeigu pagal savo dydį lietuvių skaičių būtų davusios kitos lietuvių kolonijos Kanadoje, kaip Toronto, Hamiltonas ir kit., tai Tautos Fondo sąskaitoje šiandien būtų ne keturi tūkstančiai dolerių, bet mažiausiai dešimt kartų daugiau. Didėms lietuvių kolonijoms vertėtų ne tik skelbti pirmąjį, bet darbai įrodyti savo pirmenybę, nes gražūs žodžiai daugumoje žūsta partijų bei organizacijų ginčuose, nepasiekę tikslo. J.S. Sk.

Ottawa, Ont.

Graziai praverstos rekolekcijos Vietos B-nės Dvasinio vadovo Dr. kun. J. Razučio pastangomis kovo 10-11 d. buvo suruoštos vietos lietuviams priešvėlykinio susitelkimo pamaldos. Dalyvavo didelė dauguma vietos lietuvių katalikų. Rekolekcijas pravedė svečias kun. S. Kulbis iš Montrealio. Sekmadienį tuoj po pamaldų, jaukiam rekolekcijų užbaigimui buvo suruošti Sv. Brigitos parapijos salėje bendri pusryčiai su turininga programa, skirta paminėti Sv. Kazimierą — Lietuvos Globėją.

Gilių minčių istorinę paskaitą apie Šventąjį skaitė prof. Paplauskas-Ramūnas. Solo bažnyčioje ir minėjime giedoję pp. Žilinskienė ir Šimanskis. Iš savo kūrybos Didžiosios Savaitės minėtis paskaitė ponia Paplauskienė-Ramūnienė. Be to, deklamavo kuone visas vietos atžalynas. Pabaigoje žodį tarė Vietos B-nės valdybos pirm. Paškevičius ir svečias kunigas S. Kulbis.

Programą pravedė kun. Razučis, kuri prabėgo labai pakilia nuotaika prie gražiai paruoštų

ponios Paplauskienės pastangomis stalių. Vietos lietuvių pageidautų dažniau panašiu sueigu.

— Kanadoje siaučianti gripo epidemija gerokai yra palietusi ir vietos lietuvių. Reta šeima, kurioj kas nors nebūtų persirgęs ar tebeserga.

— Dažnas vietos lietuvių ima abejoti ar iš viso pavyks sulaukti KLB-nės suorganizavimo, kurio taip visi sąmoningieji lietuvių laukia. Juk tiek yra darbų, kurių arba niekas nedirba, arba jei ir dirbama, tai pripuolamai ir neekmingai. Delsimas, koks jis bebūtų, numuš visiemis nuotaką ir norą dirbti. Tai reikšminiai, kurie daug kur aiškiai pastebimi.

— Čia pasigendama šiais metais spaudos platintojo. Pereitais metais labai rūpestingai ir geru pasisekimu tą darbą dirbo p. Šimanskis. Labai gaila, kad tu pareigų jis šiemet nebegali eiti, o kito tokio energingo, matyt, nesurandama.

— Patirta, kad daromi pasiūlymai minėti Motina.

Jonas Kočius.

Prisikėlimo šventės — Sv. Velykų progą, kovojančius ir dirbančius Lietuvos laisvei sveikina ir pergalės linki

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

Aukos Tautos Fondui

Vasario 16-tos minėjimo Fort Williams ir Port Arthur, Ont. Po \$5.00 — V. Bružas, J. Petruškevičius, V. Cibulskis, V. Jomabauskas, V. L. Kemšis, G. Mitalas, V. Jonaitis, K. Kaminskis. Po \$2.00 — Tėvas S. Kulbis, Dr. J. Baltrušaitis, B. Giedraitis, K. Šileika, P. Kajutis, A. Mitalas, A. Urkienė. Viso aukų gauta 55.27 dolerių.

Coniston, Ont. Šeši ten gyvena lietuvių paaukojo \$27.00.

Guelph, Ont. Jurgis Strazdas 10 dolerių.

Kapuskasing, Ont. R. Bulovas 2 doleriai.

Lethbridge, Alta. KLB ALOK surinko aukų \$44.45.

Vancouver, B.C. KLTarybos skyrus surinko aukų \$95.00.

Calgary, Alta. Apylinkės Lietuvių Organizacija, naujai išsteigusi, likusį pelną iš minėjimo 10 dolerių.

Paris, Ont. ir apylinkės suaukota \$30.00.

Port Alice, B.C. Iš tolimos Kanados Pacifiko salos J. Kartočius 5 doleriai.

Montreal, Que. KLB ALOK pagal aukų lapą Nr. 12 įteikė Juozas Pakulis \$27.50.

Hamilton, Ont. KLB surinko aukų laike minėjimo \$259.16. Lietuvių parapija laike pamaldų

rinkliavos atsiuntė \$83.05. Viso ta kolonija prisuntė \$342.21.

Sheta, Ont. M. Dincius \$10.00. London, Ont. KLB ALOK surinko aukų \$69.00.

Burnis, Alta. Petras Vilenciškas \$25.00.

St. Catharines, Ont. 36 asmenų prisuntė \$167.00:

Po \$12.00 St. Valickis.

Po \$10.00: EL. K. Janušai, P. Meškauskas, V. Palujanskas, A. Vyriautas, A. M. Gverzdžiai, P. Šukys.

Po \$9.00: V. Pavilėjus.

Po \$8.00: K. Galdikas.

Po \$5.00: M. Sorius, J. Dainora, P. Polgimas, A. Visockas, A. Šetika, A. Vaičius, V. Vilčiūnaitė, T. T. Pranciškonai.

Po \$4.00: K. Kuodukis.

Po \$3.00: J. Kazragis, J. Alondaris, J. Satkevičius.

Po \$2.00: V. Satkevičius, K. Bukys, A. Satkevičius, V. Platakis, M. Sauka, A. Antanavičiūtė, R. Rimkienė, V. Alondaris, I. Sajauka, J. Ališauskas.

Po \$1.00: M. Satkevičius, S. Balevičius, K. Bogužas, A. Kuriatė, V. Grabauskienė.

Timmins, Ont. J. Šarapniskė 5 dolerių.

Visiems aukojusiems šiam kilniam tikslui nuodirdus aciū.

Marija Arlauskaitė.

Lietuviškasis pasaulis

JA VALSTYBES

Minėjo Sv. Kazimierą

"T2" tilpo labai aktualus vedamas "Pasiruošimo klausimu" — iškliant, jog mažai pastangų daroma auklėti jaunąją lietuvių intelektualų kartą. New Yorkas pats; gal net blogiau. Čia net lietuviams mažai noro rodoma išlikti. Todėl buvo pagirtina ateitininkų lietuvių, kad ir paskubomis, surengtas minėjimas Sv. Kazimiero ir savosios organizacijos 40 metų sukakties. Buvo mažai reklamatos — dalyvių buvo per mažai. Gal buvo norėta uždaro?

Kovo 4 d. 4 val. Apreiškimo salėje, pagerbus įneštas vėliavas, pirmininkavusio pakviesti, dalyviai susikaupimo minute pagerbė už Lietuvos laisvę žuvusius ateitininkus. Po to naujai įstojuosieji davė priesaiką — jų buvo keliolika. Vienintelė aktyvi lietuvių jaunimo organizacija Naujorkoje, reikia manyti, savo lietuviškąją veiklą dar labiau galės išplėsti. Pritaikintą paskaitą apie pasauliečių skaitė "Darbininko" redaktorius S. Suziedėlis.

Idomiai meninė dalį išpildė sėdriausieji poetai K. Grigaitis, Graudusienė ir L. Žitkevičius, o Paulius Jurkas melodeklamaciją vykusiai padeklamavo Ananavičiūtė, akomponavusi G. Macelytę paskui atskirai paskambino Chopina.

Dr. Br. Gaiziūnas, buvęs V. D. Universiteto moterų ligų klinikoje asistentas, išlaikęs egzaminus gavo praktikos teises ir iškūrė Čikagoje.

VOKIETIJA

Dvasiniai tremtinių reikalai. Dabartinis lietuvių sielovados reikalų tvarkytojas kun. Alfonsas Bernatoniš gyvena: Diebų, Kapuzinerkloster, Minfelden 33. Jis yra vienintelis lietuvis kunigas toje apylinkėje, tad kartu yra kapelionas 2 lietuvių darbo kuopų, "Caritas" reikalų tvarkytojas ir BALF ir LRKt. igaliotinis.

Vokietijoje dar yra apie 30 lietuvių kunigų, iš kurių 14 ir liks ten apdirbti neišmigruojančių lietuvių. Daugumas kunigų yra įjungti į vokiečių ūkį, IRO paramos negauna, tad sunkiai verčiasi iš pašalpos 85 DM mėnesiui, kuri duodama vokiečių.

Šalpa numatoma vykdyti per "Caritas" organizaciją, kurios bus 14 skyrių, atseit prie kiekvienos lietuvių parapijos. "Caritas", mat, yra pripažįstamas oficialiu įstaigu ir gali užmegsti ryšius su vokiečių ir tarptautiniu "Caritas".

Ambergo Sanatorijoje — (13b) Amberg — Bayern, IRO Sanatorium — praeitų metų pabaigoje gydyti 33 lietuvių ligonys, daugumoje perkelti čia iš Heilbrono.

Vasario 16 d. Štutgarto radio stotis net du kartus transliavo specialią programą.

Traunsteino stovykla likviduojama. Ten buvę lietuvių stengiasi persikelti į Augsburgą, kur yra daugiau lietuvių.

Tremtinių banką, kurio įkūrimu taip ilgai buvo rūpinasi ir vyko pasitarimai tarp vokiečių ir IRO, turės atstoti tremtinių skyr. prie vokiečių Vertrieben Bank, ir kurį IRO padės pradėti 1.500.000 DM, o vėliau dar antrą. Šis banko skyrus skirstys pašalas tremtiniams, norintiems imtis kokių verslų. Skyrius turėtų pradėti veikti dar balandžio mėnesį.

Tremtinių stovyklų administravimas ir tremtinių maitinimas numatomas netrukus perduoti vokiečiams, kurie iš IRO gaus tam reikalingus pinigus. Vidaus tvarka liksianti ir toliau pačių tremtinių žinioje, o IRO dar pasilaikysianti sau politinę tremtinių globą, emigracijos, sveikatos reikalus ir statistiką.

PRANCŪZIJA

Tautos Fondo Valdytojas prof. J. Kaminskis, Prancūzijos lietuviams per 1950 m. 2-ji pusmetį suaukojusiems ne 15.000 frankų, kaip kad jiems buvo nustatyta, bet 30.825, per buv. LŠ Dr-jos pirmininkę p. O. Bačkienę atsiuntė nuodirdžią padėką. Stambiausią 5.000 fr. auką įnešė gyv. Maroke inž. K. Pabedinskis, paskum Caen skyrus — 5.700, Paryžius — 3.750, P. Paškevičius iš Bazelio — 1000 etc.

Iš NCWC Paryžiuje gauta 1000 kg. miltelių ir 900 kg. kiaušinių miltelių, kurie BALFo igaliotinis Prancūzijai dr. St. Bačkio paskirstyti tarp Prancūzių lietuvių.

Paryžiaus "Mažųjų Europiečių Klubų" šventė

Prancūzių Moterų Federalizacijų globoje veikia "Jaunųjų Europiečių Klubas", kuriame tarp keturiolikos tautų dalyvauja ir mūsų mažieji lietuviukai. Šio klubo tikslas — pažinti Prancūziją ir kitas Europos tautas, jų skirtingus charakterius ir per draugišką bendravimą auklėti vaikuose bendro Europos solidarumo dvasią. Tuo tikslu ruošiami priėmimai ambasados, rodomos filmos, rengiamos šventės.

Kovo 8 d. klubo metinėje šventėje, pirmininkaujant Mr. Boisdon ir dalyvaujant skaitlingai tėvams, svečiams ir vaikams, mūsų mažieji tautiniai draubūliai, padainavo tris liaudies daineles — Šaltųjų, Motule mano ir Du broliukai. Jas užregistravo prancūzų radiofonas.

Klubo Globos Komitete Lietu-

zentacija rūpinasi p. Bačkienė, jai talkininkauja p. Venskuvienė, kuri veda chorę ir kitos p. Pagnier, Gedgaudienė, bei kitos.

Tie emigrantai, kurie laikomi Prancūzijoje, (o tuo pačiu ir kituose kraštuose) jau įkurdintais, negali tikėtis, kaip informuojama, patekti į JAV pagal DP bilį. Jie gaus ten emigruoti tik pagal lietuvių kvotą be jokio pirmumo.

Esant įtemptai tarptautinei padėčiai, Prancūzijos lietuvių išpėti, kad būtų santūrus, nepasiduoti gandsams ir visuomet turėtų tvarkoje savo asmens dokumentus.

MADAGASKARAS

Ernestas Galvanauskas, daugkartinis Lietuvos ministeris pirmininkas, dabar gyvenęs Madagaskare, Majungos mieste, yra stambios vėpyklos ir audyklos direktorium (Societe de Filature et Tissage de Madagascar). Be to, jis vadovauja jo paties sukurta ūkio mokyklai, kurią dabar globoja Prekybos ir pramonės rūmai. Šiais metais į tą mokyklą kandidatų atsidaro tiek, kad tik trečdalis tebuvo priimta.

E. Galvanauskas tarp kitko rašo: "Rašau apie tą mokyklą, nes ji man sudaro šioji tokį moralinį pasitenkinimą ir poilsį po nuobodžių ir įgrįstančių valandų įmonėje".

Įmonėje, mokykloje ir kitur jis sugaišta apie 12 val. kasdien. Tat rodo jo neišsankančią energiją.

BELGIJA

Kun. J. Dėdinas grįžo iš ligoninės ir Louvain ir pradėjo lankyti nutrauktas studijas universitete.

P. Stepas Paulauskas nėra BLB Krašto Valdybos pirmininkas nei jos nariu. BLB reikalais kreiptis į Moons, rue Ferrer, 15.

Gausiai surinko T. Fondui aukas p. Budrevičius 170 fr. iš Dour apylinkės ir p. Dabulskis 440 fr. — Pommerouel.

ŠVEDIJA

Išvykus buv. BTLF igaliotiniui p. Ig. Kazlauskui į JAV, BALF igaliotinio pareigos pavestos p. V. Blažiui. Adresas: c/o Berglund, Hantverkargatan 50 tr. 2, Stockholm.

BALF yra pažadėjęs parūpinti Švedijos lietuviams, norintiems emigruoti kaip DP į JAV, keliolika darbo ir buto garantijų. BALF igaliotinis tokius registruoja.

Švedija priėmė 150 tūkst. ligoniu su jų šeimų nariais. Tarp jų ir Švediją pateko ir 50 lietuvių iš Gautingo. Dabar 50 tūkst. ligonių žada priimti Šveicarija, kur BALF to tarpininkavimu taip pat gali būti įkurdinti keli lietuvių. Tie ligonių žada priimti ateityje ir Airija.

JUOZAS KRALIKASKAS

KRIOKLYS

(Pabaiga)

Pangonis įžengė į kambarį, durims baugščiai spygtelint vyriuose. Tamsio pažino, kad iš lovos šokanti figūra buvo ne vyras, o Karolė.

— Prašau išeit, Baly! — girdėjo įsiutusios Karolės balsą. — Ir gavęs tada mišką ir veidą nusipratus! Neturi gėdos atlikti net prie mano vaiko lovytės? Išeik laukan, sakau!

Pangonis paspaudė elektros įjungiklį — per akimirksnį kambarįj tamsą pakeitė šviesa. Guolis baltavo tuščias.

— ? —
— ! —
— Aš nepažinau, Meškiuk! Iš miegų man pasirodė, kad ... Karolė pamatė jo rankoj geležį:

— ? —
— ... — jis numetė geležį po lova.

Tylėdamas nusivilkio ir batus nusiavė. Sėdėjo, o Karolė glostė jo plaukus.

— Kaip tau atėjo į galvą?
— Bosas man pranešė, kad susirgęs vaikas. Paleido namo. Kai išsikėliau, mane pasitiko Pasiutus Tigrė.

— Ir vėl ta?
— Šiuokart ji man pasirodė, lyg būtų pamišus.

— Ką ji tau pasakė?
— Kad tu įsileidus turi ...

— Vaziuokim iš čia! Kuogreičiau! Nors ir ryt. Palikim čia juos, kaip radom. Gerai? — bučiavo vyrą.

— Gerai. Dabar jau išvažiuosim.

Jis mastė, kad dabar jau gali išvažiuoti. Abejonės jau nebuvo. Tiesa buvo aiški. Pasitikėjimas Karole buvo vėl sugrįžęs. Pajuto ramybę. Buvo Karolei nepaprastai dėkingas.

Pangonis išjungė šviesą. Priglaudė žmoną prie savęs ir glostė. Ji buvo tik su naktiniais marškiniais ...

XII.

Tą paskutinį vakarą Mėlynajame Kėkšte buvo šilta mėnesiena.

Ir pasitaikė vėl, lyg tyčia, šiaurės pašvaistė. Tas paskutinis buvo reto gražumo vakaras.

Salvėjus turėjo jau kaip ryt išvažiuoti. Būvo jau iš vakaro pranešęs kasyklų raštinei ir transporto punkte užsisakęs vietą. Atėjo paskutinįkart aplankyti krioklį. Pasiziūrėti dar kartą, kaip krito, skubėjo, nepaliovė, kaip žemai putojo, verpetu sukos ...

Paskui užsižiūrėjo į baltus namelius, kuriuose Karolės gyvena ... Galvojo, gyvenk — tai ligi šiol jam reikė: ką išgėrai ar suvalgei — tavo. Juokis ir mylėk: ką iš moters laimėjai — tavo. Ratkelis piktai smerkdavo šią pažiūrą. Sakydavo, toks gyvenimas — tai sliekas gyvenimas. Tik kirmėlės toks gyvenimas, o ne žmogaus. Ratkelio žodžiai šį vakarą jį slėgė, nes dabar atrodė jau teisingi. Viskas jau atrodė ne taip. Viskas palikė tuščia, kai Karolė jau toli išvažiuos. Kažkur labai toli nuo šito krioklio. Kada tik bus mėnesiena ar šiaurės pašvaistė, jis vis atsimins tuos baltus namelius. Kur bebūs, neužmirš ...

Pigios — tai ir paliko pigios: greit prieinamos, greit užmiršamos. Gal ir Karolė būtų likusi tokia pat, kaip kitos. Bet jis buvo ir ją atsimušęs. Vis atsimena Karolės susikaupusį veidą, tada šiaurės pašvaistės apšviestą. Vyras gali pamiršti moterį, kuri kažkada jo buvo. Bet niekadoms neužmirštama toji, kuri gėdžiama pasipriešino. Yra dar moterų, iš kurių negalima juoktis ...

Taip, iškeliuoti iš čia ir pradėti kitaip gyventi. Apsistoti tame pačiame mieste, kur ir Pangoniai. Pamatyti tą ten nors retkartėliais, nors iš tolo ... Jei kada ves, tai jau tik ne tokią, kaip Rita ar kuri iš buvusio. Vestų tik į Karolę panašią ...

Baltuoja nameliai mėnesienoj viršų šlaito. Baltuoja aukštai balti, kaip iš sniego. Tuose nameliuose ji gyveno, Karolė. O čia prie krioklio praleisti drauge vidudieniai palikę. Kap liūdina prie upės dabar, Karolė! Kaip ilgu tarp šešėlių ...

Nebėr jau Karolės

Nameliuose baltuos ...

Vai ilgu, man liūdina ...

Ak, ilgu be jos ...

kartojo posmą, kuris jam savaime susidėjo požemyj bedirbant. Kartodavo ten urvuose daugelį kartų ilgomis valandomis. Niūniuodavo skendėdamas tų žodžių prasmę ir nuotaikoj. Kiek atsiminimuose palikę Karolės, jos balso ir žodžių, jie būtų buvę pažįstami jau labai seniai ... Pats stebėjosi šį poilsio vakarą, kad Mėlynasis Kėkštas jam tapo tokia pasikeitimo vieta. Jei galėtų, išsivežtų su savim tuos baltus namelius ...

Atsikėlė ir nuo krioklio ėjo prie Velnio Gerklės. Kam reikėjo tada jos Gugą čia įstumti? Kam buvo taip žiauriai žaisti motinos jausmais tarp mirties ir meilės? Koks jis buvo apkvaišęs! Ratkelio tiesa ... "Tu savo mirtim nemirsi ... Kas nors nuims tau galvą ...", atsiminė jo žodžius. Ne, Ratkeli! Nenuims jau niekas, jeigu iki šiol nenuėmė. Tavo nemėgiamas Salvėjus bus jau kitas žmogus. Tikrai bus!

— Aaa — hūūū! — krūmose kažkas suikė.

— ... ?! — Salvėjus krūptelėjo. Jeigu ne velnias, tai nusiskandinusios indėnės vėlė. Nustebęs laukė, kas čia toliau dės.

— Aaa — hūūū! — pasikartoję netoliese vargingas šauksmas iš anapus.

— ... ! — Salvėjų pagavo neaiškumas, kas gi yra šito priežastis.

— Ha ha ha-a! ... Nebijok, Berniuk. Tai aš, — iš pasalūniškos tankmės išėjo Rita. Jos juokas jam pasirodė esąs netikras.

Rita buvo labai džiaugusi, kad Pangoniai išvažiuo. Atgijusi galvojo, Berniukas buvo paklydęs, bet dabar jam belikę grįžti vėl prie jos. Laukė jo diena po dienos. Bet negalėjo taip greit nusikratyti prisimetusio keršto. Turėjo Berniuką pabausti, bent jau pasibranginti. Tegu pats briedis ateina prie krūmo, — ne krūmas prie briedžio. Jis vėl jos rankose. Dabar gali ir turi ji nulenkti, kad pats ateitų kaip sugrįžtas. Prisikentėjo dėl jo ikvaliai: dabar negaudys, tegu pats ateina kaip atgailausis paklydėlis. Už bausmę pašokdins. Kurstė save greit neatsileisti ir pigiai su juo nesusišaukti ...

Bet prieš pat saulėlydį ją užpuolė ta baisi žinia, kad jis rytoj išvažiuoja. Nuspurdė tą patį vakarą ji susitiki ir išsiaiškinti ...

— ... ! — jo įtampa atslūgo. Tačiau Ritą pamatęs ne kiek nenu-džiugo. Jau negrįžtamai praeję tos dienos, kai susitikimai su ja teikdavo tiek džiaugsmo.

— Ar prisigirdyt atėjai, Berniuk? — jos juokas buvo prisiverstinis.

— Kodėl taip blogai manai?

— Kad gi blogai išėjo: ji pametė ir išvažiuavo.

— Mano tolimoj šalyj sakydavo, kad nėra to blogo, iš ko nebūtų drauge ir gero, — Salvėjus atsisėdė prie pažėmų nusitęsusių šakos, prie tos pačios šakos, kurią pamindamas įstūmė Gugą į upę.

— Ir laiku tave pametė. Ramiai būtų nepraeję. Jeigu ne vaikas, jau seniai būčiau su ja susitvarkius.

— Kurio būdu?

VYT. TAMULAITIS

Praeities šauksmas

Pagaliau mes buvome užfrotėje. Tylėdami jojome laukais per sodybų griuvėsius ir sutrempėtas dirvas. Deganti žemė pasiliko toli užpakalyje mūsų. Tik jos gelmių graudus vaitojimas telydėjo mus.

Atsimenu... Aušo tada pavasaris. Bet pirmasis daigas, kuris čia kėlėsi pakelėje žydėti, buvo lygiai toks pat abejingas gyvenimui, kaip ir mūsų širdys...

Kai prijojomė pamiškę, tekanti saulė skaisčiai švytėlėjo tarp sušėdusių debesų. Bet vėl ji greit paskendo dangaus rūke. Pro tolimų debesų vis žiūrėjau dar baltavo jos mielas veidas, kaip motinos žvilgsnis iš praeties. Primerkęs akis, liūdnam žiūrėjau į ją. Tai buvo Velykų ryto saulė... Velykų, kurių šviesus atminimas tėviškės klony su pirmais pavasario žiedais taip giliai buvo įstrigęs sieloje... Bet šiandien tie prisikėlimo spinduliai nyko tarp klaidžių šešėlių, būkštaudami traukėsi iš kelio ir slėpėsi tarp akmenų ir išraustu juodų duobių. O kažkur suskambo varpas.

Din-dan, din-dan... — kėlėsi ir gaudė plėginė širdis, dar nesutirpusi geležinėje karo krosnyje ir nespėjusi pakeisti savo šaukiančio balso klaidžių artilerijos sviedinio staugimu.

Din-dan, din-dan!... Ar išgars kas tavo balšą, gražiančių mums namus ir meilę? Bet pabūdinsi tu iš gruodo pirmąjį pavasario žiedą, kurį galėtume priglauti prie lietaus ir vėjų suplakto veido?

Ar tu girdi? — nutraukė mano mintį kapitonas, patempęs arklio pavėdžius. — Tai jau Velykų varpai...

At tik liūdnam linktelėjau galva. Jis valandėlę jojo greta tylėdamas. Jaučiau, kad nori kažką pasakyti, bet nenorėjau jo kalbinti. Tyla mums šiuo metu buvo iškalbingesnė už žodžius. Ji vedėsi mus iš šitų svetimų, rūščių laukų į šiltą tėviškės pastogę, kur ruseno negesdami jaunystės pelenai, rūpestingai saugomi šito tylaus, graudaus varpo gaudimo.

O vis tik sujuda širdis išgirdusi tai... Ką mes turime šiandien gražesnio? Tik aidą, tik skambesį praėjusios laimės. Taip, taip, mano bičiuli, — sujudėjo kapitonas balne, pasvirdamas į mano pusę. Ir mes vėl tylėdami jojome tolyn ir tolyn per rytmečio balzgamą, purviną rūką.

Sunku mums įeiti į kito širdį, — prašneko kapitonas. — O dar sunkiau ją suprasti. Neišsamiama ir niekada nepasiekiamana ana sielos gelmė, kur kartojasi paskendusio varpo misterija. Ne-

žinome, nei kur, nei kada išgirsime tą paslaptingą gaudimą iš anų gelmių, nuo kurio ima virpėti širdis. O kokios mažos priežasties kartais tam reikia! Stai, kad ir šio varpo trumpas suskambėjimas tuščiuose laukuose... Ak, kad manęs vėl lauktų ji namuose. Bet atėmė ją iš manęs tas pats varpo skambėjimas, kartu prikeldamas mane naujam gyvenimui. Per ištisą metų eilę vienas šviesus veidas vis iškyla mano akyse... — ir jis nenoromis pažvelgė į mano akis.

Man rodos, kad mano širdis visada alko ir troško kažko aukštesnio, ko neradau materijoje. O dvasios tuštumą ypač pajutau pamilęs girininko dukterį, kurios vaizdą visada primena Velykų varpai. Aš įsiverčiau į jos sielą staiga, kaip audra. Aš žadėjau jai meilę ir laimę, kalbėjau apie ištikimybę ir amžinumą, nors mano širdis apie tai neturėjo jokio supratimo. Melas mums daug ką padeda laimėti, bet tik ne laimę. Garbė, turtas ir pasisekimas mums žmonėms duoda šį tą, kas laikinai pasotina mūsų širdį, bet tik ne tą, kas pakeltų mus virš žemės, kaip štai šitas tolimo varpo skambėjimas. Bet kuris iš mūsų tuo tikime? Mes plaukiam srauniau upe, dairydamiės į žaliuojančius krantus, negalvodami apie juodą gelmę po mūsų kojomis. Ir tik tada, kai į aštrias uolas sudužta mūsų laivas, išgastinai sušunkame, dairydamiės išsigelbėjimo.

Sunku man nupiešti paveikslą anos jaunos mergaitės, — kalbėjo kapitonas. — Gal tik galėčiau lyginti ją su nuostabių žiedų, išaugusių vidury girios. Ji mokėjo kalbėti su pavasari sprogtančia vijoklio šakele, galėjo liudėti su gelstančiu lapu, kuris virpėjo ant beržo viršūnės... Bet aš atėjau ir pavogiau ją. Mūsų vestuvės buvo labai iškilmingos. Triukšmas ir aštrus muzikos skambėjimas, kuris mano manymu, turėjo ją paskandinti laimėje, tik nuliūdino ir skausmu pripildė akis.

Ar tu nesidžiaugi? — paklausiau.

Ar aš galiu džiaugtis tuo, kas dirbtina ir netikra? — atsakė ji, bailiai pakeldama akis.

Aš pirmą kartą supykau ir atsakiau:

Ar tavo tėviškėje pelėdų ūkavimas gražesnis už visą tai, ką girdi. Nejau, tu neturi supratimo apie grožį?

Gal būtų, — atsakė ji nuleisdama akis. — Ne tam juk čia mane atsivežei, kad mokytis... Aš nieko neatsakiau, tik šokau

"Prikalę jį ant kryžiaus, jie pasidalino jo drabužius, mesdami burta, kad įvyktų, kas pranašo pasakytą... Ir atsidėję jie sergėjo jį. Viršuje jo galvos jie prisegė parašytą jo kaltę: ŠITAS YRA JEZUS ŽYDŲ KARALIUS..." (Mat. 27, 35-36)

ir geriau tau būtų, jei daug žaigdamasis savo laimę. Jos daug kas man pavydėjo. Ir tik dėl to ją mylėjau ir branginau. Gal būtų, tai buvo išdidumo jausmas nugalėtojo, kuris netikėtai laimėjo didelį grobį.

Aš tariausi jai davęs didelę laimę, už kurią ji man turėjo būti skolinga. Tai buvo klaida, kuri, kaip aštrus dyglys, mirtinai pervėrė jos sielą. Aš tik po to supratau, kad laimė niekada nedalinama ir nelaužoma trupiniais. Kas ją sveria ir įkainuoja, tikėdamasis atlyginimo, skaudų apsiskaiciavimą išlygina pats. Aš per vėlai sužinojau, kad kas myli, tas aukojasi. Be aukos meilė tuščia, kaip tuščia vidurio žiedo žydėjimas. Nors ir lanko jį aukštinė bitė, bet paslaptingojo saldomo ji nepajus. Pūstels vėjas ir jis mirs...

Nežinau, kaip jums atsakyti į klausimą, ko aš norėjau iš jos? Jau pirmas dienas po vestuvių, aš padariau jai daug skausmo. Pradėjau nepakęsti nieko, ką ji brangino ir pradėjau nemėgti to, kas jai patiko. Gal tai buvo baus pavydo jausmas, kuris uždegnė mano protą ir akis. Aš pykau ant kiekvieno daikto, kuris buvo ne mano dovanotas, o jos mėgiamas. Aš pamažu pradėjau naikinti ir niekinti viską, kas, mano manymu, nepriminė jai manęs ir mano meilės. Su diktatorišku godumu aš norėjau įkariauti ne tik jos širdį, bet ir mintis, svajones, ilgesį... Ir svarbiausiai, aš jaučiausi turįs tam jėgų ir drąsos. Turtas, garbė ir

perteklius, kuris buvo mano turtingų tėvų namuose, turėjo užmokėti jai už miškų ošimą ir vėjų užesį kukliame girininko namelyje. Bet tai buvo per mažą kainą. Ji suprato tai, tik niekada nepasakė. Ji kantriai sėdėjo prie didelio lango, už kurio užė ir bildejo gatvė, kantriai ir nuosirdžiai įtikinėjo motiną, kad ji negalinti dažnai aplankyti namiškių, nors ir pasiilgusi jų. Neišduodama savęs, ji kovojė visai kitaip, kaip aš. Tyliai žvilgsniu ji žiūrėjo man į akis ir švelniu rankos apkabinimu norėjo sušildyti grubią širdį...

Laikas bėgo ir ji vis labiau balo ir niaukėsi, lyg nuostabioji gelė šiltamyje. O mane tas ovkino. Atsimenu, kartą ji iš savo tėviškės atsivežė mažą koplytėlę, kabojusią kieme prie seno ažuolo. Tai buvo puikus medžio drožinys su Nukryžiuotojo paveikslu. Dar kūdikiu būdamas ji gelėmis puošė. Pirmosios pavasario gėlės miške ir žaliuojanti šakelė kabojo prie Jo kojų. Tuo tarpu aš Jo nenorėjau. Turiu prisipažinti, kad aš buvau netikintis ir mane pykino toks jos prisirišimas prie šito menko kaimo dievdarbų kūrinėlio. Aš jį pavogiau ir sudeginau.

Tai atsitiko prieš pat Velykas. — Kur Jis? — paklausė ji grįžusi iš miesto su pirmais pavasario žiedais. Aš nieko neatsakiau. Ji viską suprato iš aštraus, paniekinančio žvilgsnio.

— Viskas pavirsta pelenais ten, kur nori viešpatuoti kieta, išdidi širdis, — ištare ji. — Ak,

kaip gaila, kad viskas buvo taip trumpai... — išblyško staiga jos veidas ir akys pasruvo ašaromis.

— Tu verki to medžio gabalėlio? — paklausiau.

— Ne medžio gabalėlio, sudegintos širdies... — ir ji išėjo į kitą kambarį.

Nė žodžio neištariau jai vakare, kai ji ilgai meldėsi, suspaudusi galvą mažomis, baltomis rankomis.

Rytą ji pabudo labai anksti. Tekėjo saulė ir skambėjo varpai. Ji atidarė langą ir klausėsi jų gaudimo. Paskui skubiai apsirengė ir tarė:

— Įsiklausyk... Jei ne šiandien, tai gal vėliau kada suprasi jų šauksmą. Tai prisikėlimo varpai... Tik tu įsiklausyk! Kaip galingu, didžiuliu balsu prabyla jie į širdį, kildami iš pelenų, kuriuos tu išbarstai, sudeginęs mano jaunystę... — ir ji plačiai atvėrė visus langus.

Saltas pavasario vėjas įsiveržė į kambarį.

— Uždaryk langą, — tariu jai šaltai. Jos veidas paraudo, užsi-degęs karščiau. Ji neseniai buvo išgulėjusi karščiudama lovoje ir kažkas banga, rodos, įbėgo į mūsų kambarį kartu su anuo pavasario vėju.

— Uždaryk langą, — pakarto-jau, neišsuduodamas, kad rūpi-nuosi jos sveikata. Ji paklusniai uždarė.

— Sudiev! — tarė ji stipriau prisiglaudama prie manęs. — Sudiev!...

Aš norėjau apkabinti ją rankomis, prispausti prie krūtinės ir atsiprašyti. Bet ji greit grįš, galvoju. Ji išeis į bažnyčią ir grįš linksmesnė ir ramesnė.

Bet nusibodo belaukiant tą dieną. Tik vakare po pagalde radau jos trumpą laišką. "Brangusis, jei mes nepasimatysim, nekalkink manęs... Aš būčiau laiminga, jei įstengčiau prikelti tavę, kaip šio rytmečio varpas prikelia žemę žydėjimui, o žmogaus širdį amžinai meilei... Aš myliu tavę, bet praeties šauksmas, kurį girdžiu, yra per daug stiprus, kad galėčiau negrįžti ten, kur

PR. KOZULIS

Nelabasis Prisikėlimo Aušroj

Iš begalinių sutėmų išlindęs, aš vaikščioju labai kukliai, nes jau per akinančiai spindi žolė, žmogus ir vabalai;

net ir tikriausios mano aukos — didžiųjų nuodėmių tarnai mosuoja rankomis ir šaukia:

"Laudetur Dominus! Laudetur Lux aeterna!"

Netyčia pakeliu akis aukštyn: padebesiais didžiulis angelas atplaukia aušros užtvindytais sparnais...

Nė nejutau: į žemę, ar į urvą, aš prasmegau, kaip šoviny.

pamilau tavę, kur tikėjau mūsų pavasario meilės amžinumu... Aš grįžtu ten pėsčia, einu tikėdama, kad ir tu eisi paskui... Šaukia praetis grįžti ten, kur tavo širdis man tebėra gyva, o ne šalta ir mirusi, kaip šiuose namuose. Iki pasimatymo! Aš tikiu, kad tau vis prisikėlimas reikalingas didesnės aukos."

Bet aš neišbėgau į kiemą, šaukdama ją vardu. Ir ne tą pačią dieną pasiekiau jos tėviškę. Daug kur mes, žmonės, pavėluojame savo apskaičiavimu. Mūsų buhalterija ne visada parodo tikrąjį balansą. O kai nematoma ranka staiga raudonu rašalu nubraukia mūsų netikruosius kreditus, tada griebiamės už galvos, keikdami save ir kitus. Taip, mano bičiuli. Tik po dešimt dienų, išdidžiai rūkydamas cigarą, praveriau girininko pasodos vartus. Bet ji jau buvo mirusi. Suklupo prie to pačio seno ažuolo, kur kabojo koplytėlė. Ar mano ašaros ir skausmas galėjo prikelti dabar ją? Sustyrusia ranka graibiausi apie smilkinius, norėdamas paleisti lemiama šūvį pats sau. Bet ar nebūčiau išniekinęs tuo ją antru kartą?...

Ilgai žiūrėjau į jos baltą veidą, norėdamas apkabinti bent kojas.

Draugiškas pasitarimas dėl Velykų ryto

viršūnių išsikirpimo. Balti, lyg snieginiai, kaip filme. Rita užriša duris, uždega ir pabėga... Pašoka liepsna, kaip didžiulis gaidys... Vidų Karolė, siaubo apimta, veltui daužo duris... Dūmų troškina nualpsta... Koks laukinis Ritos vidus! Velniška užaugo tarp uolų ir miškų...

Tai ko nieko nekalti? Prisipažink pagaliau: tu čia atėjai prisigirdyti dėl Pagonienės ar tikėjaisi mane susitikti?

Aš čia paskutinį kartą. Rytą išvažiuoju. Atėjau šitų vietų atsisveikinti.

Aha! Vietų! Reiškia, krioklį, krūmus, upę, Velnio Gerkle. O Ritos jau net ir atsisveikinti nereikia?

... — jis tylėjo ir mastė, kad man visdėlto reikėjo užteiti ją atsisveikinti. Tas jos priekaištas visai rimtai ir vietoje.

Tu tikrai išvažiuoji?

Jis pagaliavo, kad jo gyvenimas tikrai turi persikelti į kitas vietas ir būti kitoks, todėl pasakė:

Taip.

Kur?

Kažkur. Vieta neiški, nematyta dar. Dėl viso šio neiškumo pasakė:

Nežinau.

Veijiesi Pagonienę?

Išsina beveik iš tikrųjų jos tiesa, kad jis Karolę vejasi. Jos pėdomis. Bet jis čia nepakeltų laiko, kurs jos pėdsakus iš lėto pridengdinėtų ir blukdytų. Todėl atvirai pasisakė:

Aš nepakelčiau šičia gyvenimo.

Nešdiniš ieškoti išskridusios paukštės?

Geriau sakytum — išskridusios savo svajonės. Gal būtų, tik svajonės. Nepasiekiamos, kaip fantazija, iš tikrųjų, kaip nuskrudus paukštė. Ir nors jis jautė, kad ji iš pikto taip klausė, bet atsakė ramiai pritardamas:

Gal būtų.

Negaila Mėlynojo Kėkšto palikti?

Ar naujiena jam keisti vietas. Kelinti jau metai į vis naujus akiračius. Prisibuvo čia užtenkamai. Mieste bus patogiau. Pailsės nuo tų uolų ir laukiniškumo. Iš vidurnakčio juk jis važiuos į ryto žarą. Kas gali galėti laukinio vidurnakčio, užgirdęs vyturėlius aušroje? Šypsoja, patylėjo ir papurtė galvą:

Ne! — Jos klausinėjimas jam nepatiko. Tai nebuvo normali kalba. Bet jis šypsojo.

Nei manęs?

Tau lieka Maikas.

— Aš skirsiuos su juo.

— Kaip sau žinai.

... — įėjau jis bent nesišypsotų. Bent kalbėtų nuoširdžiai ir ją atjausdamas. Ėmė ją pasiutimas. Ar tai šitoks jų paskutinis susitikimas? Paskutinį kartą? Ir tuo pasikalbėjimu viskas pasibaigs? — Aš prašau tavę, Berniuk, pasilikti.

Jis galvojo, kad apie tai negali jau nė kalbos būti. Ryt išvažiuos ir visiems laikams nutrauks su ja pažintį. Pasakė:

Negaliu.

Tu turi čia palikti.

Aš turiu išvažiuoti. Vistiek kartą reikės. Juk buvau čia tik laikinai. Čia aš tik pakeleivis iš labai tolimos šalies.

Žinok, kad dar niekad nieko taip neprašiau, kaip dabar tavę. Pasilik, Berniuk! Būkime vėl, kaip seniau buvome!

Tu nesupranti. Kas jau kartą praėjo, tai praėjo neatšaukiamai.

... — ją neištveriamai erzino jo užkietėjęs, išdidus ir pažėrinąs laikymasis. Sėdi, lyg koks valdovas, o ji maldauja neišmaldaujamo. Nepakeliamas buvo jo šypsena, ypač ta šypsena. Ji norėjo ką sakyti, bet tik sausai užsikosėjo, sekunde pritrūkus kvapo.

Jis sėdėjo, žiūrėdamas į baltuojančius namelius. Atsimins juos vis, kada tik bus mėnesiena. Kur bebūs, šitų namelių neužmirš. Jeigu galia ko iš Mėlynojo Kėkšto, tai tik šitų namelių. Ar išvažiuojančiai Karolėi irgi buvo gaila juos palikti?

Išsina taip, kad uogas išvalgei, pintinėle numetė ir baigta? — paklausė sunkiu balsu, kaip kelią pastojusi.

Uogas buvo skanios abiem, — nusijuokė.

... — Rita virpėjo iš pykčio, kaip įtempta styga. Įmanytų — sudaužytų jį, suplėšytų jį gabalėlius. — Tu pasiliksi čia, Berniuk, — iškosė stovėdama už jo pečių.

Ryt išvažiuosiu, Rita, — jis stebėjo šiaurės pašvaistę.

Aš tau sakau, kad pasiliksi, — pasakė kieta balsu už jo pečių. Ar tokia Rita diktuos jam ateitį, gyvenimą? Nusijuokė:

Aš tau sakau, kad išvažiuosiu.

Ar tai paskutinis tavo žodis?

Tik jau ne ultimatumus bylok man, poniute, prašyčiau!...

Paskutinįs, Rita, — Šalvėjus vis tebežiūrėjo į nuostabaus grožio šiaurės pašvaistę.

Jis nematė, kaip už jo nugaros ji pasilenkė akmenis.

Tai tegul paskutinis...

Jam pasirodė, kad į galvą pataikė indėno strėlė iš įtemto lanko...

Subangavo sujudėjo šiaurės pašvaistė...

Į galvą krito antrą kartą... Ne strėlė — kažkas sunkus ir kietas, gal tomahaukas... Susvyravo viršūnių piuklas... Krioklys sužėdė pasiusitaisi garsiai... Pasivaideno kažkas iš laivo plaukiant į Kanadą...

Krito trečias smūgis... Šalvėjus dar spejo pamatyti, kaip snieginiai nameliai, rausvii apsiliedami, nusmego į juodumą... Ir susyk viskas išnyko, krioklio užsesiui ūmai nutylant...

Nesustiksit!... Nebūsi mano, tegul ir ne jos!... Liksi čia, sakiau...

Pasiutus Tigrę pritempė Šalvėjų prie pat krašto:

Eik! Norėjai juk keliauti.

Nusimetė drabužius ir nusileido į vandenį:

Eik! Norėjai važiuoti, tai ir važiuok dabar.

Išitraukė Šalvėjų į upę ir plaukė su juo, lyg gelbėdama skęstantį. Po nulinkusiom ties vandeniu šakom pamerkę savo Berniuką. Dirbdama rankom ir kojom, įgrūdę jį kuo giliausiai tarp šaknų:

Pailsėk, Berniuk! Payargai vis šviežias bemedžiodamas.

Išlipė iš upės ir apsirėngė. Atsisėdo toje pat vietoje, kurioje dar tik prieš keletą minučių jis sėdėjo. Užsižiūrėjo į vandenį...

Pasilik, Berniuk, čia. Kur tu bekeliautum?... Būsi vis netoli manęs... Juk ar nežadėjai amžinai mylėt...?

Juoda moteris ilgai žiūrėjo į upę. Vanduo buvo šešėlyj: tamsus ir tylus. Ar nieko daugiau vandenį, kaip tik tamsa ir tyla? Nieko daugiau?... Pasirodė vandenį ko šypseną. Balta šypsena juodam vandenį. "Gyvenk — reiškia juokis ir mylėk!" — tarytum gyvas, buinas Berniuko veidas, pilnas šypsenos...

Ji kėlė nuo vandens akis ir užrietė galvą, lyg uostydama orą. Bet jos žvilgsnis atsirėmė į mėnuli — taip pat į veidą, taip pat būną, pilną šypsenos... "reiškia juokis ir mylėk!" — šypsojo, ak, visai panašiai, kaip Berniukas šypsojo...

Juoda moteris drebėjo, stebėlydama į mėnuli. Atrodė jai, kad jau nieko daugiau nėra pasaulyje, kaip tik ši viena šypsena. Buvo pasidarę klaidų dėl aplinkui ir visas pucės atsiverusios tuštumos... Netoliese surykėjo kažkoks paukštis.

Juoda moteris aiktėlėjo krūptelėdama. Parkrito kniūbsčia, cypė ir inkė, nagais draskydama žemę. A. d. žemę toje vietoje, kurioje dar tik prieš keliolika minučių jis sėdėjo šypsodamas...

O ties Mėlynojo Kėkšto apylinkėm — ties upe, skardžiais, uolom ir miškai — buvo šilta mėnesiena ir nuostabaus gražumo šiaurės pašvaistė.

Krioklys vis užė toliau — — —

Bet nedrįsau. Tik viena buvo man aišku, kad jos mirtis prikėlė mane naujam gyvenimui. Aną mylinčią širdį turėjau dabar išgirsti iš kapo. Ir kaip galimai dabar ji šaukė mane... O Velykų ryto varpai, kad jūs vėl kada suskambėtumėte man kartu su jos plakančia širdimi! Kad jūs pabudintumėte ją! Bet ar prikeliamą tai, ką žmogus pats numarina?! Ne, ne... — įsmeigė akis kapitonas ir toluma, lyg dar tikėdamasis išgirsti aho nutilusio varpo skambėjimą... Bet tik tyla gaubė mus, nuostabi, šventa tyla, kurioje skendome...

Redakcijai prisiūsta

Skautų Aidas, 1951 m. kovo mėn. Nr. 3, 22 psl. ir viršelis. Tai velykinis numeris.

Eglutė, 1951 m. Vasario, Nr. 2, 33-64 psl. Numeris skirtas Nepriklausomybės šventei.

Pianisto Kuprevičiaus koncertai

Laisvėje gyvenę lietuviai pianistai gan dažnai pasirodo svetimtautių visuomenė. Argentinoje gyvenęs Andrius Kuprevičius su dideliu pasisekimu neseniai koncertavo Posadas miesto didžiausiam teatre, pakviestas vietos savivaldybės. Vietinis laikraštis "El Territorio" priėmė jį labai gerai. Sekančią dieną pakartojto koncertą tam pačiam mieste, o vėliau gastroliaavo Paragvajuje, kur skambino Radio Encarnation programoje. Kuprevičius visumet ir savo programą įtraukia Čiurlionį.

— Šiaurės, o ypač P. Amerikos lietuvių spauda paminėjo žurnalisto Mato Salčiaus, "Svečiuose pas 40 tautų" autoriaus, 10 metų mirties sukaktį. Velionis daug dirbo Šaulių sąjungoje, ELTOJ. Lietuvos Aide ir labai mėgo keliauti. Susirgęs draugui ir smegeu uždegimu, mirė Bolivijoje ir buvo palaidotas Guyramino kapinėse.

Šv. Tomo Akviniečio dieną, kovo 7 d., T. Marijonų kunigų seminarijoje paliai Cikagą šis genialus filosofas buvo paminėtas specialiu aktu, kurio metu kun. Dr. Rimšelis skaitė paskaitą apie Švč. Trejybę.

"Ventos" leidyklos savininkas J. Rimeikis, gyvenęs Traunsteine stovykloje, perėjo į vokiečių ūkį ir įsikūrė netoli Miuncheno: Postlagernd (13b) Murnau, Germany, USZone.

"Naša Meta" — Kanados ukrainiečių katalikų organas, kovo 3 d. laidojo platokai ir tiksliai paminėjo mūsų vyskupą kankinį Matulionį.

Lietuviai kilnojamoje parodoje Australijoje

Kilnojamoji Australijos naujųjų ateivių paroda, atidaryta Canbergoje imigracijos ministerio, turinti parodyti, ką atnešė Australijai naujieji ateiviai, jau keliauja po visą kraštą.

Lietuvių skryliaus vadovas dailininkas J. Bistrickas vadovauja bei tvarko ir grynojo meno bei graikų tautodailės skryjų.

Iš lietuvių dailininkų parodoje dalyvauja: Bistrickas, Kalgovas, Rūkstelė ir grafikai — Ratas, Šalkauskas, Šimkūnas, Vajčaitis. Lietuvių tautodailės ekspozicijoje — gintaras, audiniai, margučiai, kryžiai.

Klaidos atitaisymas Paskutinime "T2" nr. recenzijoje "H. Radauskio Strėlė Danguje" yra įsibrovusi klaida: 5 psl. antrojo skilnyje, 21 eil. iš apačios turėtų būti: "Gi judesys kupinas gyvybės ir ekspresijos ir kiekvienoje frazėje..." (ne frazėje).

IŠ PLATAUS PASAULIO

Naujas Olandų kabinetas

Du mėnesius trukusi vyriausybės krizė Olandijoje pasibaigė. Naują kabinetą sudarė tas pats William Drees, socialistas. Į kabinetą įeina: 6 katalikai, 5 socialistai, 2 krikšč. istoriškos partijos, 1 Laisvės ir Demokratijos partijos ir 3 nepartiniai.

Civilis Eisenhowerio štabe

Eisenhoweris paskyrė savo pavaduotoją tautų reikalams, t. y. štabo ir Atlanto valstybių ryšiams, tvarkyti. Į tą vietą paskirtas pulk. Ant. J. Drexel Biddle jr. Tai patyręs JAV diplomatas, 1935-7 m. buvęs atstovu Norvegijoje, o vėliau ambasadoriu Lenkijoje. Jis pasitraukė iš Lenkijos 1939 m. su vyriausybe. Karo metu buvo JAV nepaprastu ambasadoriu prie 7 egziliinių vyriausybių. Taigi jau turi praktinės palaikyti ryšius su daugeliu vyriausybių.

Žydai sovietiniuose kraštuose

Jau senai pastebėtas žydų masinis bėgimas iš Sovietų Rusijos ir satelitinių kraštų nėra be pagrindo. Neseniai įvykusio Žydų Darbininkų Komiteto konferencijoje plačiai buvo kalbama apie žydų gyvenimą už geležinės uždangos. Dokumentais paremtose pranešimuose konstatuota visiškas žydų kultūrinio gyvenimo sunaikinimas visuose komunistiniuose kraštuose. Rusijoje uždarytos visos mokyklos, spauda sunaikinta, rašytojai likviduoti, Biro-Bidžano respublika faktiškai likviduota.

Žydai taip pat persekiojami satelitinių kraštuose. Rumunijoje net iš komunistų partijos išvalyti veik visi žydai. Lenkijoje belikę vos 50.000 žydų. Imigracija į Izraelį sulaukta visuose satelitiniuose kraštuose.

— **Tapei.** — Nac. kinai skelbia, komunistinėje Kinijoje per vykdymus valymus nužudėta 210.000 žmonių. 90.000 Kvangsi provincijoje, 70.000 Kvangtungo ir 50.000 Fukeno prov.

Australija tęsianti kovą su komunizmu

Australijos Aukščiausiasis Teismas įstatymą, uždarančią komunistų partijai, paskelbė nesuderinamu su konstitucijos garantuotomis laisvėmis ir negaliojančiu. Premjeras Robert G. Menzies ta proga pareiškė, kad tai nėra galas kovos su komunizmu, bet tik pradžia. Bendruomenė privalanti turėti teisę gintis nuo tarptautinių grovikių. Tą įstatymą labai puolė ir teismui apskundę buvęs užsienio r. ministeris Evatt. Dabar jis labai puolamas ir kaltinamas, turįs ryšių su komunistais. O vyriausybės nusistatę sprendimą apeliuoti į vad. Slaptąją Tarybą Londone.

Barcelonos streikas

Kovo 12 d. Barcelonoje, po Madrido didžiausio Ispanijos mieste prasidėjo streikas ir neramumai. Vyriausybė pasiuntė ten policijos kariuomenės ir 3 karo laivus. Buvo daug suimtų. Vyriausybė įsakė tuojaus tokius atleisti iš darbo. Valdžia sako, kad streikas yra organizuotas iš užsienio ir elgiasi griežtai.

— **Roma.** — Grafas T. F. Serbelloni, vedęs vieną Mussolini giminingaitę, pasiuntė laišką Churchillui, kviesdamas jį arba jo sūnų dvikovon už įžeidimą italų tautos vienu savo posakiu parlamente. Atsakymo betgi jis negavo.

— **Madridas.** — Iš Vakarų Europos valstybių didžiausią armiją šiuo metu turi Ispanija — 485.000, iš kurių 40.000 yra laivynė ir 23.000 aviacijoje. Bet Ispanų armija yra apginkluota labai pasenusiais ginklais, o pastarojo karo naujovių, pav., radaro, visai neturi.

— **Vašingtonas.** — Atominės Energijos Komisijos pirmininkas G. Dean patvirtino, kad JAV numato netrukus išsprogdinti dar vieną atominę bombą. Galimas dalykas, kad šį kartą bandymas bus atliktas vandeninyje. Iš viso JAV jau yra susprogdinusios 14 atominų bombų.

Kaip sprendžia Eisenhoweris

Gen. Eisenhoweris, kalbėdamas JAV senate vaizdavo, kad karą vesti Europoje nebūtų neįmanoma, nors rusų persvara skaičiumi būtų aiški. Pasak jo, 150.000 amerikiečių galėtų atlaikyti 190.000 rusų puolimą. O 12 amerikiečių divizijų, pakankamai paremtų iš oro ir jūrų, esą, Bretonėje gintis prieš betkokių pajėgų puolimą. Rusams gi kariauti, esą, būtų sunku, nes karui prasidėjus, okupuotose srityse prasidėtų sukilimai bei partizaninės kovos.

Vėl svetimšalis šnipas

Anglijoje keliama byla už teikimą žinių svetimiesiems buvusiame Čekoslovakijos piliečiui, Britų pilietėje gavusiam tik 1949 m., Carl Strauss. Jo nusikaltimas ne iš pačių didžiausių. Jis tiek davęs žinių Čekoslovakijos ambasada apie D. Britanijos gyvenančius Čekoslovakijos žmones, gaudamas už tai 20-40 svarų per mėnesį. Kadangi įrodyta, jog 1949 m. jis jau šnipinėjo, tai jam suteiktoji pilietybė bus atimta, paskelbta negaliojančia, nes tarnyba svetimam kraštui buvo nuslypsta.

JAV didina karių skaičių

JAV senatas priėmė įstatymą ir pasiūtė jį į atstovų rūmus, kuriuo įvedamas karinis apmokymas 18-kamečių. Prieš balsavimą tik 5 respublikonai. Kartu priimtas įstatymas tarnybą prailgins nuo 21 iki 24 mėnesių.

Karinis rezervas nuo 3,5 mil. padidintas iki 4 milijonų. Vėduosiu 19-25 m. vyrų šaukimo atidėjimas panaikintas. Svetimtaučiai priėmimas apribotas iki 5000. Netinkamas kariuomenei numatoma pašaukti darbas.

— **Londonas.** — Britai praneša, kad jų statomas naujas tankas busias stipresnis už Centurioną ir už betkokią kitą tanką pasaulyje.

— **Bruselis.** — Belgijos teismas 4 vokiečių generolus — buv. vyriausiąjį vokiečių vadą v. Falkenhause, 72 mt., ir 3 jo bendradarbius — nuteisė kalėti po 12-10 metų.

Boševikų metodai kovoję su Bažnyčia

Lenkų spauda praneša, kad šiuo metu Lenkijos kinuose rodoma iš Rusijos prisiūsta filmas, pavadintas "Bankrotų samokslas", kurioje iškoneikiami dvasininkai, o ypač kardinolas Mindszenty, kuris pavaizduotas žmogumi įsikūnijusiu savyje visas blygybes, atstumiančiu kiekvieną sutiktą. Kadangi žmonės tokios filmos žiūrėti daug kur nejo, tai policija pradėjo prievarta vartoti kinas, ypač jaunimą ir vaikus.

Europoje komunistai silpnėja

JAV Vakarų Europos reikalų įstaigos direktorius J. Byington pareiškė, kad Europoje komunistų partijos narių skaičius įvairiuose kraštuose per keletą pastarųjų metų sumažėjo nuo 30% — Prancūzijoje iki 84% — Luksemburge. Departamento nuomone, kova su komunistais esanti laimima laipsniškai. Atskirais kraštais komunistų partijos narių skaičius šitaip atrodo:

Austrija	— 1946 m. —	150.000, 1950 m. —	100.000, sumaž. 34%
Belgija	— 1946 m. —	100.000, 1950 m. —	35.000, sumaž. 65%
D. Britanija	— 1946 m. —	60.000, 1950 m. —	40.000, sumaž. 34%
Prancūzija	— 1946 m. —	850.000, 1950 m. —	600.000, sumaž. 30%
Italija	— 1946 m. —	2.300.000, 1950 m. —	1.600.000, sumaž. 31%
Luksemburg	— 1946 m. —	3.000, 1950 m. —	500, sumaž. 84%
Norvegija	— 1946 m. —	40.000, 1950 m. —	14.000, sumaž. 65%
Olandija	— 1946 m. —	50.000, 1950 m. —	33.000, sumaž. 34%
Svedija	— 1946 m. —	60.000, 1950 m. —	33.000, sumaž. 45%
Vokietija	— 1946 m. —	300.000, 1950 m. —	200.000, sumaž. 33,3%

KANADOS ŽINIOS

Kanados biudžetas

1951-1952 finansinių metų Kanados biudžetas suvestas iki \$3.586.916.000, t. y. \$858.360.000 didesnis kaip buvo besibaigiančiais metais. Ypatingai išaugusios sumos, skiriamos krašto gynimo bei Atlanto Sąjungos įsipareigojimams — viso \$1.700.000.000. Iš tos sumos \$165.965.892 skiriama tiesioginei paramai Europai. Armijai skiriama \$667.609.000, aviacijai — \$929.577.000, jūrų laivynui — \$277.754.000. Iš viso krašto gynimui \$1.600.000.000.

Visoms kitoms žinyboms biudžete skiriama \$1.922.703.656, t. y. \$35.268.292 mažiau, kaip einamaisiais metais. Čia žymiausi padidintos pozicijos yra tik Sveikatos ir gerbūvio departamentų, skirtos daugiausia šeimų priedams.

Imigrantams į Kanadą oro keliu atvežti paskirta \$231.125.

Kanada pagreitins karių verbavimą

Šiuo metu Kanada visose trijose ginklų rūšyse turi 66.000 vyrų, o norima tą skaičių pakelti iki 115.000. Kadangi ir toliau norima remtis savanoriais, tai bus griežtinami naujų skatinimo priemonių, ypač bus padidinta reklama bei propaganda per filmas, radio, spaudą ir tt. Tam reikaliui numatoma šiais metais išleisti net \$4.000.000. Įdomus yra palyginimas, kiek verbavimo reikalui atskiroms ginklų rūšims buvo išleista šiais metais ir kiek numatoma išleisti sekanciais: armijai išleista \$1.100.000, numatoma išl. — 1.840.000; jūrų laivynui išleista \$180.000, numatoma išl. \$500.000; oro pajėgoms išleista \$710.000, numatoma išl. — \$1.480.000; karinių tyrimų skyriui išleista \$5.000, numatoma išl. — 15.000 dolerių.

— **Care šuntiniai**
Care įstaiga — 73 Albert Str., Ottawa — praneša, kad dabar į visas 3 vakarines Vokietijos zonas ir Berlyną siunčiami maisto šuntiniai po 16 svarų kaštuoją \$12.20. Užsakyti galima per centrą arba per vietines Care agentūras.

Ontario nori daugiau imigrantų

Ontario provincijoje numatoma eilė didelių naujų darbų, kuriems reikės daug darbininkų. Juos norima papildyti imigrantais. Ontario provincija jau sulaukė 10.000 naujų gyventojų, o dabar norima dar 20.000 įvežti. Pirmiausia norima įvežti anglų. D. Britanijoje imigrantų verbavimui be valdžios organų veikla dar agentai šiu 5 didelių kompanijų: A. V. Roe, Canadian General Electric, Ontario Hydro, De-Havilland Aircraft ir Hollinger Mines.

Pirmiausia renkami nevedę vyrai, o vedusieji kviečiami važuoti be šeimų, žadant jas vėliau pergabenti.

Kova su vėžio liga

Ontario vyriausybė nutarė imtis griežtų priemonių kovai su vėžio liga. Nutarta įkurti Vėžio Ligos Institutą, kuriam bus patalpos patalpos prie Wellesley Hospital. Jos kainuos 6 milijonų dol. Pusę išlaidų apsiėmė padengti federalinė valdžia.

— **Otava.** — Federalinė valdžia vykstančiose derybose su provincijom nesutiko, kad vad. pirmo mokesčiai prašoktų 3% prekių vertės.

— **Otava.** — Vyriausybė ruošiasi paskelbti oficialius dokumentus, kurie liečia pardavimą D. Britanijai kviečių bei pastangas išgauti pirmokėjimus. Vyriausybė kreipėsi į D. Britanijos vyriausybę jos pritarimui gauti.

— **Otava.** — Pramonės įmonės praneša, kad Kanada dar niekad nepergyvenusi tokio plieno trūkumo, kaip šiuo metu, kai įmonės negalincios vykdyti net karinių užsakymų.

— **Otava.** — Kanadiečiai turistai per 1950 m. užsieniuose išleido \$220.000.000, iš jų 85% JAV. Svetimų kraštų turistai Kanadoje išleido \$275.000.000. Iš to skaičiaus 94% tenka JAV turistams.

Specialus

pasiūlymas — tik naujiems prenumeratoriams

L I F E

— Amerikos žurnalas Nr. 1 70-čiai savaitė — kainą \$7.27 1-nas numeris kainuoja mažiau negu 11-ca centų

READERS DIGEST

— populiariausias žurnalas pasaulyje anglų ir prancūzų kalboje. Šis žurnalas siunčiamas Kanadon ir į JAV — papiginiamas galioja iki š. m. kovo 31 d. Kaina: 8-niems mėn. — \$1.00 Užsakyti pas įgaliotą visų žurnalų atstovą

Mr. ELMAR RIIK
39 Classic Ave., Toronto, Ont.
Telef. — KI 1021

R. MacIntyre Aylesworth B.A.

ADVOKATAS IR NOTARAS
B. 61, 880 Bay Str.
(Bay Grosvenor Bldg.)
Tel. RA 2107-8 arba RA 1787
Kalbame vokiškai ir rusiškai

Vašingtono ir Naujorko pletkai

(NY bendradarbio)

— Užsienio reikalų ministeris Achesonas, išsėdamasis Bermuduose, planuoja savąjį ministeriją performuoti Krašto Apsaugos ministerijos pavyzdžiu. Būtent — suskirstyti į 3 dalis: Užsienio reikalų, Užsienio Ekonomikos ir Propagandos. Propagandos, kuri amerikiečių vadinama Informacija, sekretorius savo žinioje turėsias spaudą, radiją ir užsienio informacijos naujai kuriamąją sistemą.

— Mūsų Montreale kolegose labai domėjosi skraidančių lėkėčių problema ir žinomas laivyno paskelbimas, jog tai būtų tik balionai, turėjo būti jiems nemalonius siurprizas. Tačiau dabar ir vėl iš naujo byla tęsiasi. Buvęs Karo Aviacijos mokslininkas A. O. Miracchi pareiškė, jog tai nebuvęs tikslus pareiškimas... Jis manas, kad tai gal būtų ir mūsų "pajėgus prieso" eksperimentai. Karo aviacija pranešė, kad ji savo tyrinėjimus tebetęsianti.

— Gen. Eisenhowerio štabas Paryžiuje esąs kasdieną užverčiamas pagėbelių prašymais juos priimti į kuriamąją Europos armiją. Sakoma, jog 100.000 jų prisistatytų tuo pat, jei amerikiečiai sutiktų juos priimti į svetimą šalių legioną. Šis reikalas jau kelinti metai bandomas pravesti teisėtai kongrese. Vienas didžiausių entuziastų yra sen. Lodge, jr. Jis mano, jog net 2 mil. žmonių pasisiūlytų į šią anti-komunistinę kariuomenę, kuri daugumas dabar slapstosi, kaip amerikiečių dar iki šiolai netoleruojami, sovietų armijos dezertyrai.

— Apie 1000 dypukų turėjo nemaža strioko kai juos gabėjęs į Australiją laivas neteko motoro. Laivas "Liguria" vėliau buvo kito laivo nutemptas į Perth uostą.

— Panaši sekimo sistema kaip Rusijoje, tik už teisingą reikalą, įvedama JAV, reikalaujant FBI įstaigai. Direktoriaus Hooveris kreipėsi ir amerikiečius, kad nedelsdami praneštų jei pastebės: šnipinėjimą, sabotажą ir kenkėjus; nežinomą povandeninio laivo prisiartinimą; įtariamą nusileidimą parašutų; skaitančius ir dalinančius užsienio propagandą; vagystę arba laikymą ginklų be leidimo; laikymą radijo siuntuvų ir priimtuvų; apnuodijimą vandens; lėktuvus, skrendančius per draudžiamą teritoriją; įtartinus asmenis slankiojant apie draudžiamas vaikščioti vietas ir laikymą radioaktyvių medžiagų.

— Naujas "pažangiųjų" Internacionalas susikūrė Londone per Sv. Kazimierą, kurį išsirenko 36 socialistų partijų vadovai iš 21 valstybės. Jis pakeisias Antrąjį Internacionalą sulikviduotą II

— Užsienio reikalų ministeris Achesonas, išsėdamasis Bermuduose, planuoja savąjį ministeriją performuoti Krašto Apsaugos ministerijos pavyzdžiu. Būtent — suskirstyti į 3 dalis: Užsienio reikalų, Užsienio Ekonomikos ir Propagandos. Propagandos, kuri amerikiečių vadinama Informacija, sekretorius savo žinioje turėsias spaudą, radiją ir užsienio informacijos naujai kuriamąją sistemą.

— Pasirodo, kad yankiai pasaulyje "geriausia" spaudą skaito tik 7 vietų "geriausių skaitytojų" eilę teuzimdami. Tai patvirtina 1949-1950 m. UN Statistinis metraštis. Pirmoje vietoje yra britai, kurių 600 iš tūkstančio yra nuolatiniai spaudos rėmėjai. Toliau seka australiečiai, liuksemburgiečiai, norvegai, švedai, šveicarai ir tik tada amerikiečiai.

— Sirakuzų universiteto profesorius R.W. Burkhardt piktinos vienoje paskutinių paskaitų, jog Amerikos mokyklose geografijos apie Lietuvą, Latviją ir Estiją yra mokoma daugiau negu apie Sovietų Sąjungą, kaip rašo New York Times.

— Pirmoji pinigine pašalpa už laisvę kovojantiems partizanams buvo pasiūlyta "Carnegie Fund" metinio susirinkimo proga. Užsienio reikalų komisijai buvo paskirta \$22.500 (!).

— Prieš 2 metus Vokietijoje susigrūdę pagėbeliai juokėsi, jog ateis laikai, jog DP-kai bus grobstomi ir dideli pinigai bus mokami, kad tik juos gauti. Pastaruoju mėnesio žinios rodo jog beveik teisybė buvo šnekėta. Kovo 11 buvo pranešta, jog specialioji komisija išvyko į Europą ieškoti DP ūkininkų. DP komis. pirminkas pastebėjo, jog tai yra "dalelė Amerikos mobilizacijos plane". Kita proga, jis pastebėjo, jog nuo 1948 m. spalio 30 d. JAV perkelta 207.000 žmonių. Iš jų 40% buvo katalikai, 33% protestantai ir 21% žydai.

— DP komisija nurodo, jog tebegaliojant dabartiniam potvarkiui nėra galima DP atsivežti vyriausybės darbams, kadangi jie nėra piliečiai. Bet daugelis Amerikos pramonininkų dabar prašo leisti juos atsigabenti, kad piliečius galėtų perversi į kitus darbus. DP komisijos narys Rosenfeld vienam susirinkime pastebėjo, jog "DP buvo nacių paimti kaip vergai, nes jie buvo geriausi darbininkai Rytų Europoje". Esą, amerikiečių darbdaviai tuo įsitikino, ir DP komisija dabar respektanti pristatytį pakankamai DP. Komisija dar turinti kongreso leidimą išleisti 180.000 per sekantį 16 mėnesių. Iš jų 100 tūkstančių bus darbininkai, likusi dalis — jų šeimos.

Almus.

Moterų rūbų siuvėja

N. SALKAUŠKIENĖ
persikėlė į 69 Essex St.
Bloor ir Ossington gatvių
rajonė. Tel. LA 6432

Įsigykite "T. Z." kišeninį kalendorių! 1951 metų

"Tėviškos Žiburiai" kišeniniame kalendoriuje

rasite daug informacijų:

1. Kalendoriumų su nurodymu lietuviškųjų, Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių tautinių švenčių;
2. Apie Lietuvą — kraštą, žmones, ūkį;
3. Apie Kanadą;
4. Kanados pašto tarifą;
5. Adresus: Lietuviškųjų politinių institucijų, diplomatinę atstovybių, konsulatų, organizacijų ir beveik visų pasaulio lietuviškųjų laikraščių bei leidyklų;
6. Angliškiosios sistemos matas ir jų santykį su dešimtainės sistemos matais ir kt.

O kaina tik \$0.35

"TZ" kalendorių galima gauti pas visus spaudos platintojus.

Platintojams duodama 15% nuolaidos.

Įsigykite tuojaus!

ZIEDUS, PINIGINES IR ALBUMUS

su lietuviškais ženklais ir įvairius laikrodžius, gausite tik pas vienintelį "Adrian Jewellers" atstovą

JONĄ BERZINSKĄ

872 Dundas St. W. Tel. WA 2429
106 Evelyn Cresc. Tel. MU 3940

Ir ten pat užpildysiu Jums "Income Tax" pareiškimus.

TEL. EM 3-2131
Budime 24 valandas

Nauja priemonė

Prieš galvos odos ydas, pleiskaną ir prieš plaukų kritimą. Tinka vyrams ir moterims. Buteliukas kainuoja \$1.25

Užtikriname geras pasekmes arba grąžiname pinigus. Pabandykite, įsitikinsite patys.

Veltui duodame įvairius patarimus. Jeigu turit rūpesčių su plaukais, kreipkitės į mus

GOLDENBERG'S HAIRDRESSING

1138 DUNDAS ST. W. (netoli Ossington Ave.)
Telef. ME 8117, Toronto

Plaukų ir galvos odos specialistas

Lietuvis radio mechanikas

L. KOCIUS

949 Dundas St. W. netoli lietuvių bažnyčios. Tel. WA 1691
priima pataisymus visų rūšių radio aparatų. Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai. Kreiptis nuo 9 iki 2 val. popiet.
Pataisymus palikti galima bet kuriuo metu

AUTOMATINIS laikrodis įjungia ir išjungia gąz, kai jūs nesate namuose.

Moffat 5750 CPC

DE LUXE —
Kaina \$299.50

Užėkite ir apžiūrėkite tuos ar kitokius modelius

MICHAEL'S RADIO & APPLIANCES

1390-92 QUEEN ST. W. (prie O'Hara) Telefonas KE 4579

Nuo š. m. kovo mėn. 15-tos dienos

LUNA Foto studija

LIETUVIŠKAME CENTRE

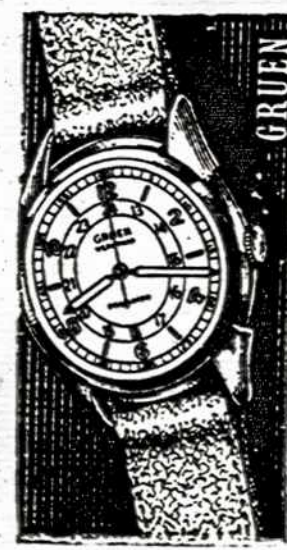
984 DUNDAS ST. West, TORONTO

THE TWO LITTLE JEWELLERS

Mūsų krautuvėje turime didelį pasirinkimą: laikrodžių, deimantų, brangakmenių ir sieninių laikrodžių.

Taisome įvairių rūšių laikrodžius. Galite mokėti grynais arba duodame išsimokėjimui. Kalbame ukrainiškai.

Užėkite į
558 QUEEN ST. WEST, TORONTO
Tel. E M4-0047

UKRAINIEČIAI SAVININKAI

G. LUKE'S

& Electrical Appliance Co.

797-799 Dundas St. W.
Toronto,

Tel. WA 9228 Tel. WA 9228

Parduodame

SKALBIAMAS MAŠINAS

DUODAME IŠSIMOKĖJIMUI

Kas pirsks šias mašinas, gaus 2-jų metų garantiją.

Jeigu norite pirkti virtuvę ar šaldytuvą, geriausiai pirkti fabriko

MOFFAT

Parduodame pianų akordeonus

Norėdami elektros reikmenų ar sofų (chesterfields) paskambinkite mums ir mes pristatysime Jums į namus.

SPECIALUS garantuotas šaltas nuolatinis sušukavimas GOLDENBERG'S HAIRDRESSING

1138 Dundas Str. W. (prie Ossington)

Išbandyk mūsų specialų pasiūlymą ir susitark su mumis iš anksto. Mes taip pat esame specialistai nudažyti jūsų žilus plaukus. Nudažome natūralia spalva.

Pagal susitarimą dirbame vakarais.

Pirmos eilės lenkiška rankinė Telefonas EM 3-0360
SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY
Rūbų valymas
Mes paimame iš namų ir pristatome. Kainos neaukštos.
205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

Duona, pyragaičiai, tortai

pristatomi į namus, skambinkite: LL 7445

BEAVER BREAD LIMITED

103 Lightbourne Ave. Toronto

MARGIS DRUGS

JONAS V. MARGIS Phm B.

19 St. John's Road (prie 3131 Dundas St. W.)

Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniški vaistai.
Paruošiami vaistai pagal receptus.

Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.

Telefonas LAIKOMOS PALANGOS Telefonas
MU-9543 TREJOS DEVYNERIOS MU-9543

UKRAINIEČIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
įsikūrę prieš 27 metus

CARDINAL & SON

366 Bathurst St. Toronto

Telefonas WA 9954

LONDON FURNITURE CO

Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai — parduodami nauji
ir atnaujinami seni. Kalbame europ. kalbomis

875 Queen St. W. Toronto. Tel. 2010

Kas nori namus arba biznį nirkti

arba parduoti, kreipkitės į mus.
Rasite teisingą ir nuostabią patarnavimą
Kalbame lietuviškai — klauskite Peter

ROBERT P. RICE REAL ESTATE

656 BLOOR ST. W., TORONTO. TEL. LA 1277.

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos

Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

Lietuviška Baldų Krautuvė

"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"

Sav. J. Kamishaitis

899 BLOOR ST. W. TORONTO Tel. LO 1438

"Reiškite jausmus gelėmis" — skambinkite AD 1618

THE VICTORY FLORIST

Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gelės bei vazonai
Sav. A. MERKER 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis

PARLIAMENT FUEL CO.

Savininkas lietuvis Augustinas Undraitis (A. Underhill)

Telefonas RI 4411 143 Hamilton St., Toronto

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką

Kalba lenkiškai

M. MAJANA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS

Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.

Duodama lengvam išsimokėjimui

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš atėdami skambinkite: EM 4-6509

MANNING CARTAGE

& MOVERS

184 Manning Ave.

Tel. WA-0791

Perkraustome ir pervežame
įvairius daiktus vakarais ir
dienos metu. Kalbame vokiškai,
rusiškai ir lenkiškai.

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių
defektams. Išstiria akių ner-
vus, kurie dažnai sukelia gal-
vos skaudėjimą ir nervingumą.
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

SHIFF'S

VALYMAS —

PROŠAVIMAS —

PATAISYMAS —

Kalbame lietuviškai

909 Dundas St. West. Toronto

Telefonas ELgin 0649

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto

(kampas Euclid Ave.)

Priima vakarais pagal susita-

rimą. Tel. WA 9822

DR. F. TICKETT

Gydytojas

ir

chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir

7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto

Telef.: WA 3754

BR. BUKOWSKA, R.O.

AKIŲ SPECIALISTE

Tikrinu akis ir pritaikau aki-
nius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien
nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadien. pagal susitarimą.

55 St. John's Rd. W. Toronto
kampas 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI

B.A., D.D.S.

312 Bathurst St.

Bathurst Medical Building

Telef. AD 6373 Toronto

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų,
vaikų ir vyrų batai, norma-
laus dydžio ir platus
(EE—EEE)

1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

Dr. WILLIAM J. ZINCHESE
B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYOJAS ir
CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų

386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

Dr. WILLIAM J. ZINCHESE
B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYOJAS ir
CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų

386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

Dr. WILLIAM J. ZINCHESE
B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYOJAS ir
CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų

386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

KALADISKOS ŽINIOS

Iš vienkartinio leidinio, išleisto Montrealio Sv. Kazimiero p-jos
tradicinės vakarienių metu.

Leidėjai: Nikodemus Kakta ir Alijošius Kaladė.

Oras: Būtų geras, jei bolševikai jo negadintų.

Naujausių žinių santrauka:

— Žinios iš Korėjos skelbia,
kad amerikoniškai šauna, o kinie-
čiai kulkas gauna.

— Paryžiuje prasidėjo anglų,
amerikonų, prancūzų ir rusiškų
viceministerių konferencija. Ka-
dangi ruskis atvyko rūgštaus pie-
no prisirijęs, spėjama, konferen-
cija blogu vėju nueis.

— Lenkija prarijo Vilnių — ir
zginele; Vokietija prarijo Lenki-
ją — ir gavo kaputą; Maskva
nori praryti Vokietiją — ir, tur-
būt, užsprings.

— Maskva turi stebėtiną viš-
tą: tupi Kremliuje, o išperėjo
Ylą Toronto.

Lietuviai pasaulyje

Čikagos dipukės motinos ste-
bisi, kad į mokyklą išleidžia Mo-
tiejuką, Matuką ir Mykoliuką, o
namo pareina trys Maikiai.

Korespondencijos iš kolonijų
Hamiltonas: Du broliai Svogu-
nai sumušė Pipirą Druskiaus sa-
liūne. Visiems pasidarė kartu.

Winnipegas: Vienas vyrukas
pašovė mylėti atsisakiusią mer-
giną ir išsoko per langą. Vieton
patenkintos širdies gavo nulū-
žusią koją.

Mados

Vyrams kamzelkos kitais me-
tais bus be rankovių.

Merginos su negraziomis ko-
jomis nori ilgesnių sijonų, o tos,
kurių kojos gražios — nori trump-
pesnių. Rastas kompromisas: va-
sara visos nešios slekų tipo kel-
nes. Storos mamulės, tačiau, po
senovei galės nešioti sijonus.

DRAUDIMAI

Apmokame ligonines, operaci-
jų ir daktarų sąskaitas bei
prarastą darbo laiką.

Draudimą išmokame namuo-
se arba ligoninėje

amžius

nenustatytas

Skambinkite: G.A. Mc GUIRE
Charles E. REA Ltd.
2047 Yonge St.
Tel. MA 0377 arba LL 9624

Draudžiame nuo ugnies, auto-
mobilių ir tt.

GERRY & DAVIDSON
Indai ir geležies reikmenys

Skubiai pristatome į namus
848 Dundas St. W.
PL 1849

Kalbame rusiškai

D. HOLOTA REAL ESTATE
Pirkimo — pardavimo
tarpininkas

496 Queen St. W.
(prie Denison Ave.)
Tel. WA 5232 Toronto

"EUROPA" FOTO STUDIO
Tel. WA 6849

615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė — vestuvinės,
šeimų nuotraukos ir spalvoti
portretai

Darbas pirmos rūšies

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadie-
niais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

Dr. ELIAS WACHNA
DANTISTAS

Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadie-
niais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

Dr. ELIAS WACHNA
DANTISTAS

Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadie-
niais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

Dr. ELIAS WACHNA
DANTISTAS

Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadie-
niais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

Kai norisi nusišypsoti...

Revanšas

Jonas įsitikino, kad Petrė jam
vis dėlto neporą ir paskutinį mo-
mentą, per jungtuves, kai išgir-
do klausimą "Ar nori Petrė imti
žmoną?", atsakė — "Ne".

Petrė užsigavo ir kitą dieną
parašė Jonui laišką, kad jis ją
perdaug įžeidęs. Ji reikalavo re-
vanšo ir, būtent, kad jiedu vėl
stotų prie altoriaus ir, kad jai
būtų palikta teisė pasakyti "Ne".

Jonas sutiko.

Po kurio laiko jiedu vėl stovė-
jo prie altoriaus. Šį kartą Jonas
nesijaudindamas ištare: "Taip".

Bet koks buvo jo nusteibimas,
kai "Taip" ištare ir Petrė...

Tai buvo jos revanšas visam
gyvenimui.

Gudrus ligonis

Ligoninėje gretimose lovose
guli du ligonys. Abu kenčia reu-
matizmą kojose.

Ateina gydytojas ir sutvarko
pirmojo ligonio nesveikąją koją.
Tas šaukia iš skausmo lyg sker-
džiamas. Baigęs su pirmuoju, gy-
dytojas pereina prie antrojo lo-
vos ir atlieka tą patį. Bet šis ligonis
visą laiką guli ramus, nei
nesudejuoja.

Gydytojai išėjus, pirmasis li-
gonis sako:

— Na, tokį herojų aš pirmą
kartą matau. Kaip tu taip iškenti
nei nesudejavęs?

— Niekai, — atsako šis. — Pa-
matęs, ką jis su tavim daro, aš
parodžiau jam sveikąją koją.

Firmos savininkas

— Kodėl neįteikė mano
laiško, kaip kad buvau liepęs?

Tarnautojas: — Aš dariau vis-
ką ką tikėtai galėjau.

Firmos savininkas: — Darei
ką galėjai... Jeigu būčiau žino-
jęs, kad siunčiu asilą, būčiau
pats nuėjęs su tuo laišku...

Gydytojas ligoniui:

— Siandien tamsta, atrodo, jau
lengviau kosite?

— O taip, po paibelų, — aš vi-
są naktį praktikavau, — atsako
ligonis.

Korėjos fronte

— Šnekasi du sa-
vanoriai:

— Kodėl tu įstojai savanoriu?

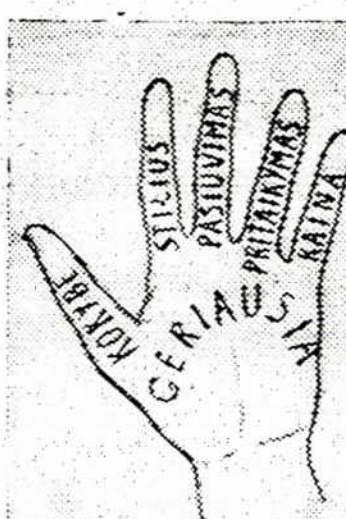
Ar taip komunizmo nekentei?

— Matai, aš dar nebuvau ve-
dęs, o kartais labai norėdavau
pasimušti. Nutariau patraukti į
Korėją. O kokie vėjai tave čia
atpūtė?

— Su manim visiškai priešin-
ga istorija: aš jau turiu žmoną ir
ieškau ramybės...

MES PERKAME

KUR

MODERNI LIETUVIŠKA

Vyriškų rūbų krautuvė

Paltai ir kostiumai parduodami gatavi
ir pagal užsakymą. Skrybėlės, įvairūs
svarkai, kelnės, megstukai, viršutiniai
ir apatiniai baltiniai, kojines,
pirštines ir kt.

Visų dalykų didelis pasirinkimas

Nuolaidos lietuviams 10%

Savininkas P. Salmonaitis

DERBY MEN'S SHOP

2576 YONGE ST. TORONTO

Telefonas HY 9624

Gėlių krautuvė LOTUS

854 Bathurst St. (1 blokas į šiaurę nuo Bloor St.). Telef. KE 3884

Gaminame puikias puokštes nuotakoms. Gausus pasirinkimas:
orchidėjų, rožių, lėlių, callas ir kt. Gėlės krepšiuose ir vazonuose
Turime pavasario pumpurų — "kačiukų"

SUSIRGUS KREIPKIS Į

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST., TORONTO

Slavų medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. I. YARMEY
Telefonas: EM 4-7146.

JEIGU NORITE NESIOTI GRAŽIAI NUKIRPTUS PLAUKUS
eikite į

LIETUVIŠKĄ KIRPYKLĄ

867 DUNDAS ST. W. (prie Manning Ave.) TORONTO

Kerpame skubiai. Nesugaišite brangaus laiko.

Sav. Br. Pakėnas

Spausdiname

laikraščius, žurnalus, knygas ir įvairius smulkius spaudinius: pa-
kvietimus, aivirutes, blankus, pažymėjimus, vizitines korteles,
vokus ir kit.

Darbą atliekame lietuviškomis raidėmis ir švairiu linotipo rinkimu.

„ŽIBURIŲ“ Spaudos Bendrovė

941 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas AD 4265

LIETUVIŠKA MOTERŲ

PLAUKŲ KIRPYKLĄ

JANET'S BEAUTY SALON

Skambinkite: GE 6620

346 Broadview Ave. Toronto

Sav. J. Viliūniene

Atidaryta kasdien 9-9 val.

RUTH FROCKS

Moteriškos suknelės, kostiumai, paltai, apatiniai, kojines ir kt.

Duodame lengvam išsimokėjimui

1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles) Toronto. Tel. LO 7882

Pamaldos Didžiąją Savaitę
Toronto liet. bažnyčioje Didž. Savaitę pamaldų tvarka yra sekanči:
Did. Ketvirtadienis: 10 val. Sv. Mišios, pamokslas, pernešimas švenčiausiojo.
Did. Penktadienis: 10 val. pamaldos, pamokslas, Kryžiaus pagarbinimas. 2 val. pamokslas jaunimui ir Kryžiaus keliai.
Did. Šeštadienis: 8 val. šventinimas vandens, ugnies, velyk. žvakės. 9 val. Sv. Mišios.
Per šias tris dienas pamaldos vakarais 7.30 val.
Pirmą Velykų dieną: 7 val. Rezurekcija, Sv. Mišios ir pamokslas. Mišios dienos metu: 9.30, 11 ir 12 val.

Prisikėlimo mišios
Toronto Sv. Mykolo katedroje šiemet bus Velykų naktį 12 val. Kitose bažnyčiose tokių mišių nebus.

Torontas susilauks Čikagos Lietuvių Dramos Teatro
Balandžio 22 d., sekmadienį, atvažiuoja į Torontą Čikagos Lietuvių Dramos Teatras. Šia proga jis suvaidins Clifford Odets sukurta veikalą "Raketa į Mėnulį".
Vaidinimas vyks Columbus Knights salėje, kuri randasi tarp Bloor ir Sherborne g-vių sankryžoje.
"Raketa į Mėnulį" 1950 m. pasvarij Liet. Dramos Teatro pirmą kartą buvo pastatyta Čikagoje ir ten šis veikalas praėjo su dideliu pasisekimu. Jo pastatymu liko sužavėti žiūrovai, o taip pat gražius atsiliepimus davė spaudoje meno gerbėjai.
Taigi nepraleiskime progos pamatyti dramos profesionalų sugebėjimų, kurie taip puikiai moka scenoje atvaizduoti gyvenimišką dalyką.

Dainos grupės susirinkimas
Ivyks kovo 30 d. 8 val. vak. pas narę E. Matjošaitienę, 2008 Bathurst Str. Visos narės ir prijaučiančios maloniai prašomos atsilankyti.

Medicinos Seserų dėmesiai
Visos Lietuvoje baigusios med. seserys kviečiamos susirinkti š. m. kovo mėn. 30 d. 7.30 val. pas med. ses. N. Ramonaitę, gyv. 54 Indian Trail, (prie Indian Rd. netoli Bloor), susiorganizavimo tikslu. Negalinčios atvykti, prašomos apie save pranešti telefonu LL 2252. Norima praveisti tiksliai registraciją, kuri padėtų kreipiantis į Kanados Seserų įstaigas.

J. Jokubynas lankėsi JAV
Žinomas visuomenininkas J. Jokubynas praeitą savaitę grįžo iš Brooklyn, kur dalyvavo savo vyresniosios sesers, a.a. Konstancijos Dulskienės laidotuvėse.
"AIDUS"
bei kitus žurnalus ir laikraščius galima užsiprenumeruoti "Tėviškės Žiburių" knygyne. Čia pat galima gauti patys naujausieji ir įvairūs senesnieji lietuviški leidiniai. Pageidaujantiems atsiųsime katalogus.
Prašome rašyti:
"Tėviškės Žiburiai"
911 Dundas St. W. Toronto, Ont.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto
Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta — grynas oras
Ketvirtadienį—šeštadienį, kovo 22-24 d
1. EASTER PARADE—spalv.—su Judy Garland ir Fred Astaire
2. TARZAN & MERMAIDS — su Johnny Weismueller ir B. Joyce
Pirmadienį—trečiadienį, kovo 26-28 d.
1. BATTLEGROUND — su Van Johnson, John Hodiak
2. ABOUT FACE — su Wn. Tracy ir Joe Sawyer
LINKSMI IR ĮDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo
\$ 100.00
ir daugiau grąžinta 1950 metais
Žinoma, šias metais ir Jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankas užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.
Užėkite arba parašykite
JONAS J. JUŠKAITIS
907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Telefonas PL 4580

Antikomunistinis sąjūdis Toronto
Naujųjų ateivių pradėtas antikomunistinis sąjūdis Toronte vis plečiasi. Juo domisi ir aktyviai į jį įsitraukia ir senieji kanadiečiai, ypač anglai, kurie nuolat primena, kad iš 27.000 Toronto komunistų didžioji dalis yra neseniai atvykę iš rytų Europos, daugiausia slavai. Jie veikia prisidengę įvairiais vardais, pastauroju metu, "Taikos kongreso", "Slavų kongreso" ir tt.
Antikomunistinis sąjūdis kovo 4 d. buvo sušaukęs įvairių angliškų organizacijų atstovų bei pavienių asmenų susirinkimą "Vakunda" patalpose, kur susirinkusiems apie gyvenimą komunistų rajuje papasakojo eilė tremtinių, jau turėjusių progos tame rajuje pagyventi. Apie Lietuvos ūkinį gyvenimą bolševikų okupacijoje liudijo Dr. J. Kaškelis.
Susirinkimą baigiant rašytojas Law, sutraukdamas pranešėjų kalbas, kvietė stoti į kovą prieš komunizmą ir prisidėti prie pavergtųjų tautų išlaisvinimo.

Pieno kaina įšaldyta
Jau kuris metas kaip buvo kalbama, kad Toronte pieno kainos bus pakeltos 1 cent. kvortai, nes pieno išvežiotojai reikalauja savitainį atlyginimą padidinti \$7. Kadangi pieno kaina dar neseniai buvo pakelta ir kadangi tai yra produktas, kuris reikalingas kiekvienai šeimai ir kadangi jo kaina yra per daug išaugusi paskirstytojų rankose — kvorta pieno, už kurią ūkininkui mokama 10 1/4 cento, parduodama po 20 centų, — tai Ontario vyriausybė nutarė įsikišti ir kovo 15 d. specialiu parlamento nutarimu pieno kainos paskelbtos įšaldytom, o tolimesniais šio reikalo tvarkymui sudaryta 4 as-

menų komisija, vadovaujama teisėjo A. B. Currey. Komisijos nariai yra po 1 iš pieno gamintojų, paskirstytojų ir vartotojų.
Ši komisija turės teisės nustatyti pieno maksimalinę kainą betkurioje srityje. Vadovaujantis teisėmis greičiausia turės padėti, kurio pagrindinis uždavinys bus tarpininkauti tarp pieno gamintojų ir paskirstytojų. Pastebėtina, kad paskutinį kartą pieno paskirstytojų kompanijos buvo \$3 išvežiotųjų atlyginimą padidinę be reikalavimo.

Pieno išvežiotojai nutarė streikuoti
Praeitą sekmadienį Toronte pieno išvežiotųjų susirinkimas nutarė reikalauti dar \$3 savait. priedo ir 5 darbo dienų savaitės, nors pieno kainą ir nustatytą nekeliamą. Susirinkimas karščiausi, kad reikią tuojau pat paskelbti streiką, tačiau unijų atstovai nesutiko, nurodydami, kad negalima streiką pradėti, kol nėra sutvarkytas aprūpinimas pienu ligoninių, prieglaudų ir pan. įstaigų. Tuo būdu streikas nutartas, bet jo pradžia nenustatyta, palikta tai nuspręsti vykdomajam komitetui kartu su uni- ja. Taigi dar galima laukti, kad bus susitarta ir streikas neįvyks.

— Pirmadienį pieno išvežiotųjų unijos atstovai pareikalavo greito sprendimo, pieninių atstovai pareiškė \$3 pridėti negalį, o valdžios atstovas, kad pieno kainos kelti neleisias.

Užsakė "TŽ" ligoniams Vokietijoje
Ponia Jokubynienė užsakė metams "TŽ" vienai jau kelintus metus Vokietijos ligoninėje gulinti lietuviai.
Ponas Kasperavičius iš Toront užsakė metinę "TŽ" prenumeratą nepažįstamam lietuviui — karo invalidui Vokietijoje.

Paieškojimai
P. Jarašiūnienė, gyvenanti Toronte, užprenumeravo "TŽ" savo giminei Sr. Casimiro Kaminską, gyv. Buenos Aires, Argentina.

Petro Seperio, gyvenančio Kanadoje, ieško brolis Vincas Seperis — 134 Union Str., Newark, N.J. USA.

Ką padaro 87
Vasario 16 dieną, prisitaikant prie daugumos dirbančiųjų, minėjome 25 d. pamaldom ir aktu St. Saviour mokykloje.
Minėjimą trumpu žodžiu atidarė pirm. Vizbaras, paskaitą skaitė p. Jonynas. Žuvusieji už Lietuvos laisvę ir dabar tebekovoja tėvynėje partizanai pagerbti tylos minute.
Meninėje dalyje pasirodė mūsų mažieji deklamatoriai: Jonynaitė V., Milkeraitis A., Milkeraitytė L., Vizbaras A. Milkeraitytė I. gražiai paskambino pianinu. Po trumpos pertraukos ten pat įvyko bendruomenės narių metinis susirinkimas, kurį atidarė kultūros reikalų vadovas p. Pakalniškis. Prezidiuman išrinkti pp. Tamašauskas ir Milkeraitis. P. Cepukas duoda vaizdžią 1950 m. bendruomenės veiklos apyskaitą: Gautingen, Hundlosen, Amberg sanatorijų džiovininkams; MLL remti; BALFui atvežimui ūkininkų šeimų; Tautos Fondui; vietinei šalpai; Diepholzo gimnazijai išleista \$512.52; kultūriniais reikalams išleista \$89.02. Taigi viso \$601.54.
Šių metų sausio mėn. užbaigta apylinkės lietuvių registracija pagal KLB-LOK instrukciją. Šiuo metu Val d'Or apylinkėje randasi 87 lietuviai: 35 dirbantieji, 24 suaugę nedirbantieji nariai ir 28 vaikai. Į šį skaičių neįeina 8, atsiskę turėti bet kokius ryšius su bendruomene.
Rėv. komisijos aktą skaitė p. Tamašauskas.
Į naują valdybą, gal per griežtai susirinkimui pasisakius prieš kandidatūros atsiėmimą, slapto balsavimu išrinkta: pp. Pakalniškis, Jonynas, Rutkauskas. Į rėv. komisiją išrinkti: pp. Naudžiūnas, Gipsas, Zelvyas.
Nario mokeskis kiekvienam dirbančiam ir toliau pasilieka po 25 ct. mėnesiui.
P. Pakalniškis senosios valdybos vardu dėkoja visiems b-nės

Sokioms gros puiki kapela
Veiks gausus bufetas su gaivinančiais gėrimais
Įėjimas tik 75 centai

Mirus mylimai sesei
a.a. Konstancijai Dulskienei,
JONUI JOKUBYNUI ir ŠEIMAI
reiškiame nuoširdžią užuojautą.
"TŽ" leidėjai ir redakcija.

Susidomėjimas rekolekcijomis
Verbų sekmadienį Toronte lietuvių katalikų parapijoje prasidėjo rekolekcijos, kurioms vadovauja Tėvas J. Kidykas, SJ. Labai gausus rekolekcijų lankymas rodo didelį torontiečių lietuvių domėjimąsi. Kohferencijos laikomos rytais 7 ir 8 val., o vakare — 7.30 val.

Aplankykite ligonius
Šiuo metu Toronte ligoninėse serga šie lietuviai:
1. Weston Sanatorium: Ruzgė, Sakalauskas, Dalkus.
2. Queen Elisabeth Hospital: A. Slanina.
3. Mercy Hospital: Vaitekūnas (White).
4. Western Hospital: Ant. Basarikas, I aukšt., kamb. 4.
5. St. Michael Hospital: Kazlauskienė, III aukšt., kamb. 303.
6. U. Annex: Kostas Orentas, (18 Spadina Rd., kamb. 7).
7. Namuose serga: Parukevičienė (141 Gorevale Ave.).

Sault Ste. Marie, Ont.
Balandžio 13, 14, 15 dienomis Svč. Sakramento parapijos bažnyčioje (Blessed Sacrament Church 267 Cathcart St.), bus lietuviams rekolekcijos. Pradžią seštadienį 7 val. vakaro.
Maloniai kviečiami miesto ir apylinkių lietuviai pasinaudoti proga atlikti velykinę ir dvasiniai atgaivinti bei atsinaujinti. Rekolekcijas ves kun. A. Sabas.

Jaunime!
ruoškis apsilankyti Atvelykio šeštadienį, š. m. kovo mėn. 31 d. 7.30 val. vakare, žinomose ukrainiečių salėse 404 Bathurst Str., kur rengiamas **linksmas šokių vakaras**
★ ★ ★
Nepraleiskite šios progos po gavėnios smagiai pasilinksmininti
KLKKDr-jos Toronto skyrius.

Val d'Or, Que.
nariams, bet kuo prisidėjusiems prie praėjusių metų veiklos, o naujosios valdybos vardu kviečia neužsidaryti asmenišku interesu kiau, kad nesutostų bendruomenės gyvenimas, nors tik keleta lietuvių pasiliktų Val d'Or.
Mūsų išikilmės ir darbas, prasklūs 4 val., baigiamas Tautos Himnu.

AR JŪS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?
Norėdami pirkti ar parduoti namus kreipkitės į
A. Garbenis
Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.
Kreiptis: A. GARBENIS
H. M. DAVY & Co
REALTORS
105 RONCESVALLES AVE.
Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5364

Vertimai — Pamokos — Konversacijos
Surašomi ir verčiami įvairaus turinio raštai į anglų kalbą. Duodamos anglų kalbos pamokos ir konversacijos pažengusiems
A. BAJORINAS
53 Oakwood Ave. Toronto, Ont. Tel. MEIrose 8951
Kreiptis vakarais nuo 5.30 iki 6.30 val., išskyrus sekmadienį ir švent.

Didž. savaitės pamaldos Aušros Vartų parapijoje
vyks šia tvarka: Did. Ketvirtadienį 8 val. ryto.
Did. Penktadienį — 8 val. ryto, o vakare 8 val. susikaupimo ir kančios valandėlė.
Did. Šeštadienį — 8 val. ryto, o 8 val. vakare visos parapijos bendras budėjimas prieš švenčiausiojo Jėzaus kartą. Taip pat bus klausoma išpažinčių, bei einami Kryžiaus Keliai Kristaus kančiai prisiminti.
Prisikėlimas—sekmadienį, Velykų rytą, 7 val. punktualiai.

Misijos
Sv. Kazimiero parapijoje priešvėlykines misijas šimet veda kun. P. Bulovas, Tėvas Marijonas, pasižymėjęs pamokslininkas. Misijos vyrams ir moterims bendros, ir prasidėjo pirmadienį, kovo 19-tą ir tęsis iki Didžiojo Šeštadienio — rytais 8 val., vakarais taip pat 8 val.

Pasibaigė rekolekcijos
Tėvo Kidyko, SJ, vestos misijos Aušros Vartų parapijoje užsitęsė visą savaitę ir pasibaigė tik pereiną šeštadienį. Parapijiečiai gavo progos gražiai pasiroditi artėjantiems Sv. Velykoms.
Paskutinę rekolekcijų dieną visą Aušros Vartų parapiją pamokslininkas pavadė Dievo Motinai Marijai, visus jaunuolius ir senius, visas šeimas ir visą parapiją — su jos geraisiais ir blogaisiais avinėliais, prašydamas Marijos, kad nuo dabar gerųjų maldos būtų Jai permaldavimu auka, o nuodėmingiesiems tas vakaras būtų atsivertimo pradžios valanda.

Ateitininkų pobūvis
Pereitą sekmadienį, 10 val. ryto, visi Montrealio ateitininkai priėmė bendrą Sv. Komuniją, o vėliau, tą pačią dieną, 4 val. pp. buvo vėl susirinkę susipažinimo arbatėlei. Retai būna tokių šeimyniškų ir draugiškų susirinkimų, kaip šis.
Montrealio ateitininkų sen draugų pirmininkas, atidares pobūvi, nušvietė trumpai ateitininkijos uždavinius bei planus. Toliau, gurkšnojant saldų, p. Zemaicių dovanotą, vyną, buvo išgirsta keletas žodelių iš kun. K. Rickaus, kun. Vilkačio, tėv. Kubiliaus, SJ, Tėv. Klemenso Zalalio, prof. Povilačio, p. Jurkaus bei kitų. Mokslieiviai ateitininkai paskaitė savo laikraščelį "Arbatžolė".
— Tėv. Klemensas Zalalis vėl Montrealyje, ir pereitą sekmadienį, Aušros Vartų parapijos bažnytytėje atlaikė pamaldas.
— P. Juškevičių padovanoti gražūs liktorai, o pp. Arlauskų mišiolas vėl praturtino Aušros Vartų parapijos bažnytytę.
— Neseniai Montrealyje įsikūrė tretininkai. Nors pradžia, bet jų jau nemažas būrys.

AR JŪS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?
Norėdami pirkti ar parduoti namus kreipkitės į
A. Garbenis
Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.
Kreiptis: A. GARBENIS
H. M. DAVY & Co
REALTORS
105 RONCESVALLES AVE.
Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5364

AR JŪS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?
Norėdami pirkti ar parduoti namus kreipkitės į
A. Garbenis
Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.
Kreiptis: A. GARBENIS
H. M. DAVY & Co
REALTORS
105 RONCESVALLES AVE.
Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5364

AR JŪS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?
Norėdami pirkti ar parduoti namus kreipkitės į
A. Garbenis
Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.
Kreiptis: A. GARBENIS
H. M. DAVY & Co
REALTORS
105 RONCESVALLES AVE.
Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5364

I VISUS MANTREALIO LIETUVIUS
Greit bus metai, kai buvo sudarytas Montrealio Apylinkės Laikinasis Organizacinis Komitetas. Daug darbų teko padaryti L.Org. Komitetą sudarantioms organizacijoms ir dar daugiau komplikutesni stovi prieš akis šiandien. L.Org. Komitetas, kaip ir pats pavadinimas sako, yra tik tam tikram pereinamam laikotarpiui. Šis "laikinas" negali tęsti ilgą laiką: darbai vietoje nestovi, o kuo toliau, tuo labiau reikalingi visos visuomenės rinkti žmonės.

Montrealio Apylinkės Laikinasis Organizacinis Komitetas buvo sudarytas paruošti ir praveisti rinkimus pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės taisykles. Deja, šie darbai nebuvo vieninteliai, nes visą Montrealį apjungiančios organizacijos pareigas teko eiti L.Org. Komitetui.
Pirm negu praveisti rinkimus pagal PLBendruomenės taisykles, turi būti padaryta visų lietuvių, tiek gyvenančių Montrealy, tiek visoj Kanadoj, tiek visame laisvame pasaulyje, sąrašai-kartoteka. Montrealy surašymas jau seniai daromas privačiai einant butus, ir kiekvieną šventadienį po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje. Tačiau, norint darbą

Surašymo punktai, į kuriuos galima kreiptis norint užsiregistruoti:
Ville Lasalle:
1. "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija — 7722 George St.
2. Mokyt. A. Ališauskas — 36 6th Ave.
Ville Emard:
1. Stp. Kęsgaila — 6882 Beaulieu St., telef. HE 5956;
2. Karolina Lukošūtė — 6951 Mazarin St., telef. HE 7877.

Verdun:
1. Aušros Vartų parapijos salėje, kiekvieną šventadienį, po pamaldų
2. A. Sungailienė — 3582 Joseph St., telef. TR 0870;
3. K. Toliušis — 667 2nd Ave., telef. YO 1659;
4. D. Dikinytė — 1224 Allard Ave., telef. HE 7036;
5. J. Pakulis — 1073 Osborne Ave.
Rosemount:
1. Juoz. Navikėnas — 5515 13th Ave.;
2. Kostas Andriuskevičius — 5153 Bourbonniere, Apt. 6, tel. TU5912
3. Mokyt. J. Jankaitis — 6378 12th Ave.;
4. Mokyt. M. Arlauskaitė — 6642 3rd Ave., tel. CR 4626;
5. Juozas Pečiatis — 6544 3rd Ave.

Point St. Charles:
1. Pov. Kvietkauskas — 1730 Grand Trunk Ave.
Villa St. Michel:
1. Elena Gaputytė — 7236 Milton Ave.
Montreal West:
1. Zigm. Lapinas — 2050 Patricia Ave., Apt. 8, tel. DE 8119.
Montreal North:
1. Leonas Barauskas — 1070 St. Denis.
Miesto centre:
1. Leono Girinio valgykloje — 749 Atwater Ave., tel. WE 0619.
Kitose miesto dalyse:
1. Justas Kibirkštis — 2567 Montgomery;
2. J. Pauliūtė — 4690 Jeanne-D'Arc Ave., tel. TU 7120;
3. Pr. Mickus — 56 Vermont Str., Longueuil Annex Que.

LITERATŪROS VAKARAS
Sulaukėme antrojo literatūros vakaro (pirmąjį suruošė Akademinis Sambūris). Šį kartą rengėjas buvo vadinama KLCT ir "Nepriklausoma Lietuva" (faktiniai — tas pats) ir programoje dalyvavo ne jauni sproguliai, bet jau gerokai išsprogę pumpurai: poetas B. Brazdžionis, dramos aktorius H. Kačinskas ir rašytojas A. Gustaitis. Deja, gal rengėjų vardas, ar jų nesumanumas reikiamai vakarą išreklamuoti, o gal ir bilietų braižymas (\$1.50) išaldė publikos „kaičių truputį per 400. Tiesa, tą patį vakarą Vytauto klube vyko tradicinė "Juozams" vakarienė, kuri sutraukė daugiau 200, bet, visgi, montrealiečių intelektualiam aukščiui ne kokia rekomendacija.
Gustaitis vykusiai palietė visas mūsų silpnības, tik gal per smarkiai paskambindamas neįtikimumo šeimoje stygą. Kačinskas puikiai paryškino ką vėsk. Baranauskas "Anykščių Šilėlyje" jautė Lietuvos giroje. A. Vaičiuliaičio "Elenos nuodėmė" jis klausovams padarė noriai ir smagiai klausomu dalyku. Nėra abejojimo — Kačinskas pirmos rūšies dramos artistas.
Iš Brazdžionio geriausia (bent man) patiko — Atėjo žinia iš Lietuvos. Gal būtų patikę ir kiti jo kūriniai, jei būtų juos skaitę Kačinskas (ar publikoje būtų aktoriai Dikinis ir B. Pūkelevičiūtė). Fragmentuose apie vaidilą Viliūną realybei prieštaravo vaizdai, būk nei "liaudies teismas", nei enkavedistai nieko nedarė tam liaudį kurstančiam patriotui dėlto, kad jį skaitė "pamišėliu". Ta žverčiška ranka, kuri dabar Lietuvą smaugia, neturi jokio pasigailėjimo mažučiams vaikeliams, neščioms moterims ir seneliams, todėl vargu ar pakencija "pamišėlius" ir leidžia jiems net valstiečių susirinkimams kalbėti!
Be abejojimo, kas nors Lietuvoje kursto tautinę dvasiją. Tačiau, greičiausia tai bus ne Vi-

galutinai baigti, skelbiama: pasakutinis terminas surašymui praeitė iki 1951 m. balandžio mėn. 15 dienos.

Dar kartą pakartotinai pranešame, kad surašymas yra daromas pagal PLBendruomenės nustatytas taisykles ir yra reikalingas Montrealy gyvenančių lietuvių skaičiui nustatyti. Todėl visi tautiečiai prašomi, pas kuriuos nebuvo užėję surašinėjotai į namus ir kurie patys iki šiol nėra užpildę surašinėjimų nustatytos formos kortelių, tai atlikti iki nurodyto termino — 1951 m. balandžio 15 d. patiems nuneinant į vieną iš žemiau paduodamų surašymo punktų asmeniškai suteikiant apie savo šeimos narius, reikalingus surašymui — kartotekai žinias. Kiekvienam lietuviui (ir vienos dienos vaikui) turi būti užpildyta atskira kortelė. Tautiečių patogumui, pagal galimybę, yra paduodami surašinėjotų telefonų numeriai kuriais reikalui esant galima pasinaudoti. Nuo užsiregistravusių skaičiaus priklausys kiek Montrealy gyvenančių lietuvių turės savo atstovų Kanados Lietuvių Bendruomenės Vadovybės sudaryme.

Tad tegul nelieka nė vieno tautiečio, neatlikusio šios pareigos.

Ville Lasalle:
1. "Nepriklausomos Lietuvos" redakcija — 7722 George St.
2. Mokyt. A. Ališauskas — 36 6th Ave.
Ville Emard:
1. Stp. Kęsgaila — 6882 Beaulieu St., telef. HE 5956;
2. Karolina Lukošūtė — 6951 Mazarin St., telef. HE 7877.

Verdun:
1. Aušros Vartų parapijos salėje, kiekvieną šventadienį, po pamaldų
2. A. Sungailienė — 3582 Joseph St., telef. TR 0870;
3. K. Toliušis — 667 2nd Ave., telef. YO 1659;
4. D. Dikinytė — 1224 Allard Ave., telef. HE 7036;
5. J. Pakulis — 1073 Osborne Ave.
Rosemount:
1. Juoz. Navikėnas — 5515 13th Ave.;
2. Kostas Andriuskevičius — 5153 Bourbonniere, Apt. 6, tel. TU5912
3. Mokyt. J. Jankaitis — 6378 12th Ave.;
4. Mokyt. M. Arlauskaitė — 6642 3rd Ave., tel. CR 4626;
5. Juozas Pečiatis — 6544 3rd Ave.

Point St. Charles:
1. Pov. Kvietkauskas — 1730 Grand Trunk Ave.
Villa St. Michel:
1. Elena Gaputytė — 7236 Milton Ave.
Montreal West:
1. Zigm. Lapinas — 2050 Patricia Ave., Apt. 8, tel. DE 8119.
Montreal North:
1. Leonas Barauskas — 1070 St. Denis.
Miesto centre:
1. Leono Girinio valgykloje — 749 Atwater Ave., tel. WE 0619.
Kitose miesto dalyse:
1. Justas Kibirkštis — 2567 Montgomery;
2. J. Pauliūtė — 4690 Jeanne-D'Arc Ave., tel. TU 7120;
3. Pr. Mickus — 56 Vermont Str., Longueuil Annex Que.

LITERATŪROS VAKARAS
Sulaukėme antrojo literatūros vakaro (pirmąjį suruošė Akademinis Sambūris). Šį kartą rengėjas buvo vadinama KLCT ir "Nepriklausoma Lietuva" (faktiniai — tas pats) ir programoje dalyvavo ne jauni sproguliai, bet jau gerokai išsprogę pumpurai: poetas B. Brazdžionis, dramos aktorius H. Kačinskas ir rašytojas A. Gustaitis. Deja, gal rengėjų vardas, ar jų nesumanumas reikiamai vakarą išreklamuoti, o gal ir bilietų braižymas (\$1.50) išaldė publikos „kaičių truputį per 400. Tiesa, tą patį vakarą Vytauto klube vyko tradicinė "Juozams" vakarienė, kuri sutraukė daugiau 200, bet, visgi, montrealiečių intelektualiam aukščiui ne kokia rekomendacija.
Gustaitis vykusiai palietė visas mūsų silpnības, tik gal per smarkiai paskambindamas neįtikimumo šeimoje stygą. Kačinskas puikiai paryškino ką vėsk. Baranauskas "Anykščių Šilėlyje" jautė Lietuvos giroje. A. Vaičiuliaičio "Elenos nuodėmė" jis klausovams padarė noriai ir smagiai klausomu dalyku. Nėra abejojimo — Kačinskas pirmos rūšies dramos artistas.
Iš Brazdžionio geriausia (bent man) patiko — Atėjo žinia iš Lietuvos. Gal būtų patikę ir kiti jo kūriniai, jei būtų juos skaitę Kačinskas (ar publikoje būtų aktoriai Dikinis ir B. Pūkelevičiūtė). Fragmentuose apie vaidilą Viliūną realybei prieštaravo vaizdai, būk nei "liaudies teismas", nei enkavedistai nieko nedarė tam liaudį kurstančiam patriotui dėlto, kad jį skaitė "pamišėliu". Ta žverčiška ranka, kuri dabar Lietuvą smaugia, neturi jokio pasigailėjimo mažučiams vaikeliams, neščioms moterims ir seneliams, todėl vargu ar pakencija "pamišėlius" ir leidžia jiems net valstiečių susirinkimams kalbėti!
Be abejojimo, kas nors Lietuvoje kursto tautinę dvasiją. Tačiau, greičiausia tai bus ne Vi-

lūno tipai, bet artimesni poet Mickevičiaus Konradui Valenrdui, kuris pats kryžiuoku tapo, kad Ordiną pražudyt6. Komunistų diktatūroje yra Valenrodui, kurie, laikui atėjus, ją ir pražudė. Nuolatiniai valymai ir Tėto rodo, kad diktatoriai šito tpo kaip tik ir bijo, nes jis gyvenimiškas.

— Tremtinio keliai atvedė į Ignaitienę į Kanadą, o jos vyrą į Ameriką. Dabar ji skubiai įvyko laikinai į Ameriką atlatyti savo vyrą, kuris pateko ligoninėn ir laukia sunkios operacijos.
— Juratė ir Birutė Cipliaukaitės ruošiasi vykti atlatyti motiną Waukegan, Ill. Jura studijuoja Mc Gill universitete.

— Sv. Kazimiero p-jos metir apyskaita rodo pajamų 1950 m. tais būta \$40.000, išlaidų \$11.000, izde pinigų \$144.000. Parapijos tradicinė vakarienė davė api \$300 pelno. Kor. V.
Vasario 16 minėjimas atėjo praėjo. Rengė LOKas, kuris, t abejojimo, nejučiomis "lokiška pasielgė. Bendruomenės organai privalėtų visi bendruomenės nariai lygiai rūpėti, tautos šventą minint. Šį kartą pamiršta garstipri Montrealio bendruomenės dalis — Sv. Kazimiero parapijos choras, taip pat ir vietiniai senakurių dainininkai. Programai buvo išleista prancūzų kalba — tai mandagu prieš keletą svečprancūzų, bet visai nemandag prieš devynis šimtus atėjusių lietuvių. Galima buvo bent d kalbas pavartoti. Aukų surink \$354, iš kurių apmokėta \$176 i laidų.
— Ponai Ališauskai susilaul sūnelio.
Atitaisymas. Pereitam "TŽ" MA Kuopos pranešime buvo s keistos pavardės: vietoj p. Sta kūnaitė turėjo būti solistė Strvinskaitė.